

ARÉGGEL

Ara 10 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI
SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA UCCÁ 4.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL ÉJJEL
1-IG A SZERKESZTŐSÉG TELEFON-
SZÁMAI: 46-2-96, 46-0-43 42-9 78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 november 6

45. szám

Alpár Gittát ájultan újra szanatóriumba szállították

A rendőrség ismeri a nagy nemzetközi valutabotrány összes pesti szereplőit

Az első magyar náci-kongresszus a Vigadóban

Őszi muzsika a sötét parlament előtt

IRTA: LÁZÁR MIKLÓS

Ez már az ős, visszavonhatatlanul, a szép napoknak vége. Az őszi eső mélabús muzsikája kíséri az országot a tél ele. Elérkezett a hideg, szürke hétköznapi ideje.

Tiszteljétek a hétköznapiakat!

A hétköznapi munkájából, a hétköznapi gondjaiból, a hétköznapi eseményeiből tevődik össze egy ország igazi élete. Igenis, a hétköznapi munka az emberiség életének legfőbb célja és tartalma, de csak akkor, ha a dolgozó polgár tudja, miért dolgozik? Kitűzött nagy célok, eszmények, igazságok, történelmi hivatás nélkül úgy a nemzetnek, mint az embernek élete meddő vegetálás.

Tudjuk mi merrefelé, mily irányba vezet Magyarországot kálvária útja?

Mondjuk meg őszintén: a magyarság elborult szeme előtt ködbevész a közeljövő útja... Ez az általános, titkos és községenkénti bizonytalanság az oka annak a közönynek és fásultságnak, amellyel a fővárosban és a vidéken egyaránt találkozunk. Pedig nincs a földkerekségének megértőbb, türelmesebb, lelkesebb emberanyaga, mint a mi népünk! Alkotmányunknak és önkormányzatunknak szelleme nevelte és élesztette a legszélesebb rétegek közmondásos hazaszeretetét: az ország ügyét a polgárság túlnyomó része saját ügyének tekintti. A városok uccái, a falusi piacterek, a közelet lépcsői gondolkodó, aggódó hazafiakkal vannak tele, kik tudni akarják: mi vár rájuk, hová vezet őket a kormány, miről tancsalkoznak a minisztériumokban, mit terveznek a magas hivatalokban...

Nem tudunk igazságtalanok lenni. A párt-szenvedély alkoholja sohasem szállott a fe-

jünkbe. Mélységesen átérezzük, hogy a bíráló-nak nemcsak jogai, de kötelességei vannak. Kötelességünk tehát megállapítani, hoy a kormány jóakarattal, tisztességgel és együttérzéssel fogott hozzá az ország legperzselőbb problémáinak megoldásához. A gazdaadósságok üszkös és genyes sebet mégis csak tisztogatja; az új rendelet nyugalmi állapotot teremthet, amely időt ad arra, hogy a magyar mezőgazdaság sorsdöntő kérdései fokozatosan és rendszeresen megoldassanak. A költségvetési hiány fenyegető rémét egy időre elhessegették és a köz-igazgatás fokozatos racionalizálása remélhetőleg már a legközelebbi költségvetési évben meghozhatja a maga szerény gyümölcsét. Lassú és kényelmes tempóban, de megindult a közügyek bábeli tornyának lebontása. Valutapolitikánk három év zürzavaros megrázkódtatásai után a megnyugvás és a biztonságosabb megalapozottság útjára lépett és a magyar pénz vásárlóereje újabb veszélynek e percben nincs kitéve. A kivétel elé tornyosuló gazdasági és politikai drótszövények és farkasvermek dacára is sikerült az exportnak legalább viszonylag helyesen működő szervezetét megteremteni. Készséggel elismerjük a kormány érdemeit az ország gazdasági, politikai és szociális nyugalmanak fenntartása körül is.

De kérdem minden elfogulatlan polgárát e hazának, akár a nemzeti egység jelvényét viseli, akár üres a gomblyuka: elég-e ez a teljesítmény, amelyet felsoroltam, kielégíti-e vajjon ez a magyar adófizetők legszerényebb vágyait, reményeit, igényeit? Mondjuk ki hímezés-hámazás nélkül: nem elég! Nem elég, mert nem azt a világot éljük, amikor óvatos, tapogatózó, hónap-

okig tartó tanácskozás után elhatározott kis- vagy félreformok elegendők a kivétel nélkül mindnyájunk szívét, lelkét eltöltő nyugtalanság és elégedetlenség lefekezésére.

Körülöttünk megmozdult Európa földje!

A jövő történetírója majd megállapítja, hogy 1933 telén Európa, a fehér emberiség kultúrájának és ipari civilizációjának a bölcsője, forradalmi állapotban volt. A politikai és gazdasági élet olyan hallatlan átalakulása zajlik le amluló szemek előtt és reszket át idegeinken alig néhány év leforgása alatt, amelyhez apáink, nagyapáink életében emberöltők kellettek. Nemcsak az állami élet formája változott meg, nem csupán három császári birodalmat söpört el a beteljesedett idők ciklonja, nem csupán az élet belső berendezkedése tolódtott el ma még kiszámíthatatlan arányokban Európa két nagy államában, Németországban és Olaszországban, de a két klasszikus polgári birodalom, Anglia és Franciaország lelki, politikai, pénzügyi struktúrája is izzó, mondhatni lávaszerű állapotba került. A trianoni cölöpökön túl is forr, erjed és sístereg: a román, horvát és szlovák tömegek gondolat- és érzelmvilágát hatalmas szellemi erők hajtják, ki tudja merre.

Csak éppen Széchenyi vívódó nemzete, Kossuth hős nemzete, Deák ellenálló nemzete, a világháború mártir nemzete csoszog öreg-urasan, egy elmerült »kérlekedéssan« és egy bokázó »aldatos tisztelettel-világ dogmáihoz csirizelve, sandítva jobbra és balra, esztérgályozva, csiszolva cirkumspektusosan részletreformokat, amelyeknek üdvös hatásait a legjobb esetben egy utánunk következő nemzedék fogja élvezni. Csak éppen mi, magyarok, kultúrában, tehetségben, észben, képzeletben, nagyratörésben, honszerelemben, elbúsult vitézségben, Kelet-Európának elvithatatlanul első fajtája vagyunk egyhelyben és elmulasztunk soha vissza nem térő pillanatokot, amelyeket az Örökkévalóság sem hozhat vissza; csak mi, az emberiség és a haladás fákljaviói a Duna-völgyében, játszunk Pató Pál ma már panoptikumba illő szerepét és nem ragadjuk meg az öklünkkel, a tiz körmünkkel azt a nagyszerű, nemzetmentő alkalmat, amely ma kintálkozik arra, hogy országunk belső berendezését meg-

Rejtvényszelvény

Név:

Lakás:

A keresztrejtvények ezzel a szelvényvel küldendők be
itt vágja le!

változtassuk, az íróasztalokkal, tintafartókkal, iktatókönyvekkel, aktakádderekkel és egy szétfeszülő korszak minden elsárgult, avas és penetráns emlékével túlszűfolt életet kitakarítunk, kiszélesítjük és a szélesen kitárt ablakokon át bebocsássuk végre a napfényt és a tiszta levegőt! Mai állami berendezkedésünk még nekünk negyvenévkörülieknek sem korársunk, ez a XIX. század reszketőtérű, a Burg aranyozott vasrácsai előtt sütkérező konok aggastyánja, ez az állami szerkezet a padmalytól a mennyezetig ma is meg van rakva az elmult század politikai és gazdasági emlékeivel, metodásával, tömeg és reform irrtóásával és talmi ereklyéivel. A magyar nép nem akar műzeumban élni, nem akar földbegyökerezett lábba ott vesztegelni, ahol 1914-ben! A Gömbös-kormány történelmi kötelessége lett volna, hogy nemzedékek könnyelműsége és önzése folytán elföldelt nagy magyar reformmunkát kiássa és hittel, hevülettel pótolja, amit az új alkotmányosság váltakozó kormányai is sorra botorul elmulasztottak.

Mi akadály van annak például, hogy a roszdás, nyirkos, penészes magyar közigazgatási formákat új életformákkal cseréljük fel? Mi akadály van a magyar polgári törvénykönyv évtizedek óta vajudó reformja megvalósításának? Mi akadály van a kihágási és rendőri bíráskodás reformjának, amely a maga szédületes papírtömegeivel mázsás súllyal nehezíti a dolgozó polgárságra. Miért nem foglalkoztatják az országgyűlést a hitbizományok és a telepítés kérdéseivel és általában egy nagyvonalú termelési reformpolitikával, amely a magyar mezőgazdaságot a változott világgiazi igényekhez formálná. Ki állja útját annak, hogy a magyar kormány a magyar adórendszert elejétől végig át ne alakítsa, modernizálja, racionalizálja, a nemzeti jövedelemmel összhangba hozza és a terhek javát azok vállaira tegye, akik a válságok végeláthatatlan sorozatából, ha nem is megerősödve, de alig csorbított gazdasági erővel kerültek ki.

Beszélek kormánypártival, ellenzékiével, kereskedővel, kisgazdával, iparossal, közhivatalnokkal, ügyvéddel, szőlőmunkással, orvossal, kukissal, mérnökkel, magánhivatalnokkal, vállalkozóval, birtokossal, művésszel, egyet sem találok, aki a maga józan, gyakorlati eszével ne figyelmeztetne gazdasági, politikai, pénzügyi, jogi életünknek olyan kisebb-nagyobb szakaszára, amely tisztogatásra, rendezésre, átformálásra, sokhelyütt alapos átépítésre ne szorulna.

Írjak közhelyekké fakult igazságokról! Teszem a választások tisztaságáról, ami nélkül alkotmányosságról beszélni keserűbb tréfa, mintha a művész kasza helyett liliomsokrot fest a halál kezébe! Beszéljek arról a szellemről, amely sok helyütt még ma is oly dűsan tenyészik, mint a dudva és a pártadminisztráció tüzes vasával égeti ki a polgári önértéknek még az üszőneit is a hajdan kemény magyar gerinc-

Hosszú élet, — jókedv, Mindnyájunknak vágya, Az Igmándi gyógyvíz e vágyak forrása!

ből! Mindezt nem azért emlegetjük, hogy hegedő sebeket tépjünk fel. Minden tisztességes magyar lélek békére, nyugalomra áhítozik! Senkinek sem kellemesebb a harc, mint a béke, a zaj bántóbb, mint a csend, a biztonság többet ér, mint a veszély. Mégsem lesz soha kedvünk megtanulni azt az időszerű és hazánkban elterjedt bölcsességet: »Ne szólj szám, nem fáj fejem!«

Több mint egy éve várja az ország, várjuk mindnyájan a nagy, átfogó, céltudatos, az államélet minden részletére kiterjedő reformmunkát, amelyet Gömbös fiatal, hadviselt, tett-erős kabinetjétől reméltünk pártkülönbség nélkül. Egyetlen sóhajtatás összefogva: hittük és hisszük, hogy brutális akarattal, politikai előrelátással mégis csak arra kényszerül a kormány, hogy felszántsa a kihült magyar ugart. Mert már a régi hegyaljai közmondás paraszti bölcsessége megállapítja: »hiába vetünk fel nem szántott talajba tiszta búzát, szamártevőst fogunk aratni minden időkbén...«

Egy hét múlva újra összehívják bennünket a parlamentben! Miért jövünk össze? Azért, hogy álmoss és érdektelen vitákban részlet-javaslatokat tárgyaljunk, foltogassunk tervezeteket, a népképviselői mechanizmus daráljon és a képviselőház idejének jórészt kihált vagy jókális interpellációk özőnőre, kakasviadalokra, bágyadt és hosszas napirendi vitákra pazarolja? Féltreértés ne essék: rendíthetetlen maggyőződés, hogy a magyar nemzet életfeltételének elsődendő szüksége a parlamenti intézmény. Kimetszeni ezt az intézményt az alkotmányból annyit, mint eltávolítani a lakóház fedelét és lerombolni annak falazatát. A nemzeti élettevékenységnek épp olyan fontos és nemes szerve a parlament, mint a vérkeringésnek a szív. Maradék szabadságunk, jogunk, a nagy tömegek életérdeke, multunk, jövőnk: ez mind a parlamenti intézményben talál biztosítékot! De minden parlament csak úgy életképes, ha szervei és erkölcsi összefüggésben van az étellel. A mi parlamentünkről, fájdalom, kezdenek lepatogni az étellel való összefüggés kapcsai...

A magyar törvényhozás a parlamenti rendszernek világszerte való megrendülése közepette még mindig megőrizte tekintélyét. De a hipokriták ógogatásával szemben sem vagyok hajlandó letagadni, hogy nem áll hivatalosa magaslatán! Amíg egyrésztől mind erősebb versenytársa a sajtó, az érdekképviselő, a szakemberek megnyilatkozásai a közélet fórumain, másrészt súlyos hendikeppje a törvényhozóknak a választótól való függősége és a házszabályok idejétmúlt, nehézkes formalitása. A magyar parlamentnek ma az volna történelmi hivatása, hogy bátor és becsületos vezetők körül felsorakozva, okos és alapos vitákban készítsse elő a nagy reformpolitikának részletes munkaprogramját.

De beszéljünk őszintén!

Hogy teljesítse ez a boldogtalan parlament a hivatását, amikor hosszú hónapokon keresztül semmi értesülése nincs a kormány szándékairól és terveiről, mikor hosszú szünet után részletjavaslatok tárgyalására hívják egybe és nem azért, hogy a kormány elnöke a legelső ülésen kifejtsa a nemzet színe előtt politikai terveit és céljait!

All ez különösen a magyar külpolitikára! Nincs ma Európának olyan országa, amelynek kormánya hónapról-hónapra ne tájékoz-

tatná a törvényhozás útján a közvélemény külpolitikájának elhatározott irányáról. Nem arról van szó és nem is arra gondolok, hogy a külügyminiszter zárt ajtók mögött lefolyt tanácskozások részleteit teregesse ki a nyilvánosság előtt. Ezt értelmes ember nem kívánhatja, ezt egyetlen mégoly ultrademokratikus ország külügyminisztere sem teheti meg. De kérdem Kánya Kálmán külügyminiszter úrtól: van-e ma európai ország, amelynek közvéleménye ne tudná, mik nagy vonalakban kormányának külpolitikai céljai, kikerle, mely barátokra és szövetségesekre támaszkodik, kivel dolgozik együtt az európai népek nagy társaságában és mely irányba halad a legközelebbi jövőben?

Csak mi, éppen mi volnánk a k. und K-rendszer szerencsétlen külpolitikai hagyományainak egyetlen örökösei? Csak éppen nálunk elégednek meg a parlament és a közvélemény azzal, ha a külügyminiszter úr nagyrítván szép lassan, kellő nyugalommal és választékos-sággal eladott, kevesetmondó kijelentésekkel és dononai mondatokkal tart beszámolóit? Csak éppen a sístergő Balkán északi és a szűlési fájdalomban vergődő Közép-Európa keleti szegélyén a pattanásig feszült diplomáciai légkörben Magyarország volna az egyetlen idillikus sziget, amelynek sziklahatárain a külpolitika tajtékozó hullámai elsímulnak? És éppen nekünk, magyaroknak, a leppolitikusabb nemzetnek Európa keleti felében kell azzal megelégednünk, hogy külpolitikai iránymutatás és felvilágosítás helyett költőien csapongó ülétrásokból és hivatalos pohárköszöntőkből hámozzuk ki a választ arra az élet-halálkérdésre:

Merre megy Magyarország?
Keletre vagy nyugatra?

— Összeültközött a villamos az orvos autójával: — egy agyfrakadás. Vasárnap délután a Vermezőnél egy 51-es villamos összeültközött egy magánautóval, amelyet Weisz Sándor 28 éves orvos vezetett. A kocsiyan ült még Vavrecsen Margit 25 éves leány, aki az összeültközött üvegétől megérett a mentők az Üszentjános-kórházba szállították. Az alaposabb orvosi vizsgálat megállapította, hogy az összeültközés következtében agyfrakadást szenvedett.

— A román király vasárnap Kolozsvárról járt. Kolozsvárról jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap szentelték fel a görögkeleti székesegyházat Károly király, Miklós herceg, Mihály nagyváida és az egész kormány jelenlétében. Az alapítókormányt a király faluzta be ezüst malteroskanállal. A felszentelés befejeztével a király meglátogatta a mezőgazdasági kiállítást, azután a lovasversenyeket tekintette meg és este visszautazott Szinájába.

— Elfogták a bécsi autobus merénylőjét: egy 14 éves parasztfiút. Győről jelenti A Reggel tudósítója: Mint ismeretes, péntek délután Magyaróvár közelében belétek a bécs-budapesti autobus ablakán. A csendőrség vasárnap délben elfogta a tettest egy tizenéves parasztygyerk személyben, aki paritlyával tréfából követte el a merénylőtet. A fiú és szülei ellen megrindult az eljárás.

— Fénykép és rádió között párhuzam vonhatnánk, mivel az egyik képet, a másik hangot reprodukál. A hang reprodukálása nem olyan egyszerű, mint a kép, mert nem pillanatnyi helyzetet, hanem egy élő állandó folyamatot kell visszaadni. A 3 támpás speciális dinamikus hangszórával egybeépített Band Pass Európavérvé 7331-es Orion-rádió különleges konstrukcióján folytán oly tökéletesen adja vissza a felvett hangokat, hogy nincs különbség az eredeti és reprodukált hang között.

Múzeum kávéházat
Manninger Ferenc
heőizfűrdői kávé
átvette és személyesen vezeti.
Szíves pártfogást kér!
Múzeum körút 12. Telefón: 304-94

3 és 4 szobás

erkélyes, hálós öszkomfortos, legmodernebb uccai lakás, valamint ugyanilyen

3 szobás műtermes

összkomfortos uccai lakás

azonnalra is kiadó. Szívesen nézzék meg!

Bővebbet délután 2-4-ig telefonon is: 28-3-90

Alpár Gittát szombaton az előadás után ájultan szállították vissza a Park-szanaszatóriumba, a vasárnap esti előadáson már nem is léphetett fel

Egészségi állapota egyelőre bizonytalanra teszi, hogy mikor léphet újra színpadra

(A Reggel tudósítójától.) Közel három hétig fekvő beteget Alpár Gitta és ugyanannyi ideig szünetelt a Madame Dubarry előadásai a Fővárosi Operaszínházban, amely löbbszörös halasztás után végre az elmúlt hét szombatjára hirdette végérvényesen a pldmadonna újbóli fellépését a nagyszerű operetben. A szombati előadás — legalább is külsőleg — zavartalanul le is folyt. Csak a beavatottak tudták, milyen hősies önfeláldozással állt ki Alpár Gitta a színpadra, amelynek falai mögött

négy orvos állt készenlétben,

hogy minden pillanatban segítségére lehessenek a színésznőnek, aki már a darab kezdetén erős indiszpozícióval lépett a színpadra. Alpár ezen az estén is gyönyörűen énekelt, de amint a függönyt leszaladt,

fájdalomtól eltorzult arcát támolygott be a színpad mögé,

ahol még a függöny mögött csillapító injekciókat kapott. Így játszotta le az előadást, amelynek végén

ájultan esett össze öltözőjében.

Azonan kivitték persze a szanaszatóriumba, ahol orvosai megállapították, hogy újabb, az elmúlt hetieknél erősebb epebántalmak léptek fel.

Vasárnap reggelre enyhültek a fájdalmak és remény volt arra, hogy Alpár Gitta estére talán felléphet. O maga is megnyugtatta környezetét a főleg a színház aggódo igazgatóságát, hogy lényegesen

jobban érzi magát s hogy este feltétlenül fellép. Deben azonban újabb rohamok léptek fel, a fájdalmak pedig annyira erősödtek, hogy a szanaszatórium orvosai

konziliumot tartottak

és elhatározták, hogy esetleges súlyosabb következményekre való tekintettel

semmi körülmények között sem engedik meg vasárnap esti fellépését.

Alpár Gitta fájdalmas lemondással vette tudomásul az orvosok döntését, a színháznál pedig konsternálva hívták be a színházhoz az állítólag tüneményes hangú Darvas Iholya operatársnőt, aki mint dublör, már régen betanulta Alpár Gitta szerepét és már szombaton is készen, kifestve és felöltözve ott állott a színpad mögött, hogy szükség esetén átvegye és végigjátssza a Dubarry előadását. Szombaton erre még nem került a sor, de vasárnap este már ő játszotta Alpár Gitta szerepét és ő énekl mindaddig, amíg Alpár Gitta fellépését az orvosok újra engedélyezik. A közönség — amelyet nem lehetett idejében értesíteni — egyelőre teljesen bizonytalan. A színház éppen ezért már ezen a héten megkezdte legközelebbi udvonságának, Török Rezső »Sipetke« című darabjának próbát.

Bizalmas helyről úgy informálják A Reggel-t, hogy Alpár Gitta legközelebbi fellépésének időpontja — állapotára való tekintettel — egyelőre teljesen bizonytalan. A színház éppen ezért már ezen a héten megkezdte legközelebbi udvonságának, Török Rezső »Sipetke« című darabjának próbát.

Ritkán kell cserélni!



Megint lehúzták egy régi vendéglő redőnyeit



Az Alkotmány uca és Vilmos császár út sarkán megszűnt a Magyar Világ-étterem

pészési ügy e külső körülményeinél sokkal érdekesebb az, hogy

a bécsi botránynak vannak-e összefüggései a budapesti kölcsönkötvénypiaccal?

A valutarendőrséget ez az ügy nagyon nehéz helyzet elé állítja. Tudja, hogy a kölcsönkötvénykereskedelemben bankjaink, számos iparvállalatunk, biztosító társulatunk annyiban érdekeltek vannak, hogy e kötvényeket mérlegjavító célból vásárolták s hogy nagy keresletnek örvendtek hazai birtokosaik körében is, akik azt állítják, hogy hitelző pénzügyintézetek kibocsátásait olcsóbban vásárolhatták vissza, adósságaik rendezésénél előnyhöz iparkodtak jutni. Sokan kaució, mások bírósági letét céljaira vették a kötvényeket s nyilvánvaló, hogy ugyanakkor, amikor ily sokféle gazdasági érdek fűződik e papírok vásárlásához, nem lehet biztosan megállapítani azt a határt, hogy a gazdasági érdekű visszavásárlások közben hol van az a pont, amikor a tranzferrendelet kijátszásával büntető cselekmény válik belőle. Ennek a határnak megállapításánál a valutarendőrség emberei meglehetősen tanáztalanul állanak.

A valutarendőrség teljesen tisztában van a kérdés gazdasági jelentőségével s emélfelől, ámbár

tudja, hogy a tőzsdéi megbízások mögött kik állnak

s hogy az üzletek lebonyolításában ezt a határt túlhaladták-e, vagy sem, egyelőre várakozó álláspontot foglal el.

A bécsi valutacsempészési botrány Közép-Európa összes rendőrségeit foglalkoztatja

A budapesti rendőrség tudja, kik állnak a tőzsdéi megbízások mögött

(A Reggel tudósítójától.) Az a hatalmasarányú valutacsempészési ügy, amely tegnap Bécsben kípattant és amely miatt Pechkranz Ernő bécsi ügyvédet letartóztatták,

vasárnap már az egész közép-európai rendőrséget mozgásba hozta

és különösen azoknak az államoknak rendőrségeit foglalkoztatta, amelyek valutáris viszonyaik folytán az ügyben érdekelt lehetnek. A különböző országok rendőrségei főleg azt kutatják, hogy az a csempészervezet, amelynek hálózata New-yorktól kezdve Bukarestig terjed és amelynek a svájci Arbitrium Részvénytársaság volt a központi irodája, nem követett-e el egyebütt is a bécsihez hasonló valuta- és kötvénycsempészést.

Természetes, hogy a budapesti valutarendőrség is teljes készséggel van, ámbár mindaz, ami tegnap Bécsben kiderült, a budapesti rendőrség előtt nem volt ismeretlen, sőt amint most kiderült,

a bécsi fizelmek felderítése elsősorban a budapesti valutarendőrség kitaró munkájának köszönhető.

A budapesti valutarendőrség egyik tisztviselője ugyanis néhány hónappal ezelőtt hosszú időn át tartózkodott külföldön, hogy a zürichi, párizsi és amsterdami tőzsdéken megfigyelje azokat a külföldi tőzsdéseket, bankárokat és kereskedőket, akik magyar allami és fővárosi kölcsönkötvényeket vásárolnak s

ellenőrízze, vajjon ezeket a kötvényeket nem hozzák-e be Magyarországra.

Ez a rendőrségi főtisztviselő szeptember végén érkezett vissza Budapestre, elkészítette jelentését, amelyet a budapesti valutaügyszétség az érdekelt országokkal is közölt. A jelentéshez fűzött jegyzékből már szeptemberben tudták, hogy Bloch Róbert, akit annakidején a Löwinger-féle 35.000 dolláros ügyből kifolyólag Hegyeshalomnál letartóztattak, összeköttetésben áll a nemzetközi valutacsempésző társaság központjával, az »Arbitriummal«. Ismeretes, hogy Blochnak, akiről most azt is megállapítják, hogy

valamikor egyik előkelő budapesti bank tisztviselője volt

s aki a tőzsdéi konjunktúra megszűnése után külföldre ment, a hegyeshalmi kalandból ép bölrel sikerült menekülnie. Akkor tisztázta magát és igazolta, hogy szabádszerű kivittél engedéllyel hozta ki Ausztriából azt a 35.000 dollár értékű kötvény-csomót, amelyet autója ülése alatt megtaláltak. Bloch a kaland után visszatért Bécsbe és magyar detektívek az eset után sokáig figyelték is. Most Bloch megszökött és e pillanatban még nem ismerik tartózkodási helyét. A nagyarányú valutacsempészési ügy e külső körülményeinél sokkal érdekesebb az, hogy

Kosmos kiadványok:

Ilja Ehrenburg:

Lasik Roitschwantz

Ara (kötve): P 3.30

Franz Werfel:

Élhetünk-e Istenhit nélkül?

Ara: 1 pengő

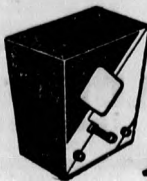
Coudenhove-Kalergi:

Stalin és Tsa

Ara: 1 pengő

tökéletes az

Rx



ROVID KÖZÉP HOSSZU
hullámhosszon
Standard Radio

Érdekes ajánlatot kapott Fedák Sári egy newyorki filmvállalkozótól

(A Reggel tudóstírójától.) Fedák Sári nagyszerű filmjével, az *Iza néni*-vel amerikai turnéra indul és a film előadásain személyesen is fellép majd Amerikában. Ezzel a turnéval kapcsolatban egy newyorki filmvállalkozó érdekes ajánlatot tett Fedák Sárinak. Azt ajánlja neki, hogy a turné eredményét ne vigye haza »rossz dollárban, hanem készítsen a vállalkozó newyorki stúdiójában egy újabb magyar filmet. Az amerikai ajánlat szerint mindössze három-négy magyar színészt kellene kivinnie, kisebb szereplőket, rendezőt, operatőröket, teljes technikai felszerelést és díszletet az amerikai gyár adna. Az ajánlat fő érdekessége az, hogy az amerikaiak olcsóbb drón vállalják a filmet, mint hogy azt ma Budapesten elkészíteni lehetne.



A legcsodásabb karácsonyi utazás —
a Nilus völgyében Afrika szívéig!
Budapesttől Triesten és Alexandrián át

KAIRÓ·LUXOR·ASSUANBA

és Alexandrián át vissza Budapestre
Luxushajón, Luxusvonaton, Egyiptomban mindig első osztály hálókosival,
pompás szállodákban való elhelyezéssel, mellékköltéssel

26 nyári verőfényben
nap ragyogó égalatt **1350** pengő

Kérjen prospektust budapesti irodáinktól:

LLOYD TRIESTINO

Thököly út 2. Tel.: 31-4-13

Váci uca 17. Tel.: 88-7-29

Baltazár püspök vasárnap bejelentette a „Független Földművelők Szövetségé”-nek megalakulását

Az új szövetséget a felsőházban a püspök és Vásáry József, a képviselőházban báró Urbán Gáspár fogják képviselni

Debrecen, november 5.

(A Reggel tudóstírójának telefonjelentése.) A tisztántúli gazdák vasárnap délelőtt nagygyűlést akartak tartani, amelyre két vármegyei gazdaközösséget hívtak meg az előkészítésközösséget. A nagygyűlés rendezői több más előkelőséggel együtt Vásáry József felsőházi tag, Jákegy László kamarás, Baltazár püspök, báró Urbán Gáspár, Láska György hajdunánási nagybirtokos, Diener József, dr. Kertész Kálmán, dr. Tóth József és Szomjas Gusztáv nyugalmazott főispán voltak, de az országos gazdademónstrációt a rendőrség nem engedélyezte. Jákegy László megfélembrezte a rendőrhatalmas intézkedését és szombaton Debrecenből felhívta telefonon a belügyminiszter titkárait is, akivel közölte a gyűlés előkészítésteit és azt, hogy a gazdaközösség nem politikázní óhajt, hanem a maga súlyos bajait akarja megbeszélni. Mivel

a belügyminiszter helybenhagyta a rendőrség betiltó végzését,

a Debrecenhez közel fekvő községekben hivatalos hirdetések útján figyelmeztették a gazdákat, hogy a gyűlés elmarad. Ennek ellenére vasárnap reggel szekereken és vonatokon

több mint 700 környékbeli gazda érkezett Debrecenbe.

A hajdunánási és a bősziroményi pályaudvaron a Debrecenbe érkezett gazdák állítása szerint, a rendőrség összerakta őket és ugyanazt tették a csendőrök a tisztántúli falvakban, sőt a Debrecenbe vezetett országutak sorompi körül a vasárnap kármái órákban csendőrök járhattak és a szekerek útszélétől aziránt érdeklődtek, hogy hová tartanak? A református és római katólikus templomban reggel 9 órakor gazda istentiszteletet tartottak, majd a mezőgazdasági kamarai tagok felvonultak a vármegyeházára, a többiek pedig a gazdakörbe mentek, ahol megjelent Baltazár püspök is. Elmondotta a gazdáknak, hogy

a betiltott nagygyűlés egyik célja a »Magyar Független Földművelők Szövetségé»-nek megalakítása volt.

A szövetségnek tagja lehet minden magyar nemzeti eszmét valló, tisztességes állampolgár, aki huszadik életévét betöltötte, a kormánytól függő hivatali állásban nincs és akár mint földbirtokos, akár mint hasznélvélő, akár mint munkás államdon földműveléssel foglalkozik. A szövetség célja általában az összes mezőgazdasági kérdésekkel való foglalkozás, a mezőgazdasági érdekek védelme, érvényesítése a többi

nemzetgazdasági ágazatokkal való jóviszony ápolása.

Bejelentette Baltazár püspök azt is, hogy az új földművelők szövetséget a felsőházban ő és Vásáry József, a képviselőházban báró Urbán Gáspár fogják képviselni.

A gazdanagygyűlés betiltásáról Baltazár püspök így nyilatkozott A Reggel-nek:

— A betiltással a kormány nekem nagy kedvetlenséget okozott, mert azt látom, hogy a szabad bírálatot tart. A megtiltás ténye nemcsak azért káros, mert a különben is nagymértékű gazdasági elégedetlenség fokozza, hanem azért is, mert ösönként átáramzott legdrágább örökségünket: polgári és nemzeti szabadságunkat érinti kártékonyan. A magyar föld birtokosainak, bérlőinek, munkáinak egységes agrártáborától nem félhet senki sem, aki szintén a nemzet érdekét tartja első és legfőbb parancsnak.

A kormány mindenesetre ártott magának a gyűléstiltalommal, a mozgalom áttűtő erejét viszont fokozta vele, mert előkészítési kűzé íktatta a szabadságjogok kivását is.

Jákegy László kamarás, aki a gazdanagygyűlésen elnökölt volna, a betiltásról a következőket mondta A Reggel-nek:

— Nem tartom ezt szerencsés intézkedésnek, mert a gyűlés előkészítése a tisztántúli gazdaközösség közhatalmára történt. A gazdanagygyűlésen politikai szempont nem játszott közre, ezt mutatja a felszólalók tervebevett névsora, amelyen felsőházi tag, közjogi dignitárius, nyugalmazott főispán, kisgazda és nagybirtokos szerepeltek.

A gazdavédelmi rendelkezések szerintem hibás névet adtak, mert sokkal inkább: bankvédelmi rendelkezés.

A gazdakörben összegyűlt gazdák ezután a vármegyeházára mentek, ahol a Tisztántúli Mezőgazdasági Kamara tartotta rendkívüli közgyűlést báró Vay László főispán elnöklötte alatt. Amikor a főispán azt mondta, hogy »végtelenül sajnálatos, hogy egy másik gazdatábor a kamarától függetlenül ugyanerre a napra gazdanagygyűlést hívott össze».

a karzat zajongani kezdett

és a rendet csak nehezen lehetett helyreállítani. Vitéz Czeglédy Béla, a kamara igazgatója, ismertette az új gazdavédelmi rendelkezést és megállapította, hogy elkészült. Steinfeld István nagybirtokos statisztikai adatok kapcsán világitotta meg

a magyar mezőgazdaság bajait. Kőlcsey Béla és Eszenyi Jenő felszólalása után Marshall Ferenc képviselő szólott a gazdatársadalom megvédésére szükséges teendőkről. Felicidus Géza és Inczedy Márton után Vásáry József felsőházi tag a kormány gazdasági politikáját bírálta és a kartekek uralmát támadta.

Kísérteties razzia volt a „Kripta-bár”-ban

(A Reggel tudóstírójától.) Szombatra virradó éjszaka a kísértetek óráját ütötte éppen a toronyóra, mikor

sötét árnyékok gyülekeztek

az elhagyott kis Révai utcában, az Andrássy út mögött. Suttogó parancsok szurrantak szájról-szájra és a »Kripta-bár» misztikus függönyei mögül kiszűrődő kékes fényben megcsillant egy-egy rendőrkard. A következő pillanatban fölpattant az ajtó, egy rendőrfelügyelő fehérkesztyűs keze markolta meg a kilincset és a bárban dorbozó társaság rémületen nézte a bejáratot, ahonnan rendőrök tödültek be, miáltal elhangzott

a vészkiáltás: »Razzia...»

A »Kripta-bár» helyisége tudvalegyőleg fekete ravatalos szőnyeggel van bevonva és ebben a profánizált ravatalos »teremben most valóban kísértetiesek voltak a halálrémült parkettáncosnői és kéjlene ábrázatok... A halálfejnék maszkírozott hamutartók gúnyosan viryogóztak, a koporsóalakú pult mögött vacogott a mixer, a rendőrfelügyelő udvariasan mosolygott, sorra igazolta a vendégeket és felírta mindenkinek a nevet, lakását és társadalmi állását. Azután szalutált és legényjeivel együtt elvonult. Még rövid néhány percig riadt csend lapult

a »Kripta-bár» enterprise des pompes funéres-teremben,

azután fölrikoltott újra a saxofón és hisztérikusan tombolt tovább a heje-huja. És így másnap is. A törzsvendégek — akik között a rendőrséghez érkezett bizalmas bejelentés szerint nagyon sok az

»erkölcsi és közbiztonsági szempontból aggályos».

mondhatnánk betegeshajlamú egyén — azt hitte, hogy egyelőre megúszták... De a rendőrség vasárnapra virradó hajnali kálkasszókoral elölről kezdte. Merint hasonló udvariasággal. És ma, hétfőn a főkapitány már tudni fogja, kik azok az »előkelő» hölgyek és urak, akik ebben a

durván kegyeletet sértő, pervers idegek zsongítására utató helyiségben

tudnak csak mulatni. Ezt a mai jelentést azonban nem várta be a »Kripta-bár» tulajdonosa, hanem fúrge és előrelátó szolgálatkészséggel elsietett a főkapitányságra és készen nyilatkozott arra, hogy helyiséget átalakította. (Mielőtt a hatóság bezártná!) Egyelőre azonban nemcsak az átalakításról van szó, hanem arról is: kik a törzsvendégei ennek a furcsa mulatóknak?

— Egy tál étel mozgalmat javasoltak a négyesülétek vasárnapi közgyűlésén. Vasárnap kezdődött a magyarországi négyesülétek szövetségének háromnapos közgyűlése gróf Apponyi Albertnél elnöklete alatt. Apponyi grófna indítványára a nemzetközi segélynyújtó gont központjához fordultak azzal a kérésrel, azólitson fel a kormányokat, hogy természetfeleségeket, amelyeket egyébként megsemmisítenének, osszák szét az inségesek között. Rosenberg Augustusa alelnök azt indítványozta, hogy németországi mintára nálunk is indítsák meg az egy tál étel mozgalmat és az így megtakarított összegeket adják Horthy Miklósnak nyomorényhitő akciójának. Kressz Károlynak annak a nézetének adott kifejezést, hogy az egy tál étel mozgalom nem hozná meg a kívánt eredményt. A közgyűlést hétfőn este 6 órakor folytatják a leszerelés kérdésének vitájával.

A szép bútor otthonossá teszi lakását

Reklamlék, fotólok, székek és nippbútorokból a legnagyobb raktárt és választékot találja

Magyar Bőrszékkiparnál

Budapest, V., Méréleg uca 4. Tel. 81-0-55

Javítunk, festünk, átalakítunk

Legújabb típusú használt

ÍRÓGÉPEK garanciával olcsón.

ÍRÓGÉP karbantartás és javítás legköltségteljesben.

ÍRÓGÉPSZALAG

Carbonpapír különlegességek legújanyosabban

GOLDBERGER GÉZA
ÍRÓGÉPVÁLLALATNÁL

VI., JÓKAI UCCA 11. TELEFON: 221-68

A vasárnapi zöldinges magyar náci-kongresszuson a „kótyagos-fejű újságírók”, a pacifista színdarabírókat és a monoklit viselő diplomatákat rántotta le a magyar „Führer” a sárga földig

(A Reggel tudóstól.) Vasárnap délelőtt nagy tömeg verődött össze a Budai Vigadó ter-
meiben. Bejutni nem volt könnyű, mert a kapu-
ban mindenkit igazoltattak. Aki igazolta magát,
azt kézfelemeléssel üdvözölték. Gyakorta hang-
zott el halkan és sokatmondóan: »Bátorogás...» A
volt horogkereszt és a horogkereszt állam-
hatalmi betiltása óta nyilatkeresztés nemzeti szoci-
alista földműves és munkáspárt tagjai ugyanis
ezzel a bátorító szóval köszönnék egymásnak. Ná-
luk ez a »Heile... Feltűnően sokan voltak, akik

fűzöld ingben és fekete nyakkendővel

jöttek el. Ez Meskó Zoltán pártjának új egyenru-
dája, szemben a régi barna inggel, amelyet a Bő-
szőrményi-csoport visel. Mivel azonban az elmúlt
napokban megtörtént az ádázan egymásra acsar-
kodó két magyar »náci«-csapat összejelzése. —
Bőszőrményi Zoltán kihagyásával — sűrűn tűnnek
fel a Meskó-ingek zöld tengerárjában a barna szí-
zetek: Bőszőrményi megbélt barnaingesei, akik
azonban most már zöld kraváttal költöttek... Rend-
őr alig látszik: egy kapitány, egy fogalmazó, egy
felügyelő odafügg a nagyteremben és négy száz
rendőr lenn a kapu alatt. Ez az egész... Egy-egy
derék magyar képviselő beszámolóján

harminceszor ennyi fegyveres erő szokott
felvonulni!

A nagygyűlés — a magyar náciak első nyilván-
nos pártkongresszusa — nagyon népes.

Harsonák zúgása és dobok harcias per-
gése közben magasra emelt karok élő
dárdái között vonult be Meskó Zoltán,

a magyar Führer, zöld ingben, sötét zakóban,
fekete nyakkendővel és Hitler-bajusszal. »Most
halljuk a mi indulónkat! — kiált fel a karzatra
egy éles hang, mire a láthatatlan zenekar har-
sogó indulót intonál. Ezután kezdi meg beszédét
Meskó.

— A mi mozgalmunk — mondotta — a rend moz-
galma.

Várjuk az államfő parancsát

és ha kell, rendet teremünk az országban. Ha arról
a képről akarnak engem megismerni, amelyet a líbe-
rális sajtó rajzol rólam, mint Hitler-bajuszos torz-
születtől, akkor nem jó nyomon vannak. Mi a sajtó-
szabadság hívei vagyunk, de a hazudozást nem fogjuk
törni. Mozgalmunk forradalmnak látszik, de mi

nem forradalmi eszközökkel dolgozunk.

Ha a törvények útunkba állnak, arra fogunk törekedni,
hogy alkotmányos eszközökkel megváltoztassuk azokat.

Ezután az ismeretes GFB-bottányról beszélt.
Foglalkozott Fabinyi miniszter kijelentésével, aki
megelégedéssel mondta, hogy egyetlen levelébe —
egyetlen levelébe — került és a GFB-gyár be-
adta a derekát.

— Nahát, azt mondom én — szól most Meskó —

győnye tüdője lehet a miniszter úrnak.

hogy csak ekkorát lehet Feketéről!

A kommunizmusról beszél ezután. A teremben
egybeugyelt tapsai között magyarázza, hogy a
kommunizmusba belesodródott munkásság kilenc-
venkilenc százaléka nem bűnös, mert nem tudta,
mit cselekszik. »De bezzeg tudták a kajlafülek,
akik a munkásságot elboldontották.«

— Azt mesélték itt, hogy Hitler cipőgyárának csiná-
lok itt lerakatot.

Ezt is a kótyagosfejű újságírók találták ki!

A nemzetközi diplomáciáról lesújtó bírálatot
mond Meskó és kijelenti, hogy eltűnt a diplo-
maták számára a monoklit viselését, mert nem lát-
nak jól tőle. Pacicsnak nem volt monoklija, baga-
riacipőben járt, mégis milyen balkáni nagyhatal-
mat csinált a hazájából, Szerbiából!

— Nem vagyok híve a diktatúrának

— mondja — csak az élet diktatúrájának. Ez ellen pedig
dumálhatnak, ameddig akarnak!

A sajtóra panaszkodik ezután és azt mondja,
hogy a keresztény sajtó is elhallgatja moz-
galmát.

— Felszólítom a sajtót — mondotta most emelt han-
gon a vezér — legyen tárgyilagos. (Zsidók vannak ott!
— harsogja egy hang.) Ma még nem adtuk ki a paran-
csot a sajtó ellen, de ha látjuk, hogy folytatják az akna-
munkát, megesszük a retorziós lépéseket.

A királykérdésről is beszélt: »Előbb az or-
szág, azután a kenyér, azután a király!« — mon-
dotta. Kifakadt ezután, mert a plakátját nem en-
gedték kiakasztani, de bezzeg a cseh hegedűsét
igen!

— Ha én hatalomra jutok, nekem nem fognak paci-
fista színdarabokat írni.

Az egyéni akciók ellen emelte fel most a
szavát.

A nagy éljen-riadalmon átrecsegtek a trembi-
ták, átperegtek a dobok, amelyek ettől kezdve min-
den szónok beszéde végén harcias tuszt riadoztak.
Meskó után egy barnainges fiatalember, a bolgár
nemzeti szocialisták küldötte,

Tomcseff beszélt bolgár nyelven.

Szavait magyarul is tolmácsolták. Kijelentette,
hogy Gombós és Kánya viharosan lelkes fogadta-
tása Szófiában nem »ennek a két embernek szól«,
hanem a magyar nemzetnek. Utána Bozóky Lajos
számolt be a mozgalom eredményeiről. Feltűnő
volt, hogy amikor Mussolinét és a fasista Itáliát
emlegette — és ezt utána több szónok megsele-
kedte — alig hangzott egy-egy éljen, míg követ-
len utána, amikor Hitlerrel és Németországról
szóltak a szónokok, mennydörgő éljen remegtet
meg a Vigadó falait. Bozóky is a sajtót támadta
harciasan.

Barth József beszélt utána, egy váci kisgazda,
aki a váci kisgazdatársadalom csatlakozását je-
lentette be. Ezután Szemere Béla szólalt fel éles
antiszemita hangon. Szemere egyökbent kijelen-
tette, hogy ha itt lesz az anarchia, majd ők,

a nemzeti szocialisták csinálnak rendet.

Pálffy Fidél gróf, a dunántúli náciak vezére szóno-
kolt ezután, majd a női náciak nevében egy zöldinges
hölg, Dücső Jánosné dr-né mondott áthelyült
hangú, igazított beszédet és követelte, hogy az
anyák ezentúl ne ostoba tündermesékekkel és boszor-
nyókkal remélgessék kisdeteiket, hanem oldtsák
beléjük az eszmét már a bölcsődalban. Egyökbent
meglepő külpolitikai nézeteket is hirdetett a női

Ausztria és Magyarország szépségeit együtt kell propagálni az egész világon!

— ez Neustädter-Stürmer államtitkár idegenforgalmi programja

(A Reggel tudóstól.) Vasárnap délután
sajtófogadás volt az osztrák követségen. Az ér-
kező vendégeket Hennes báró meghatalmazott
miniszter és felesége üdvözölték, azután báró
Neustädter-Stürmer osztrák idegenforgalmi és
munkügyi államtitkár fogott kezét a magyar
újságírókkal, akik közül többeket ismert már a
nyári körutazásról. A rokonszenves fiatal állam-
titkár azzal kezdte előadását, hogy Ausztria bel-
sőleg megerősödött, amit a legutóbbi kölcsön
nagy sikere bizonyít.

a Dollfuss-kormány iránti bizalom a ha-
risnyákból is előcsalta a pénzt.

Az osztrák schilling szilárdan áll, újabban 50.000
embert sikerült munkáhozjuttatni.

— Magyarországra azért jöttem, — folytatta
az államtitkár — hogy az idegenforgalom együt-
tes és közös irányításának régi óhaját a megvaló-
súlsdhoz segítsen.

Idegenforgalmi politikában mi nem va-
gyunk, nem lehetünk versenytársak!

Örülünk minden Magyarországra utazó idegen
vendégnek, mert a nyugatiak rajtuk keresztül
utaznak vissza s ha ide is eljönnek, mi kétszer lát-
juk őket.

**Garantáljuk
hogy a nagydó
mellett**

WIENT ZAVARTALA-
NUL ÉS JÓL HALLHATJA

7133 3+1 LÁMPÁS KÉSZPÉNZAR
KIS SUPERREL... 283-50

7066 6+1 LÁMPÁS
NAGY SUPERREL... 405-

7331 3+1-ES SÁVZÚRÓS
EURÓPAVEVŐ... 225-

Orion-rádióval

Gyártja: Orion Izzólámpagyár

tábor szónoka, kimondván az ítéletet a szegény
kínaiak fejére, akik szerinte

megérdemelték, hogy testvérnépünk a ja-
pán legazolja őket.

mert kivették nemzet sajtóságaikból. Man-
deuriát nem Japán veszi el, — mondotta — elveszi
az idegen hódító, az angol. Ezután Gandhi megcsü-
folt úszónadrágját vette védelmébe.

— Nemzeti öltözetét viselte a mahatma, ez az öltözet
a faji sajtóságot fejezi ki és az egész világ zsidaja
gúnyolta érte!

Majd Oláh Árpád fejtette ki nézetét a sajtóról.

— Nom csoda ez, testvérek — mondotta — hiszen

ebben az országban egyetlen magyar újság
nincsen!

Zajos kórus kísérte az a kijelentést, valamint
Oláhnak azt a nézetét is, hogy

»ma itt azok intézkednek, akiknek legjobb
esetben a Lipótmezőn volna a helyük.«

Odalenn az előcsarnokban néhány zöldinges ro-
hamosztagos legény és náci-generálstábler között
állott a mozgalom egyik oszlopa: egy éppen nem
árja származású kormányfőtanácsos, Fayer Sándor,
a Vezér által mént kárhözváltó csillagó mo-
noklival...

Ausztria és Magyarország szépségeit
együtt kell propagálni az egész világon!

A most kiadott osztrák prospektusban, amely
450.000 példányban jelent meg, mi már helyet ad-
tunk Magyarországnak számára... Utazási irodá-
kat tartunk fent a világ különböző részein, Zü-
richben, Londonban, Newyorkban, miért ne állí-
thatnánk fel közös irodákat, ami a kiadásokat
csökkentené. Ha később azt látnánk, hogy nem
helyes az ilyen közös munka, még mindig van
idő és lehetőség más utakra térni.

Rendezünk közös bécs-budapesti hete-
ket minden évben s irányítsuk a külfele-



1 CSOMAG „KALIFA” VÉDJEGYŰ

ZAMATOS
FRISS **PÖRKÖLTKÁVÉ 64 ml.**
10 DEKAS
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ
VI. ANDRÁSSI-UT 36.

Kérésünkre ma és holnap, az

IZA NÉNI minden
előadásán

Jegyek egész hétre
előre válthatók!

FEDÁK SÁRI

személyesen
megjelenik!!
ROYAL APOLLO

ket egymás országába!

Neustädter-Stürmer államtitkár azt is bejelentette, hogy az osztrák kultuszminiszter jövőtől 8 napos stánfolyimokat rendeznek az osztrák iskolagyerekek és egyetemi hallgatók számára, 25%-os vasúti költséggel, olcsó ellátással, közös felügyelettel és tanítással. Ausztria hajlandó

ugyanezeket a kedvezményeket a magyar fiatalokra is kiterjeszteni. Hasonlóan olcsó áron nyerne a sikképzést az angol hadsereg tisztjei s a kedvezményeket az osztrák kormány szívesen kiterjeszti a magyar tisztekre is. A lelkesen megkapott előadás után báró Neustädter-Stürmer teát adott a meghívott magyar vendégek tisztelőtére.

A valutaüzelmekkel vádolt kaposvári lóexportőrök vagyonára bűnügyi zárlatot rendelt el a vizsgálóbíró

Kaposvár, november 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A kaposvári rendőrség egy bizottsága Budapestről érkezett vizsgálóbírói utasításra szombaton megjelent a leetartóztatott Frank Elemér, a Berlinben tartózkodó Frank István és a Lengyelországba szökött Bernacsek Tivadar lakásán, hogy fogánatosítsa a bűnügyi zárlatot a valutaüzelmekkel granulált lókereskedők egész vagyonára.

A detektívek Frankék Berzsényi ucai házában pontos leltárt készítettek a két hatszobás lakás értékes berendezéséről, a garázsokban álló autókról és az istállóban talált lovakról, amelyeknek értéke természetesen csak részben fedezi azt a kárt, amelyet a Frank-cég háromnegyed-millió pengő értékű valuta be nem szolgáltatásával a Nemzeti Banknak okozott. Hegyi Árpád volt képviselő, Frankék védője, azt állítja ugyan, hogy a hiány mindössze 100-120.000 pengő, ami úgy állott elő, hogy a külföldön eladott lovak vételára még nem folyt be. A budapesti vizsgálóbíró intézkedésével tulajdonképpen egy hosszú bűnügyi nyomozás zárult le, amely már szeptember 27-ike óta folyt Frank Elemér és Frank István ellen egy elbocsátott alkalmazottjuk feljelentésére. A két Frank testvér a Dumántól legnagyobb lókereskedő cége volt. Kiterjedt külföldi üzletkörüket számára csak Kaposvárról

havonta 400-500 lovat vásároltak,

amióta a cég működése szünetel, csupán 92 lovat exportáltak az egész megyéből. A lókereskedő cég üzletkőre Ankarától Hágáig terjedt. Ausztriában, Svájcban, Németországban, Csehszlovákiában egyformán voltak vevők és Frankék egy pár hidedvőre lőrt 1000-1200 pengőt fizettek, úgylyogy a somogyi gazdáknak a lótenyésztés jól jövedelmező üzletté vált. Kaposvári telepükön 300 lovat tudtak egyszerre elhelyezni és ezenfelül

Berlinben, Münchenben és Hamburgban tartottak fenn istállókat.

Hogy milyen hatalmas volt a cég németországi összeköttetése és vevőkőre, azt legjobban Frank István egyik sokszor hangoztatott kijelentése bizonyítja:

— Ha a hatalmak elismerik Németország katonai egyenjogúságát, annyi lovat fogunk kivinni, hogy fél év alatt megszűnik a magyar mezőgazdasági válság.

Frank Elemér védője még pénteken felfolyamodással állt a vizsgálóbíró letartóztatást elrendelő végzése ellen, de vasárnap sürgős beadványban arra kérte a vádatanódot, hogy egyelőre ne foglalkozzon a felfolyamodással, mert a védelem azt tárgyi bizonyítékokkal szándékozik rövid időn belül alátámasztani.

Pesti kis notesz

1.

Olcsó vonat indult vasárnap reggel Párizsba: tele volt csupa luxusassal! Nincs az a kék expressz, amelyen valaha annyi grófné és volt gazdag lett volna együtt, mint az olcsó vasárnap hajnali párizsi gyorson: még az újságtró is Halvány Lilyvel kezdődött...

Hiába, elszegényedtünk, lerongyolódtunk, lezárultunk a lórról. Már csak a szegények vonatán vagyunk azok — akik valaha voltunk.

2.

Lázár Miklós országgyűlési képviselő, A Reggel főszerkesztője, aki súlyos és fájdalmas operáción esett keresztül a Park-szanaszatóriumban, jobban van, pénteken este már el is hagyta a szanaszatóriumot. Az alatt a hét alatt, amíg lázasan fektült a betegágyon, nemcsak a főváros, de a vidék s főleg a tokaji kerület minden rendű és rangú köreiből is megható szeretettel és aggodalommal érdeklődtek Lázár Miklós egészségi állapota iránt. Lázár Miklós, most, hogy meggyógyult, a Notesz útján köszöni a szeretetteljes érdeklődés számátalan jelét, a postéket és vidékieket egyaránt, de főleg a tokaji kerület kis gyerekeinek dikombókos leveleit, skatulyában küldött, száradtan érkező, megható kis virágait...

3.

Az ismert pesti bárót, aki vadászszenvedélyét főleg fantasztikus vadászdrésszekben tombolja ki, a társaságban zöld vadász-nak hívják. Mint a híres, régi nyári vendéglőt. A feleségét pedig, az elragadó délvidéki grófnőt — trieszti nő-nek. Mint a másik híres nyári vendéglőt.

A zöld vadász és a trieszti nő — válnak.

4.

Aprópus zöld vadász: Gadl Franciska is vadász. A parádi hitbizomány vadászterületén pihen ki legutóbbi filmjének fáradalmait.

Egy muffint lőtt a héten, amint azt erdőzeti és vadászó körökben a Notesz-nek jelentik.

5.

Gyönyörű pesti notesz a bankigazgató fiának közeli házassága körül: a vőlegénynek, aki már hosszabb ideje protestáns, reverzálást kellett adnia, hogy az őssze születendő gyermekek katolikusok legyenek, mert a menyasszony katolikus! Ez meglehetősen súlyosan esett a latba, mert a vőlegény atyja, a nagybank vezérigazgatóhelyettese — presbitéri tisztséget töltött be a budai református egyházközségben. Mikor az egyházközségnek tudomására jutott a reverzálás ügye, azonnal felszólították az örömapát, — hogy a presbitéri tisztségéről mondjon le!

Le is mondott. Most már áttérhet a Kon-Fu-Cso vallására.

*

[Káprázatosan szépek Sasdy Alice virágai az Apponyi-téri üzletben. Csokrait, arrangementjeit úri ízlés jellemzi, — az árak pedig polgárian mérsékeltek. A Sasdy-virág márka.]

6.

Népszászki életrajzát írta meg felesége, Pulasky Romola, Márkus Emília leánya. Az életrajz, amely a felejthetetlen művész nagyog pályafutását eleveníti fel, november 15-én jelenik meg Londonban a híres Gollancz-cég kiadásában...

7.

A legújabb Dollfuss-életrajz: Ausztriában legközelebb új bélyegek kerülnek forgalomba — Dollfuss életrajzát arcképpel...

Köszönet a magyar Orvosi Karnak!

Ezúton mondunk hálás köszönetet a magyar Orvosi Karnak, hogy felismerve az Afildon lakadó MIRA glauber-sós gyógyvíz és MIRA kesorvóv vizitől gyógyerejét, azt praxissukban alkalmazták. Beteltek messze külföldön is hírt terjesztették a csodálatos hatású magyar gyógyvizeknek miáltal nagymennyiségű MIRA vizet sikerült külföldön is értékesíteniük.

Körik a mélyen tisztelt Orvosi Kart, hogy a külföldi drága pénzben behozott gyógyvizek és gyógyszerkek helyett továbbra is a magyar MIRA gyógyvizeket részesítsék előnyben, mert ezzel nemzetgazdasági előköt natatósan támogatnak.

Nagyértékű partfogasokért háláit fejeli ki a MIRA FORRAS vezetősége.

[A Belvárosi kávéházban a következő kis kártyát szvervirozták a feketekávéhoz:

Van szerencsém tisztelettel közölni, hogy az emeleti helyiségben a rendes kávéházi cikkeket fogyasztása közben, magával hozott kártyával, csupán személyenként 20 fillér adó felszámításával, társaságával bridgchet vagy rummyzhet. A kártya tisztításáról és megőrzéséről gondoskodom.

Rónai Miklós Belvárosi kávéház.

Biztos, hogy remek üzleti trükk. Ki tudja ma a pengős kártyapénzeket megfizetni! Pláne, ha veszt az ember...]

8.

Gyönyörű cikket írt Italo Zingarelli, a torinói Stampa világhíres szerkesztője, a tokaji szifettről. Két teljes oldalon írja le élményeit és tapasztalatait, a tokaji pályaudvarra való megérkezésétől, a zengő, daloló Tokaj szines festésén keresztül, a cigányzene s a bor dícsőítésétől, az ünnepségek szinte filmszerűen élénk vetítéséig. Áldoz Rákóczi emlékének, aki Tokajban élt; dícsőri az enni- és innivalót, megsimogatja a Tiszahid csokolós szerelmeseit, gyönyörködik az uniformisokban, a bandériumok színpompájában, a nők szépségében, hogy cikket egy Tokajhoz intézett szerelmi vallomással fejezze be: sztem veled Tokaji! Hogy szőlőid magjaiban arany rejtőzik, én elhiszem. És hiszelek a te napod erejében, amely borod erejét adta és elismerem borodnak azt a jogát, hogy megvigasztalja, — még pedig nemcsak ma — a gonderthes emberiséget. Eppen ezért elismerem betegeket gyógyító hatalmadat is. Elhagylak de irigylem ifjaidat, akik az uccán táncolnak a legsüketebb hegedők hangjaira...

*

[Pythia lakást változtatott. Pszichografológiai stúdója a nagy Studió mellett, Főherceg Sándor u. 9. van.]

9.

A volt os. és kir. 12-ik huszárezred alezred bajtársainak lelkiüdvéért a Ferenciek templomában szombaton gyászmisét tartottak. A gyászünnepségen nagy számban jelentek meg az ezred volt tisztjei, többek között nemestóti Szabó Bala tábornok, Eder Viktor ezredes, Szakmáry Donát és Köhler Ernő alezredesek, Ottó Vilmos, Abaffy Niklós, Stojanovich Lajos, Collás Tibor báró, Bertalan Ottó és Morvay Ákos.

(e.z.)

— A Budapesti Keresk. Akadémia e hó 5-án nyitotta meg új szünetes esti tanfolyamát, amelyre 4-3 kórnyisokból vőzött egyének továbbá alkalmazottak működési bizonyítvány alapján vehetők fel. Beiratások naponta d. e. 8-1 óra este 7-7-1/2-ig. Alkotmány ucca 11.

Több fényt — jobb világítást!

E cél olyan izzólámpával érhető el, amely kis áramköltséggel egyenletes, nagy fényerőt és jobb fényelosztást ad.

A Tungram-lámpa 50 év tapasztalatai alapján készül. Világszerte bevált, mert műszakilag tökéletes, megbízható és gazdaságos. Vásárlásainál kérjen tehát kifejezetten

TUNGSRAM IZZÓLÁMPÁT

ZONGORÁJÁT

ól, olcsón, garanciával az ország egyedüli gyártóvállalatánál, a

MUSICA R.T.

VII., Erzsébet körút 43

Royal Apollo, javíthatatlan

Költségtelítványt igényel! Kérjen ajánlatot!

A Spolarich-ház bukásának igaz balladája...

254.000 pengővel tartoznak az államnak borért, 80.000 pengő az adóhátralékuk, 10.000 pengő az OTI-tartozásuk

(A Reggel tudósítójától.) Még most is csoportok állnak a Ferenciek terén, a híres Spolarich-étterem lehúzott redőnyei előtt. És az újságok hátsólapjain zajlik a vita: *kinek van igaz? Spolarichéknek fogják pártját baráti hevességgel és szidják a ferencrendet, Spolarichék háziurait, akik a régi vendéglőt bezárták és a berendezést elárvereztették. Mi a története ennek az árverésnek?*

Hogyan jutottak idáig?

Mi kényszerítette a Ferences-rendet erre? A Reggel munkatársa a legilletékesebb személyiséget kérdezte meg és a Ferences-rend részéről érdekes feleleteket kapott.

— Mennyi házbért fizettek kezdetben Spolarichék? — kérdeztük.

— 1926 május elsején — szólt a felelet — foglalták el a nagy üzlethelyiséget, majd kívánságukra fel kellett mondanunk három kereskedőnek az udvari fronton és egynek — a Hecht-bankháznak — az uccai fronton, mert terjeszkedni akartak. Az emeleten pedig kibéreltek egy ötszobás lakást, ahol az egyik cégfőnök lakott. A cégfőnökök, számszerint hárman, összesen

huszonegy szobát laktak Budapesten

és mindezekért, üzlethelyiségért és ötszobás lakásért fizettek 46.585 pengőt. 1932 november elsején leengedték a bért 36.000 pengőre. Spolarichék azonban kezdettől fogva hátralékban voltak, nem fizettek rendesen. Összesen harminchat felszólítást kaptak befizetésre, mert a rendnek, mint a ház tulajdonosának fizetni kellett

a köztartozásokat az 5 ki nem fizetett házbéruikért is!

— Mennyivel tartoznak most? — kérdeztük ezután. — 51.773 pengő tőkével, 4000 pengő kamattal és 10.000 pengő perköltséggel — volt a válasz. — A legfurcsább azonban, hogy a Ferences-rend kénytelen volt bankkölcsönt felvenni és abból kifizetni a kincstári köztartozásokat Spolarichék ki nem fizetett házbére után!

28.000 pengőt fizettünk így ki,

olyan házbérből, amit nem kaptunk meg!

— Mégis, — kérdeztük — hogy vadult el ennyire a helyzet!

— Egyesség egyességet követett. Itt van az egyik, amelyben Spolarichék elismerik, hogy már évek óta nem tesznek eleget befizetési kötelezettségüknek, ... a perekre okot szolgáltatnak.

Elismerik, hogy a felmondás jogos és érvényes.

Május óta egy fillért sem fizettek már! Augusztusban újra megindítottuk az eljárást. Kénytelenek voltunk vele, mert a rend anyagi romlásba rohant. Augusztusban újra fizetnünk kellett a közterheket és mások is megelőzték bennünket a foglalásban. Spolarichék haladékokat kértek: azt mondták, hogy értékesítik az üzemet! Rendben van, mondtuk. Bár nem tartottuk valószínűnek, hogy el tudják adni a vendéglőt, amelyet

600.000 pengő adósság terhel.

Újra jöttek a terminusok... árverés... haladékok... új terminus... újra haladékok... tessék, itt vannak az írások, mind! Októberben már azzal érveltek, hogy a pincéreknek felmondták, a kauciókat akarják nekik visszatéríteni, erre adjunk nekik lélegzetet. Adtunk... A haladékokat október 5-ig kérték, de megint nem tartották be és újra haladékokat kértek. Azt is megkapták és most már ünnepélyesen, trásban jelentették ki, — itt van, tessék az írás! — hogy a legújabb árverési terminust már együtt kérjük: Spolarichék és mi, a felperesek. Kifizették az új árverést, de ekkor megint csak haladékokat kértek azzal, hogy

a pincérek óvadékát még nem tudták visszafizetni.

Mi a végtelékig türelmesek voltunk és miatt kölcsönöket kellett felvenni, hogy Spolarichékért fizessük a köztartozásokat, újra haladékokat adtunk...

Egy íratot tesznek elének. A Spolarichék írták alá, tannak előtt:

»Amidőn kijelentjük, hogy a Főtisztelendő Rend —

miként a multban mindig — a legnagyobb jóindulattal tanustotta velünk szemben a legutóbbi kérelmünk teljesítése által és ezzel

bennünket hálára kötelezett,

— egyben nyilváníttuk, hogy semmiféle további kérdéssel többé el nem állunk és ilyenrel terhelni nem fogjuk. Végül ünnepélyesen kijelentjük, hogy a fontiekben vállalt összes kötelezettségünk pontos és hiánytalan teljesítését nemcsak jogi, hanem erkölcsi kötelezettségünknek is ismerjük el és

a minden körülmények között kötelező úri becsülető védelme alá helyezzük.

Es ez írat október 16-án kelt.

— Az a hír van elterjedve — mondtuk — hogy Spolarichék többi hitelezői a ferences rend házbérbérelését maguk között össze akarták gyűjteni és kifizetni, hogy Spolarichék folytathassák az üzemet. Igaz ez?

— Egy szó sem igaz belőle! Különb, tessék, itt van a kishitelezők hozzánk intézett levele, amelyben október elején azt kéri, hogy függesztjük fel a végrehajtást és ők, a többi hitelezők, mindenben rendelkezésünkre állnak, hogy október végén a helyiséget birtokba vehessük és

az árverést megvárhatassuk.

Ellenben itt van Spolarich ügyvédjeinek október 25-én hozzánk írt levele, amelyben ők, Spolarichék ügyvédjei tesznek javaslatot, hogy szállítsa le a ferences rend a házbért 26.000 pengőre, továbbá adjanak össze a hitelezők 8000, mondá nyolcezer pengőt, azt fizesse ki nekünk, a további ötvenegyháromezer pengőt és a folyó házbért pedig megkapjuk úgy, hogy a napi bevétel 8%-a a miénk. Tetszik tudni, mennyi ez a 8%?

Legfeljebb 30 pengő.

Mi pedig fizethetünk volna tovább a szédítő köztartozásokat, miatt nekünk napi 20–30 pengőt adtak volna! Persze, azt is csak úgy, ha betartjuk! Ha nem úgy tartják be, mint az eddigi ígéréteiket!

— Erre az ajánlatra mit felelték önök? — kérdeztük.

— Nem feleltünk elutasítással! Bár éreztük, hogy ez nem a hitelezők, hanem Spolarichék ajánlata és semmi okunk nem volt a fokozott bizalomra, mégis azt feleltük, hogy szívesen tárgyalunk, ha visszafizetik legalább azt, amit köztartozásokra kifizettünk Spolarichék helyett. Persze, erről szó sem lehetett... Ők maguk feleltek október 28-án, hogy erről szó sem lehet! Sőt:

maguk kéri az árverés megtartását!

Az árverésre azután leszerelték a villanyt, hogy ne lehessen a sötétben megtartani a licitációt és a legfurcsább elemekből összeválogatott



társaság vonult fel, akik szívalmásták a Ferences-rendet és gazemberezték a hivatásukat teljesítő közönséget. Még annyit tessék megírni a nyers igazság érdekében, — mondta informátorunk — hogy ami hosszú ideje nem történt meg Budapesten, kikidárlási áron felül keltek el ingóságok. Persze, azt már nem tudjuk, hogy vajon hozzájut-e valaha a pénzéhez például az állami pincegazdaság, amely érthetetlen módon

254.000 pengő értékű állami árut hitelezett Spolarichéknak és ebből egy fillért sem kapott meg!

Azt sem értjük, hogyan tartozhatik egy vendég-lős 80.000 pengőt meghaladó adóval, abban a városban, ahol a szegény kisemberek motyóját elviszik számpengős adóhátralékért... Úgy hogyan tartozhatik több mint 10.000 pengővel az OTI-nak és MABI-nak, anélkül, hogy elárvereznék. Az már a teljesen félreismert helyzet szatirájához tartozik, hogy a szigorú államhatalomnak azért az illetékek is tartoznak három esztendőre Spolarichék, amelyet a velünk kötött új szerződés után 1930-ban kellett volna kifizetniük! Mivel pedig az illetékek a másik szerződő fél is felelős,

a Ferences-rendet végrehajtották a Spolarich-féle illetéktartozásért!

Nem kómikus? De mindezek után mégis: a Ferences-rend a házbéruzásra, a Ferences-rend a kíméletlen, a Ferences-rend tesz tönkre egy kereszény vállalkozót... Legalább így híresztelik!

— A Ferenc József-hídról a Dunába ugrott egy úriasszony. Vasárnap délután hat óra tájban a Ferenc József-híd budai hídfőjénél egy elegánsan öltözött fiatalasszony lépett fel a hid korlátjára s mielőtt még a járőrök megakadályozhatták volna, átvette magát a korlátlan. A közelben lévő mentő motorosország néhány pernyi fáradás után kimentette az öngyilkosjelöltet, pokrócba burkolta és amíg a mentők megérkeztek, megkérdezték, miért akart meghalni. Elmondta, hogy Hollerbach Károlynéknak hívják, az Attila körút 14. szám alatt lakik, de az öngyilkosság okáról minden felvilágosítást megtagadott. A kikerített mentők a Rókus-kórházba szállították.

Premier szerdán

UFA KAMARA

BARBARA STANWYCK

ADOLPHE MENJOU

TILTOTT UTAKON

(FORBIDDEN)

Egy házaseMBER titkos szerelmi élete

Szereposztás:

A férj Adolphe Menjou
A feleség Dorothy Peterson
A barátnő Barbara Stanwyck

Regisztrálódék mindent a **Püspöki Bérpince Nemes Kadar**-jához

„Tradíció és forradalom a politikában!”

Bethlen ezzel a címmel tart előadást az Akadémiában

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg a képviselőház külügyi bizottságának csütörtöki és a felsőház külügyi bizottságának pénteki ülését, amelyen Gömbös miniszterelnök nemcsak legutóbbi külföldi útjának eredményét ismerteti, hanem általában

az ország külső politikai helyzetét is, kapcsolatban a közelmult világeseményeivel, elsősorban Németországnak a Népszövetségből történt kilépésével.

Az egységspártban úgy tudják, hogy a képviselő-

ház külügyi bizottságának csütörtöki ülésén megjelent Bethlen volt miniszterelnök is, aki a jövő héten utazik el angliai felolvasókörútjára. A Reggel-nek az a multheti közlése, hogy Bethlen éppen angliai útjának eredményétől, tapasztalataitól teszi függővé, vajjon elvállalja-e Magyarország népszövetségi főmegbízotti tisztségét, mindenfelé feltűnést keltett. Az érdekes értesülést megerősítették a volt miniszterelnök-höz közelálló egységspárti politikusok, akik úgy látják a helyzetet, hogy



Bethlen utazik...

Gáspár Antal rajza A Reggel számára

ha Bethlen belsőpolitikai kérdésekben nem is miutánban ért egyet Gömbössel, külsőpolitikai irányuk és célkitűzéseik azonosak és így — amennyiben az angliai út tapasztalatai kielégítőek lesznek — sok valószínűség szól amellett, hogy Bethlen még ez évben elvállalja Apponyi Albert gróf örökét, a népszövetségi főmegbízotti tisztséget.

Rendkívül érdekes A Reggel-nek az a vasárnapi értesülése is, hogy Bethlen Angliából visszatérve, Budapesten az Akadémiában is tart előadást ezzel a sokatigérvő címmel:

»Tradíció és forradalom a politikában.«

Eredeti terv szerint ezt az előadást jövő héten tartotta volna meg, de most már sokkal valószínűbb, hogy az angliai út utáni időre halasztja.

A kiszgadzapárt Kossuth Lajos politikájának folytatója és örököse!

— mondotta vasárnap Kiskunfélegyházán Eckhardt Tibor

Kiskunfélegyháza, november 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A függetlenségi és 48-as párt nemrégiben elhatározta, hogy csatlakozik a független kiszgadzapárthoz. Ez a csatlakozás vasárnap nagyszabású népgyűlésen történt meg 2000 főnyi közönség előtt. A Függetlenségi Kör házában udvarán. Dobos Mihály alelnök megnyitó szavai után Eckhardt Tibor mondott hosszabb beszédet.

— A független kiszgadzapárt — úgymond — Kossuth Lajos politikájának örököse és folytatója az országban. Kossuth Lajos kezdte meg a magyar föld népének felszabadítását, reformjait azonban nagyrészt csak papíron maradtak, most a független kiszgadzapárt akarja felszabadítani a magyar gazdaságszadalmat a politikai elnyomatás és a gazdasági kizsákmányolás alól.

A nyugdíjjavaslattal a kormány a tisztviselő-társadalom teljes megbénítását tervezi.

ZONGORÁK csakis világmárkák
Közöttük kevésbé használt alkalmi darabok legszolidabban vásárolhatóak és bérlethetők **KERESZTELY** hírneves zongoraterméne és bérelhetők **Vilmos császár út 68**

A független kiszgadzapártnak, a falusi agrárpártnak kell ezzel a javaslattal szembeszállnia, mert látjuk, hogy éppen a tisztviselő-társadalom gyűngése folytán verik bilincsbe az egész hivatalnokokat. Remélhetjük-e, hogy a tisztviselő esküjéhez híven, szabadon és függetlenül fogja kötelességét teljesíteni, esetleg a hatalom érdekeivel szemben, amikor az a veszedelem fenyegeti, hogy néhány napon belül kitehetik az utcára. Ez nem egyéb, mint az erkölcsi szabadság elvének megsértése!

Ezután Horváth Zoltán, a város volt függetlenségi képviselője hangoztatta, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak semmit sem kell programjából feloldoznia, amikor a független kiszgadzapárthoz csatlakozik. A választások nem a polgárság akaratát fejezik ki, hanem a hatalom parancsait. A leleplezett diktatúra a legrosszabb kormányrendszer, amely senkit sem tud kielégíteni. Ezért követeljük a tiszta közéletet és a zavartalan alkotmányosságot. Felszólaltak még Kun Béla, Sándor István, Musa István, Szalács Andor és Andaházi-Kasnya Béla képviselők.

Leégett Kopenhágában a 65 méter magas Szt. János-templom

Koppenhága, november 5.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra virradó éjszaka nagy tűzvész színhelye volt a dán főváros. A Szent János-templom 65 méter magas tornya kigyulladt és csaknem az egész templom leégett.

A faszervezett torony hatalmas fánya gyúntán lángolt,

és fénye bevilágította egész Kopenhágát. A főváros egész tűzfőnöksége kivonult és az életveszélyes szikarészen hősies munkát végzett, magát a tornyot azonban így sem sikerült megmenteni, mert a létrák túl rövidék voltak és a víznyomás esekélynek bizonyult. A templom belsejében a hatalmas víztömeg jelentős pusztítást okozott. A tűz oka valószínűleg rövidzárlat.

Vasárnap fölavatták a Prohászka Ottokár- emléktemplomot Székesfehérvárott

Székesfehérvár, november 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap avatták fel megkapó ünnepélyességgel Székesfehérvár nagy püspökének emlékére

a Prohászka Ottokár templomot.

A saftolt új templom előtt a nagy térségben sokszeregy ember szorongott ünnepélyes, néma csendben. Ott volt Hóman Bálint miniszter, Zichy János, Zichy Aladár, Károlyi József és Wenckheim József grófok, Széchenyi Viktor gróf főispán, Havranek József alispán, Werner Adolf zirci apát, vitéz Mészáros Zoltán altábornagy vezegedandárparancsnok. A szentelésre érkező Shvoy püspököt a templom előtt egybegyűlt előkelőségek élén Csütty G. Emil polgármester fogadta nagy beszéddel, vizsgálva a templomépítés történetét és hangsúlyozva, hogy a mű nincsen befejezve, a teljes felépítéshez szükséges volna még 150.000 pengő. A titokzatosan szép templomszentelési szertartás után a díszbe öltöztetett új oltárnál főpapi misét pontifikált a püspök, majd evangélium után hatásos szentbeszédet mondott, megemlékezve nagy elődjéről, Ottokár püspökről. Nyomban a nagymise után

öt jegyespárt esketett az új oltár előtt Shvoy püspök.

Délután sokszeregyi zarándok vonult el a főgyertyával Prohászka szírhöz. Impozáns látvány volt az ezer, meg ezer áhítatos zarándok, akiket Budapestről, Esztergomból és Pécsről filléres gyorsvonatok hoztak az ősi koronás város nagy ünnepeire. Délután félötök a templomszentelésre érkezett Hóman miniszter

beszámoló beszédet

mondott székesfehérvári választói előtt. A minisztert Pottantony Abraham János köszöntötte. Hóman azt

DR. KAJDAGY SZAKORVOS rendel: 10-4-ig és 7-8-ig fél 11 és női betegeknek VIII., József körút 2

Szerencsi Gourmand CSOKOLÁDÉ BONBON KITŰNŐ ÉS OLCSCÓ!

mondotta, hogy a gazdák megsegítése után keresztül fogják vinni az iparosok és kereskedők megsegítését is.

5000 vendége volt vasárnap a szüretelő Sátoraljaújhelynek

Sátoraljaújhely, november 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap szép ünnepség keretében tartotta meg szüreti napját Sátoraljaújhely. A Budapestről, Debrecenből, Nyíregyházáról érkezett filléres gyorsok ezerszáma ontották a lelkes érdeklődőket, akiket a szüreti nap 50 tagú rendezőbizottsága fogadott a pályaudvaron. A vendégek a város lakosainak lelkesen előző sorfala között vonultak a városháza előtti borsátrákhöz, ahol

Tokalhegyalja drága kincsei

várták őket: Sennyey Géza báró, Bajusz Ernő és Braun Béla borpincészetének mohelept ivergek voltak a szüreti nap legkedveltebb csemegéi. Délután két órakor ünnepélyes felvonulás haladt át a városban: 50 lovas haladt a moenet élén, akiket 30 kerékpáros követett, majd

20 négykörös szekér

a tokaji bortermelés mértékét mutatta be, az első kapavágást a palackozott ivergek eladásáig. Délután a szelens idő ellenére is a turlástak százai lepték el a vidéket, akik gyönyörködve szemléltek a hegyvidék pompáját. Szürkületkor a Vigadó nagytermében fényes mulatság keretében

szüreti királynővé választották Sennyey Mődy bárónőt,

Bacchus fölvirágzott trónjára pedig Boggyay Kálmánt ültették. A kitűnően sikerült táncos mulatság vendégek a késő éjszakai órákig kitűnő hangulatban maradtak együtt. A mulatság során a közönség lelkesen ünnepelte a fényesen sikerült szüreti nap rendezőségét, élén Orbán Kálmán polgármesterrel, Mattyasovszky Kálmán vármegyei főjegyzővel és Boggyay Kálmán főispánnal tikkárral. A szüreti napnak 5000 vendége volt.

— A társszerző nem vállalja a »kávészázi idegen« szerepét... Az alábbi levelet kaptuk: »Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur! A Reggel multheti számában Nyíri Tibor sajtósági nyilatkozatot tett a perrel, amelyet szerzői jogbírtorlás címén indított — sajátmagya ellen. Az ügy érdemére csak a független bíróság előtt vagyok hajlandó vitába bocsátkozni, de mivel Nyíri nyilatkozta a hangulatalkelés céljait sorozatos valótlanságok előadásával szolgálja, ezekre rá kell mutatnom. Tudatos valótlanság, hogy én mint előfizetésgyűjtő mutakoztam be Nyíri úrnak. Előkelő nagyvállalat osztályfőnöke vagyok, ezt Nyíri úr is tudja, mert hivatalomban keresett fel. Ott, a hivatalomban, annak előtt közölte velem tőmáját és felkért arra, hogy én, mint volt szénész, szingizogató és már előadott darab írója, velem közösen írjam meg a darabot. A téma megbeszéltem, ajánlatát elfogadtam és együtt dolgoztunk, mint egyenlő rangú szerzőtársak. Én rendezetebb anyagi helyzetemre való tekintettel támogatam őt, nehogy anyagi gondjai együttműködésünkben hátráltassák. Jőzán ásszel fel sem tételezhető, hogy én Nyíri révén óhajtottam volna politikai összeköttetésre szert tenni, amikor az ő beszékettemmel már a kávészázi főpincérek körében is csodát mondunk. Valóban az is, hogy társulatlank idején a darab első két felvonása már megvolt. Azt az állítását, hogy tradítmal beestelességet követett el — aláírom. Mert csakugyan nem nevezhető másnak az az eljárása, hogy együttműködésünk természetét egyoldalú akarván leírni, megtagad engem, mint szerzőtársat. Tisztelettel: Dénes Jenő.«

RAYO Látható: VI., Teréz körút 10
MA MÁR 10 NAPJA VAN LESZEGEZVE

A Metropolisban legjobb a flekken, Bura muzsikál

Írók beszélnek

Egyed Zoltán

*Gar heggedülök mint a tusó,
írói koldusfaragványomban még
egy hamuba sült pogácsa sincsen*

Egyed Zoltán

Az irás fenegyereke.

Miközben ír, cigánykerekeket vet, s erőköd-
hetsz akárhogy, nem veszed észre, hogy — ír. Csak
forgást látezz ötletek és
jelzők szakadatlan kere-
gését, hogy beleszédülsz.
Kamaszos bájjal csinálja
mindezt, a legkomolyabb
fordulatoknál rád álli
nyelvét, meghúzza füled,
orron legyint — a végén
mégis tőle tudod meg,
hogy mit láttál tegnap a
színházban...



Színházi írásával egy
műfajt hozott, — mely
nincs katalógizálva a
Beöthy-féle litteratúrá-
ban, — de lény az, hogy
százan és százan csinál-
ják rosszul, szellemle-
nül, unalmasan és szánal-
masan utána.

Mert utánozhatatlan. Régi, elkopott szavak új
színt, új vetéket kapnak, ha ő applikálja monda-
taiba őket, valami szagostóval mintha nyakon
spricelné őket...
Szerepi a jászos választékoságot öltözködés-
ben, írásban; de stílus, minden nagyképűségtől
mentes stílus diadalmaskodik ebben a jászosko-
dásban...

Pedig nem jász.
A hányavetőség írói köntöse mögött voltaképp
egy nagyon esendő, nagyon töprengő, azt is
mondhatnám, félnék költőember húzódik meg, aki
óránig rágsálja a tollát egy találó jelzőért...

A móka: álarca Egyed Zoltán tollán, amely mö-
gött egy szemekkel drukkol e. z. — az író...

Most beteg.
Ahogy fekszik mozdulatlanul fehér szanató-
riumi ágyán, nem ismernél rá. Okkersárga arca
lélektelenül néz a levegőbe, mint akinek minden
mindogy.

— Egy hete fekszem így. Így fogok felfor-
dulni.

Hangja rekedten sipol, mint egy hurutos har-
monika. Aztán fanyarul megszólal.

— Nincs jogcímem arra, hogy a maga rovatá-
ban szerepeljek...

— Nincs jogcímem!

— Nincs.

Végigszalad az arcán tenyerével dühödten.

— Hát író vagyok én?

— Hanem?

— Na igen. Író... Ezer és ezer cikket írtam,
de nincs egyetlen bekötött könyvem... Ha valaki
azt kérdezné tőlem, mit írt eddig, író ír, szűgyel-
ném magam és csak dadogni tudnék...

Zöld macskaszemei mintha valaminek a meg-
fogalmazásán törnének az eszüket.

— Elnyomottnak érzem magam. Érzem, több-
bet is tudnék, de ahhoz talán le kellene ülni, de
nem a szerkesztőségi íróasztalhoz, hanem a sajtó-
tomhoz.

Szemei ravaszul megvillannak.
— A sajtótomat pedig elárverezték...
Figyeli a hatást.

— Ez kifogás, — mondom.
— Lehet. De nálam nem olyan egyszerű az
írás. Egyetlen szót sem tudok leírni, — egysze-
rűen képtelen vagyok rá — ami... amitől nincs
egy kis hidegrázásom.

Idegesen bahrál a nyakában lógó kis amu-
lletten.

— En szalmát nem tudok csépelni...
Már nem úgy beszél, mint egy komoly beteg.

— Félek az írástól. Ha írásközben eltévedek,
képes vagyok a dühtől sirni... Ne nevessem.
Ilyenkor aztán hónapokig nem merek leülni újra
az íróshoz. Most is van két megkezdett szin-
darabom...

*
Botot vesz elő az ágya mellől, ledobja magá-
ról a paplant s elkezd a kis szanatóriumi szobá-
ban le-fel bicegni.

— Kutona szerettem volna lenni. Mint önkén-
tes akkora hangom volt, hogy megafón nélkül
meghallotta 4000 önkéntes. Később aztán elment a
kedvem a katonaságtól.

— Milyen sarzsí volt?

— Hadnagy. A háborúban rögtön nagy úr let-
tem, kétszáz embernek parancsoltam, nagyon
fiatal voltam, úgy fogtam fel a háborút, mint egy
kirándulást.

— Volt a háború alatt valami rendkívüli él-
ménye?

— Volt. A Monte San Michelén megismerked-
tem Lázár Miklóssal...

*
Mellém kuporodik átölel, belenez a jegye-
zeimbe. A hangja egyszerre meleg lesz.

— Egy este kijött a hegyre Lukachich-csal...
— Ki?

— Lázár. Civilben.
— Már akkor ismerté?

— Nem ismertem. Nagyon imponált. Jobban
féltem tőle, mint Lukachichtól...

Egyszerre mozdogni kezd, a botot mellettem
felelji s így kezd a szobában le-fel sietni.

— Ott maradt éjszakára. Nem is egyre, mert
közben kitört az iszonyó csata, nem is tudom
hányadik és így a szerkesztő úr köztünk rekedt...

Megáll előttem.

— Harcolt úgy, mint akármelyik katona, meg
is kapta a kisézést.

— Magáról beszéljen.

— Nem tudok magamról beszélni anélkül,
hogy róla ne beszéljek. Mondom, megkapta a kis-
ezést, pedig ezt csak standbeli katona kaphatta.

— S aztán?

— Aztán ő elment s nem láttam többé a há-
ború végéig...

*
Viesszafekszik ágyába kimerülten. Arca égő-
szen lázas, nem lett volna szabad beszélnie.

Hagyom pihenni.

— Rózsák — szólal meg egyszerre, egy váza
virágra mutatva. — Ezt írja be.

Bérom.
Megint a szerkesztőjéről kezd beszélni.

— 1918-ban a 3-as számú tartalékkórházban fe-
küdtém, ekkor indította meg Lázár Miklós a Deli
Hírlapot.

A tizedik cigarettára gyújt.

— Egy délután két mankón kibicegtem hozzá,
a Rökk Szilárd utcába. Megélelt. Aztán eltűnt
mellőlem, épp csinálta a lapot. Körülnéztem. Az
egyik szobába ép íróasztalt vittek munkások.
Egyszer csak megszólal valaki mögöttem.

— Ez lesz az asztalod...

Mosolyog.

— Lázár volt.

Valósággal ragyog az emlékezéstől.

— Így jegyeztem el magam a pesti újságrás-
sal és Lázárral...

A hangja izzani kezd.

— Boldog voltam. Az lettem, ami lenni akar-
tam...

*
Felkőnyököl a párnáján.

— Szenvedélyesen szerettem a mesterségemet.
Hadarva mondja:

— Rögton ismerték Pesten...

Dobálja, gyúri takaróját izgatottan.

— A nyomdából frissen kikerült lapot oda-
nyomtam az orromhoz, úgy szagoltam...

— Mikor kezdett színházról írni?

— Színházat mingyárt írtam. Vonzott a szín-

CSILLÁRT METEOR csillárgyárban

vásároljon.
4 lángú modern abedló-
csillár..... P 17.—
Ötcsőb csillároknak is
nagy választék.

SAJÁT ÜZLETEINK:
Podmaniczky u. 27 József körút 44.
Váci uca 2. Vámház körút 11
DEBRECEN MISKOLC PECS
Kérje most meg jelent árjegyzékünket

ház, mint ahogy gyerekkoromban a cirkusz von-
zott. A fényei... a csinnadrattája... a szép nők
és az, hogy írással van összefüggésben...

— S nem kapott kedvet színdarabírásra?
— Minden vágyam az volt, hogy egyszer én
is szép, nagy színdarabot írjak... Írtam is rög-
tön — egy kicsit...

— Mi volt az?
— Szerződés — ez volt a címe. Medgyaszay
Filma játszotta nyolc hónapig egyfolytában.

— Na lássa.
— Legálább húsz ilyen kis színdarabot írtam,
de a szép, nagy színdaraból máig sem lett
semmi... Írja oda zárjelben, hogy az Egő szoknya
megbukott.

— Regényt nem írt?
— Egyet írtam. A költő két asszonya címen.
Ha nem kellett volna hétről hétre megírni a
folytatást, sohasem készül el...

*
Csapkodni kezdi a paplant.

— Hát író vagyok én? Egy-egy cikket tudok
csak felhozni, ha megkérdesznek. Például *Mária*
Orskárol írtam egyszer egy cikket, ahogy fektűt
szegény a ravatalon. A Zepelinről, mikor Pest
főltöt kőválygott velem... Egyszer Károlyt Mi-
hályneről írtam, akivel Párizsban találkoztam...

Szöttárja a karjait.

— Csak ezeket tudom mondani. Ezeket írtam.
Leül az ágy szélére, lehajítja a fejét, úgy be-
szél, mintha csendesen olvasna.

— Csak heggedülök, mint a tücsök, írói koldus-
tarisznyámban még egy hamuba sült pogácsa
sincsén...

Rágyujt, de nyomban utána szétlapítja ciga-
retjét.

— Ötvenet szívtok naponta, amióta Hasenfeld
professzor eltiltotta... Azelőtt harmincat szívtam,
Jegyzékbe veszem.

— Nezzé, minden pillanatban szól a telefo-
nom, ebből azt látom, hogy mégis a világon
vagyok.

A plédet, melyet az ímént magára csavart,
lehántja magáról, már megint talpon van, már
rügint gesztikulál a botjával.

— Ha csak egy hétre kihull a toll a kezem-
ből, máris komoly gondjaim vannak...

Hunyorog maga elé.

— Egy szanatóriumba bejutni nagyon könnyű,
de kijutni belőle!

Sárga arca belekímél a gyönyörű szanató-
rium kertjébe.

— Egyszer majd bejövök és nem jutok ki
belőle soha...

*
... Így beszél, mikor — nyugdíjban van. Mikor
két vállra nyomja a láz, hogy alig tud tőle
szuszogni. En azonban nem hiszek ennek az
egésznek, ennek az egész beciségnek. Svindli az
egész, figyeljék csak meg, talán már ebben a
számban, hogyan fog ez a beteg sísteregni, ezer
szellemi bukfenet vetni, ezer színes ötletkölyö-
bist felhökig hajigálni s onnan az egészét
szempillantás alatt, félkézrel elkapni... Színház
ez az egész, kedves *A Reggel*, ez ember nem tudja,
hogy maga mikor ír, mikor nevet... Egy bizart
író mókája ez az egész, aki színházat csinál fél-
lábbal a sir szélén is, az élet párjától friss
Reggeli level...

Ejja, ejja, alala, író úr, no mondjon a végére
egy plettyet.

Bálint Jenő.

RETÓ

Jön az igazi Garbo új filmje

ABO

AZ VAGYOK, AKIT SZERETSZ

Írta: Pirandello

Dreher

Vendéglőrekeksz

Fűzők bemutatása

November 6-11-ig

délután 4 órakor a IV. emeleten levő előadóterünkben (III)

Csak hölgyek részére! Belépődíj nincs!

Belépőjegyeket a földszinten elhelyezett információk fiúknak ad ki.

Corvin

HIREK

ASZTALFIÓK

Írta: HELTAI JENO

*Van egy pár régi levelem
Bezárva egy fiókba.
Van egy pár régi levelem,
De elolvadni nem merem,
Csak őrzöm évek óta.*

*Ott fekszenek némán, fakón,
Örök homályba rejtve.
Elmult fölöttük sok-sok év
És mennyi név és mennyi bév
Itt nyugszik elfelejtve.*

*Húgom, barátom, szeretőm...
Hány fényesített írást!
Az öröm bennük oly kevés,
De mennyi, mennyi szenvedés
És búcsúzás és sírás!...*

*Emlékeim kriptája ez,
Bent hosszú sorba, holtan:
Eskű, hazugság, szerelem
És néhány hajsza lágy, selyem
S az ifjú, aki voltam.*

*Van egy pár régi levelem,
De ezzel is törődjek?
Egy este koporsóm felett
A kegyelet vagy gyűlölet
Majd összetépi őket.*

VÉSZI JÓZSEF MA 75 ÉVES

Keves ujságolvasó él ma Magyarországon, aki nem Vészi József vezércikkein kezdte az ujságolvasását. A fiatal gimnazisták, akik 3-4 évtizeddel ezelőtt lelkesedtek a Budapesti Napló vezércikkein, ma már öszülők nagyapák, de Vészi József, aki ma tölti be hetvenötödik életévét, mint harminc évvel ezelőtt, ma is kora reggeltől késő éjszakáig ül íróasztala előtt, kemény ujjalval idegesen dobol a karosszék karfáján és gyors, szagatott mondatokban mondja írógéphe vezércikkeinek beláthatatlan sorát.



A roppant idő, a rettenetes munkatömeg, az események viharos sodra nyom nélkül vonult el fölötté, kék szeme ma is élesen csillog, hangja fátyolozottan, de parancsoló határozottsággal patyol, ma is ujságíró még minden idegszáddal és agyindal minden sejtjével, ujságíró, mint ötven egynéhány évvel ezelőtt, amikor a kietlen, de mindenkifölött álló mesterségét a régi Pest egyik belvárosi házának szürke udvari szobájában elkezde.

Egyetlen szerelme ma is az ujságírás, egyetlen szenvedélye a szenvedély maga, egyetlen sportja és szórakozása a munka, s ha ma vetné le önkéntes mundérját, ott kezdendé, ahol félszázaddal ezelőtt. Hívó és egyben szigorú bírása az eseményeknek, fölünyes és páratlan mestere a nyelvnek, — minden nagy európai nyelvnek — ma sem tűr ellentmondást, csak ha a ellentmondónak igaz van. A szerkesztőségi szobába ma is kesztyűs kézzel lép, mint nagyvilági dáma szalonjába, áhítatos tisztelettel a nyomtatott betű szépsége és varázsa iránt. Hetvenöt éves fővel olyan keményen áll az életben, mint a javakorabeli férfi, ítélete biztos, előrelátása tiszta s az ujságírói szabályát olyan tüzzel és lendülettel forgatja, mint a Tiszák és Andrássyak, Széll Kál-

Csillárok

állólámpák, fallakok,
ajándéktárgyak, írókészletek
Csillárok és Világítás Rt.

VII., Erzsébet körút 41

mán, Szilágyi Dezső és Fehérváry generális életében.

A magyar politika hősi korszakának élő emléke, de szikrázó, elektromos kapcsoló a magyar jövőbe, amelyben meg nem ingatható hittel bízik. Sikerének legfőbb titka, írói géniuszán kívül a biztonság, amellyel helyét a magyar életben mindenkor fölismerte és betartotta, az előre-töltő őrszobán helyét, aki nélkülözések, viharok és megpróbáltatások közepette szilárdan megvetette lábát a földön, de szemét mindig a magyar csillagokra függesztette...

— Változékony, hűvös idő záporosfűkkel. A Meteorológiai Intézethez érkezett jelentések szerint Közép-Európában az esőzés nagyjából megszűnt és az idő meglehetősen hidegre fordult. Hazánkban vasárnap reggel már csak az északkeleti részekben esett az eső. Az országon átvonult esőzés különösen a Dunántúlon és északon járt nagy csapadékmennyiséggel. Eger 35, Budapest, Bányhidra és Dobogókő 34, Keszthely 27, Galyatető 25, Sopron és Hajmáskér 20 millimétert jelentettek. A hőmérséklet tegnap délkeleten még 12-13, de nyugaton csak 7-8 fokig emelkedett, ma éjjel pedig általában 5-6, a Dunántúlon azonban csak 2-3 fokkal maradt a fagyponthoz. A közösi hegyeken hó esett. Budapestben vasárnap délelőtt a hőmérséklet 8 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 760 milliméter, erősen emelkedő irányzatú. Várható időjárás a következő 24 órára: Változékony, hűvös idő, helyenként, főként keleten kisebb záporosok.

— Ma délután temetik Füzeséry Zoltánt. Aki csak egyszer is beszélt vele, mély részvételt olvasva a vasárnapi lapokban, hogy Füzeséry Zoltán volt főispán és táblabíró, meghalt. Csak kevesen tudtak súlyos betegségéről, mely néhány hónap előtt támadta meg a derűs lelkű és életerős 72 éves öregurat, akinek bírói és politikai pályája egyformán a régi magyar táblabírók alakját idézte fel. Füzeséry Zoltán mint bíró, sok politikai és sajtóperben ítélezett, tagja volt a Déry-Ludác-perben ítélező Zsitvay tanácsnak is. Vázsonyi Vilmoshoz őszinte és mélytisztelettel tartotta, az ő minisztersége idején nevezte ki a környék Füzeséry Békes vármegye főispánjává. Amikor a kommunizmus viharos hónapjai elmúltak, Füzeséry szerepet vállalt a Nemzeti Demokratáknak vezetésében és később, amikor a szenvedélyek leállapodtak, ő készítette elő Vázsonyi Vilmosnak az önként vállalt emigrációból való visszatérését is. Már évekket ezelőtt visszavonult a politikától és Beregszász mellett lévő birtokán gazdálkodott. Füzeséryvel puritán közéleti férfiú, nagytudású jogász és melegsívű ember illozik a magyar életből. Hétfőn délután 3 órakor kísérik utolsó útjára a keresési temetőben.

— November 7-e helyett csak 14-én ül össze a képviselőház. A nyári vakáció után bizonytalan időre újból elnapolt képviselőház összehívását mindenki november 7-ére várta, az összehívását időpontját azonban, a Reggel vasárnap értesülése szerint, egy héttel elhalasztják: a parlament csak november 14-én kezd meg törvényhozó munkáját. Holnap délelőtt az egyesített bizottságok befejezik a nyugdíjajavaslát tárgyalását, esztörtékre pedig az igazságügyi bizottságot hívták össze a zugirásatról szóló törvényjavaslat megvitatására. Még ebben a hónapban a képviselőház elé kerül a gazdaságosságok rendezésével kapcsolatos második törvényjavaslat is, amely kikékeljezi a Nemzeti Bank alapszabálymódosításait. A gazdaságosságok rendezése ügyében egyébként is a vasárnap négy rendeleten kívül még egész sor végrehajtási utasítás fog megjelenni és azután két nagyszabású munka foglalkoztatja majd a pénzügyminiszteriumot: az új költségvetés és az adóreform előkészítése. Az egyes tárcák költségvetése november 20-ára kerül a pénzügyminiszter elé, akkor kezdik meg munkájukat a háromtagú miniszteri bizottságok. Minden tárca költségvetését a pénzügyminiszterből és két nem érdekelt miniszterből álló bizottság vizsgálja felül a tétellel tételre igyekszik majd megtakarításokat eszközölni.

— A Központi Demokrata Kör és a Nemzeti Demokrata Párt ma, hétfőn új helyiségébe: Andrássy út 12. L. költözik. Telefon: 34-14. 10-04.

Mérték szerint, rendelkezésre készítik kétszeri próbával remekszabású férfiöltönyt, átmeneti, vagy télikabátot rendkívül olcsó áron, 50 és 60 pengőért, szabótermemben évközben összegyűlt szövetmaradékokból, csak amíg a készlet tart. „Divat úriszabóság”, Erzsébet körút 1. sz., I. emelet. Cégem 40 éves múltja garancia. Egyszeri rendelés elég, hogy állandó vevőnk maradjon

— Izgalmas harc után került kézre vasárnap egy szökött fegyver. Vasárnap délelőtt egy ismert orgazdánal tett látogatást Alföldi detektív, akinek az a hivatása, hogy időnként minden különösebb ok nélkül ilyen „érdeklődő” viziteket tegyen a betörési csoport ismert ügyfeleinek. Eppen beszélgetett az orgazdánal, amikor megjelent a külsőben egy férfi, akit a detektív nem ismert. Nem is törődött volna semmi, ha ez az ember nem ismeri a detektívt, őszre nem rezzen és menekülni próbál. Alföldi mingyárt látta, hogy a véletlen olyan valakivel hozta össze az orgazdá lakásán, akinek oka van kerülni a rendőrség embereit. Utána eredt, az udvaron elfogta és igazolásra szólította fel. A férfi azonban rátámadt a detektívre, ütlegelni kezdte, mire Alföldi revolvért rántott, a levegőbe lött, majd ráugrott az ismeretlenre, letépte, megbilincselte és bevitte a főkapitányságra. Itt aztán kiderült minden: Rum István 24 éves napszámos, ismert régi betörő került kézre, aki nemrég szökött meg a bartai fegyvertérből. Rum az állam bojtári gazdaságában dolgozott több fegyvertársával. Ebédért küldték, ő el is ment, de útközben eldobta az edényeket, felkapaszkodott egy tehervonatra és akadálytalanul eljutott Budapestre. Rokontjait kereste meg, azt mondta nekik, hogy büntetését kitöltötte és új életet akar kezdeni. Atöltöttétek polgári ruhába, pénzt is adtak neki az új életéhez, amelyet Rum így kezdett meg, hogy egy más után őt kirakatosztást követelt el.

— Szublián rendőrtanácsos súlyosan megbetegedett. Szublián Dezső rendőrtanácsos, a főkapitányság sérülési osztályának vezetője szombaton súlyos hőmérőgöcszében betegedett meg és vasárnap már nyolcvanfokos láza volt. Állapota nagyon komoly. A kiváló rendőrfőtisztviselő betegsége általános rézvértet kelt.

— Országos szőlő- és borgezdasági kiállítás a Nemzeti Munkahét alatt. A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Szövetsége az Iparcsarnokban e hó 11-étől 19-ig, Kállay földmívelésügyi miniszter fővédnöksége alatt, országos szőlő- és borgezdasági kiállítást rendez. A kiállításon az ország különböző borvidékeinek jelentékeny termelője és csaknem valamennyi nagyobb borpinceszete résztvesz. Ez a kiállítás, ahol a borok egységes művészi stílusban felépített pavilonokban kerülnek bemutatásra, szerves folytatása lesz annak a nagyvonalú borpropagandának, amely a tavalyi fokajai szüreti héttel megindult és amely a különböző borvidékeken folytatódva, a borforgasztás emelésére olyan jólékonnyan halott. Ilyen nagyarányú borkiállítás a múltban nem is volt, ezért érthető az a nagy érdeklődés, amely a kiállítást iránt nemcsak a belföldön nyilvánul meg, hanem a külföldiek részéről is mutatkozik, ahonnan igen sok importceg jelentette be látogatását. A kiállítás elnökségében, Lázár Miklóssal az élén, résztvesznek a bortermelői és kereskedői érdekeltségek vezetői, továbbá a borvidékek képviselői is. A kiállítással kapcsolatban országos borversenyt is rendez a Magyar Szőlőbirtokosok Országos Szövetsége. A Nemzeti Munkahétre a fővárosba utazó közönség 50%-os utazási kedvezménye már e hó 8-án éjfélkor életbe lép.

— Keresnek egy gázoló taxit. A vasárnapra virradó éjszakán az Erzsébet körút és Wesselényi uca sarkán a B. I. 904. számú szürketaxi elütötte az úttesten haladó Schwarz Márton kereskedőt, aki elesett és éppen feltápázkodott, amikor a Liget felől jött egy kéktaxi és keresztülgázolta a szerencsétlen embert, továbbrobogott. A mentők életveszélyes sérülésekkel a Rókusba szállították, a gázoló taxit keresi a rendőrség.

— A nyolcosztályos polgárliskolát sürgetik a tanárok. Vasárnap közgyűlést tartott az Országos Polgári Iskola Tanáregylet. Havas István elnöki megnyitójában hosszasan foglalkozott a nyolc osztályos polgári iskola szükségességével. V. Kiss Béla főtitkári jelentése után Szemes Adolf ugyancsak a nyolc osztályos polgári iskoláról tartott előadást. M. Mórocz Sándor pénztáros, Loschdor János, a Csengery-alap elnöke, Martzy János titkár, Böngyérly Géza ellenőr és a számvénygálók jelentései után az elnök záróbeszédével ért véget a népes közgyűlés.

ÚJ SZÍNPAD

(VII., Akácfa uca 4) a Nemzeti Színházzal szemben.

Megnyitő előadás:

November 7-én, kedden este 7 1/2 órakor

VIGA komédia 12 képben

Írta: Vajda Pál és Földes Jolán

Ruhatár díjtalan! Helyárak 80 fillértől 3.80 P-ig.

Levél a kultuszminiszter úrhoz egy selmecebányai tanítónő ügyében

Kegyelmes uram,

nem tudom, méltóztatott-e hallani *Toperczer* Izabelláról, a selmecebányai polgári leányiskola volt tanárnőjéről, aki jelenleg a párizsi »Etoile Noire« című éjszakai mulatóhely tulajdonosnője s egyben legfőbb művészi attrakciója is. *Toperczer* Izabella 1923-ban jött el Selmecebányáról, amikor a *M. KIR. ALLAMI POLGÁRI LEÁNYISKOLA* homlokáról az első három szót lefeszítették s csak a betűk nyoma maradt meg az épület falán. Azóta már az utolsó két szót is levakarták a falról s természetesen más a felirat az épületen, mint akkor volt, amikor *Toperczer* Izabella még háztartástanít, magyar irodalmat és földrajzot tanított benne.

Sok baj szakadt akkoriban annak az országnak a magyarjaira, amelyben Selmecebányát egyik napról a másikra *Bánka Sztivnicára* keresztelték át. *Toperczer* Izabella, aki húsz évig tanított Selmeceben, — *Sztivnicán* nem tudott és nem is akart megmaradni. Szépen zongorázott, csinosan énekelt, — ha színeszőlő lett volna belőle, ki tudja, mire vitte volna — fogta magát s kiment Párizsba, elfelejteni, hogy Selmece, a polgári iskolát, a fűszerkereskedést, az utcát, — az egész országot másképpen hívják, mint ahogy ő azt egész életén át tanulta és tanította.

Párizsban — a tehetségmentés Párizsban — *Toperczer* Izabella karriert csinált. A kőcsökeháji, családalapító, selmecebányai Hamupipókéből nagy sztár lett a villanylámpák városában, a »ville lumière« oszilága. — Így is hívják: »etoile noire«, — *fekete csillag*. Talpig selyemben, ezüstben, aranyban énekel a kényes, fényes bárban minden áldott este s azon a kis tálcán, amit biztosan látott már kegyelmes úr is, ha volt már valaha ilyen lokálban, — gyűl a pénz, a font, a frank, a dollár, halomba.

Toperczer Izabellának még sincsen se palotája, se autója, se ékszerai. Még egy vacak kis gyűrű sínes a kezén. A lokál felett lakik egy kis manzardszobában, ide viszi fel a sok-sok pénz minden este záróra után. Ilyenkor már hajnalodik, de Párizs háztetői még nének és hidegek. A fekete csillag lehúzza a függönyöket, levei magáról az arany revürhát, az éjjelkeke sex-appeal-parókat lerántja a fejről, a vállára kis eszpekkendőt terít — s itt áll előtűnk a kőcsökeháji, selmecei Hamupipóke. *Toperczer* Iza.

Leül az asztalhoz s kiönti a tengersok bankjegyet maga elé. S elkezd szortírozni őket. Ez kell tandíjra ennek, ez kórházra annak. A Mauskopf szatócs fiának forgatókéra... Gáthy Juliskának cseszemókelengésre... s azután az egész elküldi Zathureczky főtisztelendő úrnak, aki majd szétosztja közöttük — a párizsi »Etoile Noire« minden szövegét — esetről-esetre...

Ezért nincsen *Toperczer* Izának automobília, ezért lakik manzardszobában. Pedig lehetne neki mindene, amit szemécsája megkíván, megkeresi, — megkereste mindig magának! Nem folytatom az allegóriát: *Toperczer* Izát — *Fedák Sárinak* hívják. Egész vagyonát, élete munkájának minden gyümölcsét odaadta *Toperczer* Izabellának, Iza névnek, hogy hitet tegyen a faldalmaink mellett, amelyekről megfedekezünk soha nem volna szabad. Egy nagy amerikai színeszőlő szuggesztivitásával, erejével és nagyságával jelentkezik ez a *Toperczer* Iza ezen a filmen, — azzal a megfellebbezhetetlen üdötlettel a ványadt retiküljében, hogy — pénzt ezzel nem kereshet! Azt sem keresheti meg, amibe került, — mert hiszen eleve elárta magától Erdélyt, a Felvidéket, — amit tehát egy élet rayogó művészi pályájának minden sikerével összeénekel, összeszótolt, összekomédiázott magának a »fekete

csillag«, — azt odaadta azokért a könnyekért, amelyeket Magyarországra akart azok szemébe csalni, akik már-már kezdték a strást elfelejteni...

Iza néni néhány hét múlva csomagol. Kofferjébe beleteszi majd élete és pályája minden eredményét: egy fémdobozban egy filmtekercset. *Toperczer* Iza ezért a fémdobozért dolgozott egy életen át, ez minden, ami neki megmaradt. Megy Amerikába, hogy eszébejuttassa az amerikai magyaroknak Magyarországot. Az Ohazát.

Az amerikai magyarok könnyelért megy ki *Toperczer* Iza Amerikába.

Valami — *dukál* ezért ennek a *Toperczer* Izabellának. Valami elismerés. Amit szintén becsomagolhasson majd a motyójába. Ami a művészi igazság és az országos népszerűség jussán már régen kijárt volna *Fedák Sárinak*. Ez a nagyszerű asszony, kegyelmes uram, mégis csak első az első között. *Kegyelmes uram, tessék megnézni az Iza néni című filmet és tessék gondolkodni rajta, hogy a magyar kultuszminiszter mit adhatna az Iza néniért — Fedák Sárinak?*

...*Márkus* Emilia, *Bajor* Gizzi, *Hettyey* Aranka és *Váradi* Aranka bizonyára nem szögyelnek, — *Aczél* Ilona, *Vizváry* Mariska és *Tasnády* Ilona pedig bizonyára nem tiltakoznak ellene, ha kinevezné a Nemzeti Színház örökös, tiszteletbeli tagjának. *Pláne, hogy az államnak nem kerülne egy krajcárja sem. S aztán — az sem volna nemzeti szerencsétlenség, ha néhanéha eljátszana itt egy-egy nagyszonszerepet...*

Kegyelmes uramnak mély tisztelettel hívó

Egyed Zoltán

— A rendőrség elfogott két fiatalembert, akik azonnal bevallották tizenkét betörést. Vasárnap virradó éjszaka két gyanúsán viselkedő fiatalembert igazoltatott egy rendőrszem. Először méltatlankodik az irrazotatás miatt, de a rendőr mind a kettőt elállította a főkapitányságra. Az egyikről megállapították, hogy *Bay* István 23 éves villanyserelő, aki egyébként az FTC amatőr futballcsapatának a tagja, míg a másik *Borlik* József 23 éves hentessegéd. Alig vették fel a két előállított személyi adatait, már vallani kezdtek és néhány per alatt *liszekelt* olyan betörést »smertek be, melyet közösen követtek el. Mindkettőjüket letartóztatták.

— Dr. Antal István második rádióelőadása. Dr. Antal István miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, vasárnap délután tartotta meg második rádióelőadását a gazdaságosság rendezéséről. Részletesen ismertetve a legújabb négy véreghatás utasítást és közölte azt is, hogy a kormány intézkedései legközelebb népszerűsítést fizesznek meg, amelyet ingyen kap meg minden gazda.

— Szüretelés közben szétszedték Takácsy altábornagy autóját. *Zalaegerszegről* jelenti a *Reggel* tudósítója: vitez Takácsy György altábornagy *Gemenhard* Vilmos budapesti gépészmérnökkel gépkocsin szüretre a kisvári szőlőhegyre jött. Az autót lent hagyták a völgyben és vasárnap reggel akartak visszatérni a fővárosba. Amikor lejötték a szőlőhegyről, az autót teljesen szétszedve találták s a sofőr megállapította, hogy több alkatrészt hiányzik és a kocsin levő értéktárgyak is eltűntek. A tapolcai csendőrség kiderítette, hogy *Varga* Kálmán kisvári géplakatos szedte szét és lakásán megtalálták az eltűnt tárgyakat. Vargát őrizetbe vették.

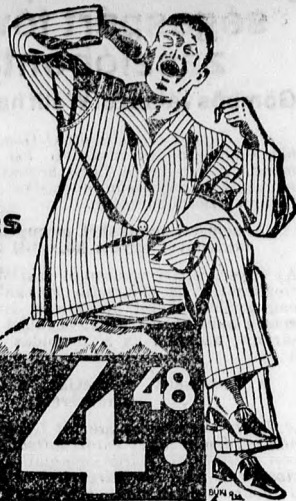
— Halálhíradás. *Kriszaber* Sándort ma, hétfőn délután 1/4 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

— Remek sárkerítést készít *Stadler* Mihály, VI. Teréz körút 43. Alapítási év: 1872.

— Kik adoztak a kormányzónál segélyakciójára? vitez nagybányai *Horthy* Miklósné nyomormentés mozgalma november 4-én a következő adományok érkeztek: A Központi Sajtóvállalat Rt. és a Metro-Radius Rt. által együttesen rendezett Fehér apáca díszelőadás bruttó jövedelme, 1446.70 pengő, Kovács Géza kincstári föntadékos 200 pengő, dr. Bucsy László ny. m. ktr. postafelügyelő 100 pengő, Müller Edő építész kormányfőtanácsos 40 pengő, vitez Janky Kocsárd ny. lovassági tábornok 25 pengő, Buday Béla ny. államtitkár 20 pengő, Váczy-Hübsche Kálmán, ővezgy Hazay Odónné, dr. Hamy Radó miniszteri tanácsos 10-10 pengő, Varjasy-Langer Rudolf, Komáromi Márton jöv. szakállászi, Farkas Árpád, dr. Moskovitz Ignác orvos, dr. Zoltán György gyógyszerész, dr. Zoltán István klinikai tanársegéd, Párneczky Elemér 5-5 pengő, Néki Ernő csendőrszázadosi tiszthelyettes, Toroczky Ilona 3-3 pengő, Lakatos Aladár ny. postafelügyelő 2 pengő. Természetbeni adományokat adtak: *Carpathia* Ipar- és Kereskedelmi Rt. 14 vég különböző szövetet, Szénágy, Hoffmann és Társa Rt. 50 darab maradékot, Soproni Szőnyeg- és Textilművek és Vicar Géza m. ktr. kormányfőtanácsos együtt 192 méter ruhaszövetet.

— Fél százados ügyvédok után díszoklevéllel tüntették ki *Reichard* Salamon sátoraljai helyi ügyvédet. *Sátoraljai helyről* jelenti a *Reggel* tudósítója: *Reichard* Salamon, aki régebben a város, főügyőse, majd polgármestere volt, most *ünnepeleti ügyvédi működésének* fél százados jubileumát. A megszervezte közbeesülésben álló 78 éves öreg urat a miskolci ügyvédi kamara ebből az alkalomból melegen ünnepele és díszoklevéllel tüntette ki.

PIZSAMÁK



Női és férfi

P 4.48

flanelpizsama míg a készlet tart.

MAGYAR DIVATCSARNOK RÁKOCZI UT 72-74. Postán utánvétellel.

— Az Ügyvédjéleltek Országos Szövetségének budapesti kerületi vasárnap tartotta az ügyvédi kamarában tisztújító közgyűlést. Dr. Rákos István elnök megnyitotta után dr. Keszthelyi Nándor terjesztette elő föltétlárki jelentést, majd a közgyűlés az új tisztikart választotta meg. Elnök: Dr. Gárdonyi István, társelnökök: dr. Bors László és dr. Szesler Endre, föltükár: dr. Rozsnyai Sándor. A közgyűlés a lelépő Rákos István elnököt tiszteletbeli elnöké, Simegh Gézát és Keszthelyi Nándort tiszteletbeli tagokká választotta. Az Ügyvédjéleltek Országos Szövetsége ugyancsak vasárnap tartotta tisztújító közgyűlést. Elnökök Erdőli Endrét, társelnököknek dr. Fischer Józsefet és dr. Goldberger Józsefet. Föltükárak dr. Blauer Andor, dr. Herskovits Mihály Józsefet. Az Ügyvédjéleltek Lapjának volt szerkesztőjét tiszteletbeli taggá választották.

HANGVERSENY

II. Filharmoniai hangverseny ma. Dohnányi Ernő, Alma Moodie. Műsoron *Beethoven, Bach, Volkmann*. Jegyek és conka bérletek Koncertnél és az Operában.

(—) Gaál Franciska és Szőke Szakáll berlini premjerje. Pénteken mutatta be a berlini *Atrium* az új Gaál Franciska-film német verzióját. A berlini közönség sokat tapsolt Gaál Franciskának és renetgetet nevetett Szőke Szakáll mökán s a kritika is nagy elismeréssel ír a Budapestest készült »Skandal in Budapest«-ről.

— A Múzeum-kévéházat, ezt a nemespauzát, a régi Pest gyönyörű emlékeinek raját felidéz történeti bijouját *Manninger* Ferenc, a föhrd kévízfürdői kavés vette át és fogja személyesen vezetni.

Liane Haid, Gustav Diessl főszereplésével
KETTEN AZ ÉJSZAKÁBAN
Holnaptól
CORSO, OMNIA, CAPITOL, CITY

ZANZIBARBAN
SID BARTON
a Szalma-bár remek angol jazz-énekese
Reggelig tánc
Czuppon Sári
direktrice

A Tattersallban lesz jövő vasárnap az egységespárt fővárosi zászlóbontása

Gömbös válaszol Wolff hadüzenetére

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös miniszterelnök szombaton és vasárnap két nagy beszédet mond. Az egyiket a TESz nemzeti munkahetének szombati megnyitására, a másikat az egységespárt fővárosi zászlóbontásán.

A nemzeti munkahét megnyitását Gömbös beszédével együtt közvetíti a rádió is.

Az egységespárt vasárnapi zászlóbontására máris megkezdtek az előkészítő munkálatokat, hogy a nagygyűlés sikerét biztosítsák. Eredetileg a Yermexon akarták ezt a nagygyűlést megtartani, vasárnap azonban az a megoldás került előtérbe, hogy

a Tattersallt választják a zászlóbontás színhelyéül.

A Reggel értesülése szerint Gömbös miniszterelnök vasárnap teljes határozottsággal kijelöli fővárosi politikájának irányvonalait és ezzel egyetértően osztja azt a sok félreértést és zűrzavart, amely a fővárosi politikában keletkezett az új egységespárti szervezkedéssel kapcsolatban. A miniszterelnök beszéde egyszerűsége

válasz is lesz Wolff Károly névnap-i hadüzenetére.

A fővárosi egységespárt elnöke most már minden bizonnyal Huszár Aladár főpolgármester lesz, Tabódy Tibor pedig megtartja a fővárosi propaganda vezetését.

— Eltemették vasárnap az öngyilkos ludovikást, aki halálának titkát magával vitte a sírba. Vasárnap délután két órakor fiatal ludovikások álltak sorfalat a rákoskeresztúri temető nagy szertartási terme előtt. A fekete drapériával borított ravatalozóban villanygyertya volt halvány fényt az ércokorsóra, melyben viaszsárga arccal fekszik egy fiatal ludovikás: Meszlényi Endre, aki néhány nappal ezelőtt öngyilkos lett és szombati délelőtt meghalt a Gyáli úti helyőrségi kórházban. Mintha csak aludna, úgy fekszik a koporsóban a 22 esztendőes fiú; aranygyűrűs a titkáján csillognak, ragyognak a gombok, mintha katonai parádéra indula... Kismúlt arcán nem látszik a szenvedés nyoma, csendesen elszik. Néhol magával öngyilkosságának titkát... Néhány nappal ezelőtt rövid szabadságra hazautazott szüleihez, akik gazdag miskolci földbirtokosok. Amikor visszaérkezett az akadémiaira, a bajtársak nem gyönyörültek, hogy a fiatal Meszlényi öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. Másnap korán reggel bement az egyik elsőemeleti tanterembe és a katedra mellett mellbelőtte magát. A Gyáli úti helyőrségi kórházban mindent elkövettek megmentésére. Nem sikerült. Háromnap halálútjában néha eszméletre tért Meszlényi, de öngyilkosságának oka felől minden felvilágosítást megtagadott. Mialatt a pap bezenteli a holttestet, disszidázad vonul fel. Négylovas gyászhintóra emelik a nehéz ércokorsót, amelyet teljesen behorintanak az ősz színes virágiból font koszorúk...

— Vasárnap megnyílt az Iparművészeti Társulat kaposvári kiállítása. Kaposvárról jelentik a Reggelnek: Vasárnap nyitották meg Kaposvárot az Iparművészeti Társulat kiállítását. Az ünnepségen megjelent többek között a társulat elnöke, József Ferenc főherceg, Szapáry Lajos gróf főispán, Stephaits Pál alispán, Ugron Gábor és Ligeti Miklós. Szablya János üdvözölte a megjelenteket, majd Vékó György polgármester nyitotta meg a kiállítást, mire valósággal elözönlöttek a termeket a budapesti és pécsi filléres gyorsul érkezett vendégek. Délután a színházban előadást tartott Zrinszky József építő iparművész, majd Senna és Török-Koppány lakosai népművészeti bemutatója ünnökördölte a közönséget.

— A Zoltán-féle csukamájolaj minőség, hatás és íz tekintetében felülmúlhatatlan, mert vitamindús. Kapható a Zoltán-gyógytárban, Szabadság tér.

— A Bihar-i juhturózsmennek sikerült egy érdekeltéget összehozni, amely programjába vette a Bihar-i juhturótermékek állandó propagandáját. E célból a fővárosban a József körút 9 alatt maga nemében még páratlan juhturójellegű luxus eseménylelet rendezett be, ahol a Bihar-i juhturó jellegének kidomborítása mellett minden egyéb márkás esemégeru kapható mérsékelt áron.

— A Szabadság vezér Bajcsy-Zsilinszky Endre hetilapjának új száma érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A vezetőcikkeket Zsilinszky Endre országgyűlési képviselő írta, a többi cikkeket Főző Géza, Tersánszky Józsi Jenő, Balla Antal, dr. Tombor Jenő, Vör Andor, Bartha Lajos, Vitéz Rács Gábor, Talpassy Tibor és Serti Kálmán.

SZUHAY KAMARA SZÍNHÁZ

ROYAL ORFEUM

A szenzációs „Tessék kiszállni!” 21 szenzációja

| | | |
|--|---|---------------------------------------|
| 1. Márkus Alfréd szenzáció 18 alágere | 11. Szenes Ernő szenzáció 18 alágere | 21. Egész este szenzáció kacagó vihar |
| 2. Harmath Imre szenzáció 18 alágere | 12. Tornyai Géza szenzáció 18 alágere | |
| 3. Káprázatos szenzáció 18 alágere | 13. Vértess Miklós szenzáció 18 alágere | |
| 4. Somogyi Nusi szenzáció 18 alágere | 14. Tárján György szenzáció 18 alágere | |
| 5. Szokolay Olyi szenzáció 18 alágere | 15. Illosvay Gusztáv szenzáció 18 alágere | |
| 6. Erdélyi Miel szenzáció 18 alágere | 16. Nagy Ceilla szenzáció 18 alágere | |
| 7. Sarkadi Aladár szenzáció 18 alágere | 17. Pálóczy Tibor szenzáció 18 alágere | |
| 8. Huszár Puffy szenzáció 18 alágere | 18. Huszonöt szenzáció 18 alágere | |
| 9. Király Ernő szenzáció 18 alágere | 19. Gallay Nándor szenzáció 18 alágere | |
| 10. Gal Julia szenzáció 18 alágere | 20. Csiki-oskik szenzáció 18 alágere | |

„Tessék kiszállni!” a szenzációk szenzációja

Bemutató november tizedikén **ROYAL ORFEUM** Bemutató november tizedikén

A házfelügyelőknek sem kell az új lakbérszabályrendelet!

Vasárnap izgalmas közgyűlésen úgy határoztak, hogy megfelelőbbek a belügyminiszterhez

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete Budapesti Házfelügyelők Egyesülete is, Friedrich



Németh Bélának, a háztulajdonosok elnökének beszédét hallgatják a házfelügyelők

Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete Szalay Emil elnöklete alatt, Susztrovich Károly főtitkár, szenvedélyes közbeiktöltöktől sűrűn megszakított beszédében bírálta az új lakbérszabályrendeletet.

— Az ingyven lift — mondotta — nagyon szép, szociális intézmény, de akkor gondoskodjék a főváros ingyen dramról is, ha nem akarja, hogy a házfelügyelők tünkremenjenek az ilyen szociális intézkedések mellett! Elvették a padlástérrel is fölünk, ezzel szemben egész sereg újabb megerhelest raktak a vállainkra. Követeljük, hogy a segéd-házfelügyelők alkalmazásánál adják meg a szabad megegyezés lehetőségét!

Ezután a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a házfelügyelők megfelelőbbek a szabályrendeletet. Németh Béla, a Háztulajdonosok Egyesületének elnöke ígéretet tett, hogy teljes erejükkel támogatni fogják a házfelügyelők mozgalmát. Tabódy Tibor kifejtette, hogy a szabályrendelet nemcsak a házfelügyelőknek és a háztulajdonosoknak, hanem a lakosoknak sem tetszik. Tabódy megígérte, hogy a házfelügyelők küldöttségét ő vezeti a belügyminiszter elé.

Végül Teles Béla a Háztulajdonosok ügyésze a rendeletet jogi szempontból bírálta és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a felcsovánvaló szállítás megtagadása miatt a házfelügyelők ellen nem lehet eljárást indítani.

Boldizsár elnöki megnyitó beszédében megállapította, hogy a lift díjtalan használata óta szinte állandó szolgálatban vannak a házfelügyelők, úgyhogy rendes foglalkozásuktól a liftkezelés teljes elvonja őket. Székely Vladimir nyug. főkapitányhelyettes szerint az új szabályrendelet a lakók szempontjából sem megfelelő. Frey Ottó, Németh Béla és Tabódy Tibor, felszólalása után a közgyűlés úgy határozott, hogy a két házfelügyelőegyesület együttes küldöttséget meneszt a belügyminiszter elé.

remekítétele ez a magyar termék. Magyar tőke, a magyar föld népe, magyar munkás keze, magyar mérnök értelmisége fogott kezét minden pohár ser felett. Ez a Magyar Nemzeti Munkahét és benne a magyar Serhét erkölcsi tartalma.

— Házasság. Dr. Teilmán Sándor kir. közjegyző és neje, Bayer Ilona leányát, Klárát eljegyezte dr. vargyasi Daniel István kir. törvényszéki joggyakornok, vargyasi Daniel Imre ny. ügyészéi leányát és néhai felsőzállás-patali Mara Ella fia. — Hahn Lilly és Singer László házasságot kötöttek.

— Este hétkor zárnak az óbudai élelmiszerekkereskedők. Az óbudai hentesek, pékek, fűszerkereskedők, fogvasztási szövetkezetek, tejüzletek elhárították, hogy üzleteiket mátol kezdve 1934 március 15-ig — szombat, december 5-6 és a karácsonyt megelőző hét kivételével — csupán este 7 óráig tartják nyitva.

Pesti Színház

Áprilisi vőlegény

Honthy, Fejes, 2 Latabár, Delly

Utolsó 10 előadás!

Reggeli levél

Mondja kedves A Reggel

bús vagy vidám ma reggel?

— »Bús« a dival, bús vagyok. — pedig ott voltam a Bús vig premierjén a Vigben, szombat este nyolektől — tíz perc híján éjfélig. Erezttem előre, hogy ez egyszer meg nem úszom a harmadik felvonás nélkül a dolgot, — (de jó pedig, ha rossz a darab, azt a harmadikat, ami akkor már se nem oszt, se nem szoroz, — elbuccelni) — mert a déli lapokban Bús Fekete-

Búsnál vigadnak a Vigben

nek egy olyan fotográfia jelent meg, amiről én bizony rá nem ismerem. (Amivel csak azt akarom mondani, hogy rendkívül! események vetették előre árnyékukat.) Bús ugyanis — mi tőrés, tagadás, sőt mi csúrés, csavarás, kimondom én — molett egy kicsit. Kóvér, na. A fotográfia is azok persze. Na de szombat délben az egyik lapban egy tolas, zöldkalapos, hetyke fizimiskás, sneidig úriember két jelent meg a davára vonatkozó irásbeli megjegyzések kapcsán, — akkurát az Istenben boldogult, csabos bajsú Urányi főszolgabíró a besztercei főtéren (gimnazisia korom férfi eszménye) — mielőtt minden besztercei színháziulatok legedesebb, legtollasabb, legillatosabb primadonnáját, Jakabffy Jolánt meg nem szoktette volna Abbázába... Hát ez már igazán nem dukál Búsnak, gondoltam magamban, — még sex appeal is — na hogysne! Dehát aztán...

— Dehát aztán? — Dehát aztán — végignéztem a darabot és a sex appeal-fotográfiait helyben kellett hagynom. Dukál neki, mert sex appealje van a darabjának. Cigája van, svungja van, ize van. El. Lélekzik, dobog, nevet, zihál, sir, mosolyog. S vele együtt — ez a nagy dolog! — a nőzér is. Jól értsük meg egymást, tisztelt, kedves olvasóm, — csipkés hálósing nagyság asszonyom az ágyban a reggeli mellett, vagy mélyen tisztelt uram, akataskával a hóna alatt, az autóbuzson — nem afajta irás ez, mint tesszem azt a Shaw-é, Pirandellóé, vagy Zilahy-é, az ember nem is ugyanazon a mérlegen mér; amivel a világot sem akarom azt mondani, hogy Bús, vagy azt, amit ír, — pláne ezáltal — jogában volna bárkinek is lenézni. Nagyon keserves és hosszú utat írtott, verekedett keresztül Bús Fekete, amig odáig eljutott, hogy a Víg-színház háziszerveje lett. A mi pályánkon nem adnak semmit sem ingyen, itt nincsen se összekötetés, se protekció, vagy tud valaki, vagy nem tud, — kassza beszél s kutya ugat. Már pedig a kassza a Bús Fekete utóbbi három darabja alatt (a trafik-darab és a futballista-darab volt az első kettő) nem is beszélt, hanem már való-sággal szónokolt. Mi ennek a titka? — kérdezhetnének önök.

— Kérdezzük is! Mi a titka, ó mondja! — Az, csókolom kezüket, hogy ez a Bús Fekete ismeri a mai Pestet, s tudja, hogy ez a város olyan önző, olyan elbizakodott és hüü, hogy csak önmagára kíváncsi, csak önmaga érdekli, folyton a tükörbe szeretne nézni, mint

egy kacér kis nő, akinek semmi más dolga nincs. Aztán azt is tudja, hogy az óránként megjelenő újságok városában, nem lehet egy tegnapi témával, tegnapi szenzációval jönni. Nem mondja ő, hogy annak, ami »örökbecsűs, — nem lehetne sikere. De ő majdnem újságríróként jelentkezik a színpadon: a riport dicsőségére pályázik, a frissességre, az aktualitásra, arra, ami ma történelmi! Miről van ebben a darabjában is szó? Egy szegény műegyetemi tanársegéd és egy szegény orvoskasszony szereplik egymást. Tíz éve. A fiúnak van 178 pengője egy hónapra, a leányunk a főpincérpácians francia könyvakkal, a fűszeres szalámvál, a tisztviselő a szalónból leakasztott Neogrady-tájképpel vagy csipketerítővel jizet. A legmaibb ma, nem? S persze nem a lángeszű koldust nevezik ki adjunktusnak a műegyetemen, hanem a tehetségtelen Rotlenbauer, aki eljegyezte a rektor leányát... Ez a jelen-



Gombaszögi Frida
Refter László jametése

ség sem a múlté egyelőre — s ime, ime, hölgyeim és uraim e ponton látható együttül korunk rákfeneje, a »protekció hydrája« is, stb., stb... Na már most a fiúnak álmai vannak; vegyész; a fotokémia terén kísérletezik, de nincs háromszáz pengője, hogy ötszáz méter negatívot vehessen magának. Mit csináljon? Szerelmes belé egy női hallgatója, a gazdag gyáros leánya, — vegye el, — ő, a régi szerelem, az igazi, megmarad neki továbbra is. Jó, rendben van, nem valami erkölcsös dolog. De azért nem kell félni. Egyelőre azt mondják egymásnak, hogy ez az ő külön erköcsük: a nincstelenség, a leggyőzöttek, a boldogtalanságra ítélték erkölcsé. Üzlet! Az elkényeztetett milliommóslány megkapja a férfit, akire, — hogy a darab »slang«-jében maradnak — »bukik«, — s a férfinak nem kell megtorpannia egy háromszáz pengős akadály előtt. »Te el fogod venni azt a leányt!« — mondják a tanársegéd úrnak. »Nincs más kiút!«

— S ezt a szerelme mondja neki? — Persze. Innét a darab címe, hogy: »Több mint szerelme! Mert a férfi jövője, pályafutása, boldogulása több neki, mint a saját boldogtalansága, vergődése, néhány száz almaltán éjszakája. Belekergetti, belekényszeríti, kizsarlja tőle formálisan, hogy a kis aranyposztunkát elvegye. S el is veszi!

— Na, ezt a boldogságot is köszönjük szépen...

— Ejnye, de okosak. Hátha boldogok lehetnének együtt, akkor hol volna a darab? Pláne, hogy az is közbejön, hogy az okos, anyagiás após, ahelyett hogy cselkisszámlát nyitna a vő kisérlétezésére, megmondja neki már az első napokban: fiam az áldozatosokból elég volt, visszajár a józan realis munka, mars be a gyárba, eszindj aszpirint és piramidont, mint én s szerezz vagyont vele, mint én. Ugy-e milyen könnyen adva volna, hogy a fiú, otthagynjon csapot, papot, visszarohanjon az elhagyott édeshez s valami jól hangzó optimista kiszólással kezdje előlről az egészet, — illetve folytatja ott, ahol abbahagyta! De persze, akkor baj volna a megbántott erkölcsi világrénddel. Még akkor is baj volna vele, ha — amint ez exponálva is van — a felület, léha kis milliommóslány — nem venné túlságosan szívére a dolgot... Későletti nyúl volt, kísérlétezek vele, s otthagyták, mint Szent Pál a rómaiakat... Ez volna a színház, a színpad, amely itt elkanyarogna a valóságtól, mert a valóság, ugyebár, mégis csak az, hogy a fiú — ottmaradjon a rajongó kis vőrosné, — az élet mégis csak: a gyár, az ezerötszáz munkás s a józan, realis munka, amely kora reggeltől késő estig tart, — az élet mégis csak az, hogy a jótét, a gondtalanság nagy mákonya elbódítja az álmok lovagját, feledtet vele, beleszögezi az új életébe! A doktorikasszonymak bűnhődnie kell, — mert amint a drága Csermák professzor, mindkettőjük atyai jó barátja mondja is, — »ajándékozni és lopni egyszerre nem lehet!« A publikum e sorokból tudja meg, hogy Bús Fekete két réget írt a

darabjának! Egyet, amely ezzel a mondattal végződik, s egy másikat, amelyben — egy legutolsó képen — a fiú otthagyn minden, aszpíringyárát és milliommóskasszonyt és visszarohan az elhagyott édeshez... A szombat esti premierem még happy-enddel került szíre a darab, de vasárnap este már az utolsó kép elmaradt. A doktorikasszony belátja, hogy »lopni és ajándékozni egyszerre nem lehet« — és lemond.

— Fügögný?

— Az. Gombaszögi Frida talán az egyetlen a színpadon, aki valahogy túlhívós, a lénye valahogy előkelőbb, különö, mint ezek a nálánál annyival közelibb figurák, akik között mozog. Nem lehet neki a tőpörtyűt elhinni, s a lézpengős gondokat (kérem, önök akik látták már, mondják meg, nincs igazam?). S a szenvedése (s a szenvedélye) a puritán kis agyán, milyen hihetetlen! Ez a remek teremtés így marad, otthon, egyedül, bögve, összetett kezékkelt? Ugyan kérem! Felrobbantja ez, ha így szenved, az egész Monty-gyárat igt, hogy Budapest valamennyi tűzörsége kivonul a tűzhöz, de ez nem hagyja magát, nem marad alul! Szakács művész urat most volt szerencsém először látni: meglepően nyugodt, fegyelmzett színes, kellemes és rokonszenves jelenség, jövője van a Vigben. Nagyon tetszett Agay Irén. Viharzó kis vörös fruska, — úgylátszik, ezt is tudja, Elragadó, amit Rajnai csinál és roppant kedves Mály. Altalában mind jók a színészek, ez már a Víg-színház különlegessége, hogy mindenki a helyén van, egy ilyen fontos, — de kevésbé fontos előadásban is. Tessék, itt van például az a fiatal színész, aki Hajagost játssza, — a nevét nem tudom — milyen józú! Újból kabinetet alakítottak: Maklány és Gárdonyi urak is, jók voltak Simon Marcsa, Peéry Piroska, Pártos Erzsé és Bárdi — s most jön a nagy agnyú: Gombaszögi Ella! Spártai rövidség megismétlem azt a róla szóló korábbi megállapítást, hogy dlds arra a darabra, amelyiben benne van. Minden szava nyomán bombaként robbant a nevetés.

— Egyszóval?

— Egyszóval: pesti darab, mai darab, siker-darab. Ugynevezett nagy vígszínházi premier volt, csupa személing és estélyiruha és aki csak él és lélekkik, mindenki ott volt. A manó tudja, tán nevezészer is kihívták a szerzőt és színészeket. Ugy kell nekik, ne vágják volna ki a rezeit!

— Menjen maga bolond. Illetve menjünk csak együtt, de tovább! Mi van Bónyival?

— Jókori kérdi. Magam is szeretném tudni, — ha már benne vagyok a bolondozásban —

hogy hová tegyem ezt a kedves, tehetséges Bónyi Adorjánat az ő középkori kalózdarabjával, a felül cserkész, alul condottieri, maszkbán kuruc harcos, szenvedélyben

mai Pethő Attila kalózkapitányával, a bár-estélyruhás Márai Erzsével, mint női dugáruval a vad kalózhajón, s a marcona kalózkokkal a fedélzeten s a fedélközön, akiknek a »mare mortis«-n való vesztelés közben elfogy a vizük. »Csapoljuk le a tenger vizét«, — mondja a kapitány — »s azt igyuk«, — elfejtve, hogy ami elpárolog az a víz s ami megmarad, az a só! Ez a bibájos felületesség jelenti körülbelül az egész helyzetet ezzel a darabbal, amelyek brokát pompájából érezek valami elmélyedést és áhítatot, de az egész mégis — kérdőjelet számomra! Miért írta meg Bónyi ezt a darabját s miért adatta elő? Belső kényszerből aligha. Hiszen annyi melegség van a tollában, ha maibb, előbb témához nyúl, — amit ennek a hüll témának a radiátor-csőibe semmiféle írói gőzfűtési rendszerrel nem tud belepumpálni... A már említettek kivül a radlan-bűz Kiss Ferenc, Bartos, Sugár és Timár nevei jutnak eszembe, mint olyanoké, akik különösen kitétek magukért a siker érdekében... Végül egy szót Szalay László népszerű novellahíróról, Szuhayról, akik végre elevenen is megismerhetünk a Kamara Színház egy muskotalyisektől szüderítően hangulatos előadásában. A földbirtokos középosztály és a magyar paraszt egymásratalálása a komolyabb mondánvalója ennek a nemzetes urak, főszolgabírák és hűségcselések között játszódó népszínműnek, amelyek egyellen hibája talán az, hogy a szerző — kicsit novelista marad a színpadon is... A személytelenül, gonoszul jólelkű Köpenci Boóc, a kedvesen dohogó, szémbes Hosszu Zoltán, Sala Domokos Pál Pál figurája és az ódonfalú kúria két forradalmi szelleme: Bonnár Elek és Szabó Imre jätsszók a deris, kedves és az előjelek szerint nagy-sikerű darab főszerepeit...

Kalózok
a
Nemzetiben

...és
kiszáradnak
a Kamarában

Két
vége van
a darabnak

HYDROGEN SHAMPOON
a
„FEKETE FEJJEL”
azonnal szökít!

KAMILLA SHAMPOON
a
„FEKETE FEJJEL”
diszkrétábban, lassabban szökít!

Ingyen hajfényesítővel. Mindenütt kapható!

Magyarországi központ:
Mihály Ottó gyógyszeriparkereskedés (»MIOPHARMA«)
Budapest, VI., Podmaniczky utca 13.

KÖZGAZDASÁG

Okos hitelező és tisztességes adós!

(A Reggel tudóstólól.) Sir Colville Barclay, Anglia néhai budapesti követe s Magyarország nagy barátja arra a kérdésre, miért támogatta olyan nagy lelkesen a londoni City a magyar kormányt a pénzügyi felépítés nehéz munkájában, ezt válaszolta: »Mert a magyar bankok és kereskedők a háború után nem akudtak, hanem úgy fizettek, mint gentlemanek szokták. De a kitűnő diplomata nyomban hozzátette: Igaz viszont, hogy

Magyarország jól választotta meg a hitelezőt.

Ennek a bölös mondásnak az igazsága újból bebizonyosodott, mikor a Nemzeti Bank most közzétette a bázei Nemzetközi Fizetések Bankjával s vele együttműködő külföldi jegybankokkal kötött adósságrendező megállapodását. A Magyar Nemzeti Bank a bázei BIZ-nek a bankzártat viharos napjai, 1931 nyara óta, kerek összegben 150 millió pengővel tartozott. Ezt az összeget a Nemzeti Bank vezetősége azért volt kénytelen felvenni, hogy a Kreditanstalt bukása után kitört pánik ne rázza meg a magyar hitelt és a pengő értékállóságát, s legyen mivel pótolni a hirtelen elvont nagyszámú külföldi hiteleket. E 150 millió P után eddig igen terhes kamatozat, túlnyomó részben öt százalékos fizettünk, ezenfelül a fedezeti váltókat negyedvenként meg kellett újítani s végül ez a függő tartozás megzavarta a Nemzeti Bank kimutatásainak tisztát. A terhes feltételeket most sikerült lényegesen megkönnyíteni. Öt százalékos helyett a magyar jegybank három éven át csak egy százalékos kamatot fog fizetni, váltókat helyett pedig pénztárjegyeket bocsát fedezetként a hitelező külföldi intézetek rendelkezésére. Kettőt jelent ez a megállapodás! Egy az, hogy

a kamatfóter az eddigiekhez egyötödére csökken, ami ötmillió pengőt jelent évente.

s az igen lényeges megtakarítás mai szűkös viszonyaink között. A második, hogy a magyar jegybank tartozásának közel húszmillió pengőt kitevő részét aranyban visszafizeti, ami annyit

jelent, hogy a magyar pénz érfedezetét a nagy nemzetközi Jegyintézetek véleménye szerint bátran csökkenthetjük, anélkül, hogy a pengő értékének megindásától kellene tartanunk. De egyebet is jelent a bázei megállapodás. Jelenti azt, hogy a nemzetközi pénzügy világ továbbra is szilárd bizalommal viseltetik a magyar hitelt és a pénzrendszer két legfőbb öre, a Jegybank elnöke és a pénzügyminiszter iránt. Jelenti azt, hogy

tudják rólnk, milyen szegények vagyunk, de azt is tudják, hogy tisztességesen és nyíltan vezetjük könyveinket,

a nemzeti gazdálkodás mérlege megbízható és ha nem is fizetünk, de a jóakarát és fizetési készségét megvan bennünk, amit nem mindenkiől lehet elmondani a mai Európában. Minden jel arra mutat tehát, hogy nemcsak mi választottuk meg bölösen a hitelezőnket, a hitelezőnket is jól tudják, hogy tisztességes nemzetre bízták a pénzüket, amiből egy igen fontos s a magyar jövőre döntő következtetés folyik. A Nemzeti Bank és nagy hitelezői között történt megállapodással csak kis töredéket rendeztük a nagy magyar adósságtóternek. Tudni kell ugyanis, hogy mi vagyunk a legerősebben adósságtóter országok egyike Európában s a jelenléti adósságtóter, Görögországot kivéve, nálunk a legnagyobb.

Előbb vagy utóbb ezt a nagy adósságtóterhet rendezni kell.

a fizetőeszköz kamatok és tókerésztóterek magasságát le kell szállítani, mert fizetóterkép telenségünk legfóbb oka a magyar mezógazdaság termékeinek árzuhanása, már pedig gondokkal verődő, vesztóteres mezógazdasági termelés mellett mégoly alacsony terhet se tudunk viselni. A bizalom, amellyel a Magyar Nemzeti Bank nemcsak Bázei, hanem az egész nemzetközi pénzügyben találkozik, remélni engedni, hogy még a most kikötött három év letelte előtt sor kerül az egész magyar adósságtóter rendezésére s ez alkalommal Magyarországi hitelezői épolty ókosan és nagy lelkesen viselkednek velünk szemben, amilyen tisztességgel igyekszünk mi, amint ezt a legutóbbi egyezmény is bizonyítja, a kötelezettségünknek eleget tenni.

Perényi István, a Hitelbank igazgatója a gazdasági szabadságban látja a világválság megoldását

(A Reggel tudóstólól.) Perényi István, a Hitelbank ügyvezető igazgatója, a minap előadást tartott a szegedi Lloyd Társulatban és az egyre jobban tért hóditó intervencionizmus rendszerével szemben

a gazdasági liberalizmus mellett

foglalt állást, ami gazdasági kórkórkben nagy feltóást kellett. Főkerestük, hogy erről beszélőssünk vele.

— Az intervencionizmus hível évek óta azt hirdótk, hogy a gazdasági liberalizmus meghalt. Feltóást kellett tehát, hogy igazgató úr egy halott mellett foglalt állást.

— Nem szép dolog holt hírt költöni az élőknek! Még kevésbé, ha ártatlanokat vádolnak.

A gazdasági liberalizmus nem halt meg és nem is bünös a válság feloldószóben.

Ellenkezóter! A bünös az a tóter-rendszóter, amely a háború után a liberalizmus helyét váltotta föl. Szegedon tehát azt fejtegettem, hogy ennek a sok kórkórköly által monthető tóter-rendszóternek a hibát nem lehet számonkérni a liberalizmustól, amely helyes rendszer és éppen ezért vissza kell térni hozzá.

— Visszatérni az egyéni önzés kórkórköly uralmának rendszeréhez!

— A gazdasági liberalizmus sohasem tanította azt, hogy az önzés szabadjára kell engedni! Mindig a jog és erkóles, a kóckázat és az egyéni felelősség kórkórkéket vette magára.

— Eszerint a válságból csak úgy szabadulunk, ha visszatérünk uralmához?

— Nem a mi elhatározásunkon múlik, hogy visszatérünk, mert

a gazdasági élet törvényeinek ereje úgyis visszaviz hozzá, akár akarjuk, akár nem.

A mi dolgunk legteljebb annyit, hogy ne akadályozzuk folytonos beavatkozásokkal, hanem készítsük elő visszátóterést, vagyis idomítsuk formáit az erkóles, társadalmi és gazdasági fejlődéshez. Elvégre soha senki sem mondta, hogy a liberalizmus lezárt rendszer vagy dogma. Csak alap törvényei változtathatatlanok, mert igazságok!

— Sem Mussolini, sem Hitler sem Roosevelt, sem Stalin nem lettek az igazgató úr állóspontjának igazolásra.

— Nem sietnek ugyan, de a gazdasági törvények ereje mégis ide hajtja őket. Az olasz fasizmus eredetileg szóciális tervgazdasági programja helyett ma már kapitalista módszerekkel dolgozik. Németország sem teszi túl magát a kapitalista rendszer fontosabb elvén.

Hadikölcsönt

olaszországi, kényszerkölcsön magas áron vásárolt Barba Bank, Nádor uca 26. Tószódelével szemben. Telefon: 213-16, 104-07.

Roosevelt pedig nem a kapitalista rendszer kikúszószólesén dolgozik, hanem azon, hogy az ipar túlygors fejlódesén során elkövetett hibákat kúszószóbbítja ki. És Stalin? Nem tesz-e már ós az egyenlő munkabér helyébe a teljéskütyözéshez igazodó bért, nem osztja-e fel a kollektív gazdaságok nyereségének egy részét és nem idomítja-e már az üzemetek a rentabilizálás elvéhez, a profithoz? És mindez nem fokozatos visszatóterés a kapitalizmus rendszeréhez? Ime, mindegyik igazolja, hogy

a gazdasági erók szabad érvényesülését nem pótolhatja semmiféle intervenció, amely a világgazdasági forgalom leószókkésését okozta és menthetetlenül tovább sodor bennünket a munkamegosztás teljes megsemmisítéséhez,

Ez a felismerés —

— ... szemben áll az egyre erőszóbbó kollektív tömeglékekkel.

— ... amellyel én azonban nem operálok. Sem fözofórával, sem lélektanral nem foglalkozom, hanem közgazdasággal. Ezért nem a kollektív tömeglékekben keresem okát, hogy a gyakorlatban még mindig nem tudunk visszatérni a gazdasági szabadság rendszeréhez, hanem abban, hogyha egyszerre, minden dment nélkül térnénk vissza, újabb sok millió ember válnék munkanélkülivé és óridási tótek pusztulnának el. De

a fejlődésnek mégis a gazdasági együttmóködés felé kell vezetnie, mert a holtak egyre végzetesebben romlik

és az amúgy is szók térró szorult világgazdasági kapcsolatoknak fenntartása is már nehézségekbe ótkütk. A hitelfórssók már a nemzetközi drókereskedelmel részóre is eldugultak és főleg Közép-Európában már a kereskedelmel primitív formájához, a kompenzációkhoz kellett visszatérni.

— Miért nem pótolhatnánk a kompenzációkkal és kórkórkó megállapodásokkal a liberalizmus nemzetközi munkamegosztási rendszerét?

— Soha! Ezek csak tóteletlen dmentelt megoldások! Egyre elakadnak és itt volna az ideje, hogy ha már ideiglenesen rájuk vagyunk is szorulóva, a jelenléti kórkórkó megállapodások helyébe a több ország közti megállapodások tegyünk, addig, amíg az átfózó nemzetközi együttmóködés gondolata teljesen megórik. Ezért legálább a gazdasági élet részóterületén kellene nagyobb súlyt helyezni az együttmóködésre.

Elsősorban az azonos termelési ágak kooperációját kellene nemzetközi viszonylatban a termelés és fogyasztás arányának megfelelően szabályozni.

Olyanféle megegyezésekre gondolok, mint a Chadburne-egyezmény a cukortermelés terén, vagy a londoni nemzetközi búzapaktum! És ugyanilyen egyezményekre gondolok pénzügyi téren is. Elsősorban a jegybankoknak fokozottabb együttmóködésére a BIZ kebelében, természetesen a valutaprobléma végleges megoldása érdekében. Általában tehát

nem a világgazdasági tervgazdálkodás a végsó cél, hanem a világgazdaság tervszerű megszervezése azért, hogy a gazdasági liberalizmust ismét elérhessük.

— Mindezek a világgazdaságra vonatkoznak! Miképp vesszük azonban vissza hazai gazdaságunkat a liberalizmus rendszeréhez?

— Mindenek előtt ne engedjük a kórkórkóly jobban elhatalmasodni a pillanatnyi megkórkólytéseket és iparkodjunk a termelési ágak egymást kórkórkólytó érdekelt szem előtt tartani. Minthogy gyáripárti termelésünk jelentékenyen megváltoztatta egész gazdasági stróktúránkat, törekednünk kell, hogy az iparvállalatok között az utóbbi időben feleslegesen kiórkórkólytó verseny ne folyójk tovább. Az országhatáron belül tehát a gazdasági együttmóködés célja az, hogy a gazdasági ágak között megfelelő harmóniát teremtsünk, hogy felismerjék;

egymással való megóterés nélkül nincs fejlődés!

Ismétem, mindez nem lehet óneél, csak út, amely a végsó célhoz, a gazdasági szabadság rendszerének visszaállításhó vezél. De sietnünk kell, mert ólított a tózenkettők óra.

— Ez adta igazgató úrnak az ószószószó, hogy a liberalizmus mellett foglaljon állást!

— ... Hogy a halott mellé álljak? ... Nos, igen ez is, de az is, hogy ámbár ez az a kérdés, amerről az egész világon ma a legfóbb beszélnek, Szóchenyinkkel valóm, nem lehet eléggé és elégser ismélténi azokat a problémákat és teendóket, amelyeket az emberiség érdekében meg kell változtatni...

Kiadja: Lázár Miklós a Reggel Lapkiadó Részónyársaság.

A szerkesztószóter és kiadószóter felelős: Lázár Miklós.

MEGJELENT A
KALLÓS JÁNOS-féle
„Gazdasági, pénzügyi és tószódei kompasz”
1933/34. évi árfolyamának második része két kötetben
Tartalmazza: a budapesti és vidéki ipari, kereskedelmi, biztószósi, stb. vállalatok legújabb adatait. — A már megjelent két kötettel együtt most már négy kötetből áll a nagyszórvben kibóvkóvtat komplett kompasz
Mind a négy kötet ára együtt 60 P
Megrendelhető a Pesti Tószóde kiadóhivatalában, Budapest, VI., Anker kórkóly 2, I. 4. Telefon 22-0-96 és 21-3-86

A REGGEL társaság sportórakorás

A Hungária

megütötte a „főnyereményt“ — 1:0-ra legyőzte a Ferencvárost

A Ferencváros balszerencsés mérkőzést vívott a lelkesen játszó, ügyesen és szerencsével védekező Hungáriával

(A Reggel tudóstóljától.) Már a déli órákban megindul a vándorlás az üllői sporttelep felé... A pálya bejáratalán Weiss István igazgató mondja:
— Az éjtel már arra gondoltunk, hogy elhalasztjuk a meccset. Kíméletlenül és szünet nélkül zuhogott az eső. A pálya jól áll va esatornázza, de ennyi esőt mégsem bírt volna ki. Hajnalban azonban elállott az eső és a pályának most egészen jó a talaja...

Egy más után jönnek a nézők. A tribünök egyelőre még üresnek látszanak az ürességtől, de a bejáratoknál megkezdődött az emberek özönlése. A derby mégis csak — örök-derby. Hiába van a Hungária az utolsóelőtti helyen és a Ferencváros az elsőn, kettőjük küzdelme mindig bizonytalan volt.

És a bizonytalanság, régi FTC-MTK tradíciók varázsa erre a komor őszi délután visszavárta zsolta a régi nagy csaták izgalmait.

A nézők mind a lehetőségekről beszélnek. Sonki sem bízik a Hungáriában, amely szerdán 3:0 arányban kikapott a Phóbustól. A Ferencváros viszont 6:1-re verte a Somogy csapatát. Csak a túlvérmoson fanatikus, mindenre elszánt Hungáriánknak kéreknek van egy tilkos gondolatuk. Ezt árulja el nekünk

Fuchs Géza igazgató, a fő Hungária-drukker:

— A futball örök törvénye a bizonytalanság. A győzelemhez nem mindig elég a tudás, ahhoz szerencse is kell. A Hungáriának most szerencséje lehet. A Ferencváros védelme Korányi sérülésével meggyengült. Ez az a pont, amelyen megfordulhat a mérkőzés sorsa. Játékosaink a legjobban vannak felkészülve, nagy harc lesz...

Már folyik az előmérkőzés a III. ker. FC és a Boeski között, amikor megérkezik Hunyady Ferenc sróf, a Ferencváros mérkőzésének állandó lelkes srádkapora. Az egyik szemén nagy kötés.

— Gyulladában van a szemem, — mondja — de azért kijöttém. Hiába, ez mégis csak derby...

Ez a véleménye különben a tizenháromez fűnyi tömegnek is. Bárhoggy is alakuljon a futballainkés sors, a Ferencváros és a Hungária találkozója minden időben a legnagyobb érdeklődést és izgalmat váltja ki a nézőkből. Az FTC-MTK, illetve a Ferencváros-Hungária mérkőzések fejlesztették a magyar futballsportot és kettőjük egésszéges versengése a jövőre is nagy kihívással lehet...

Bocskai—III. ker. FC 2:2 (1:0)

Az előmérkőzés helyenként érdekes. Több szép akciót látni mindkét oldalról. A Bocskai a 25-ik percben Vance védhetetlen lövés révén 1:0 arányban megszerezzi a vezetést. Az öbúdnak kiegyenlíthetik volna, mert Egri tiszta helyzetben állott, de izgalomban a kapu fölé lötte a labdát. A második félidő változatos akciókkal telt el. A debreceniek támadása veszélyesebb.

Telekli dirigál, néha olyan szusztergálóval, mint — Toscanini.

A baj csak az, hogy a karmenteri páfőja hamar ellankad, egyre kevesebb lesz a lendület benne és azután a partnerek magukra maradnak. Az egyik akciónál Telekli megszökik és Bíró csak úgy tudja elvenni tőle a labdát, hogy hátulról eléje akasztja a lábát. Gáncsi Klein Árpád haladéktalanul 11-esét ítélt és ezt Telekli góllá értékésíti. A 2:0 arányú percben a balszerencsés Schwartz védhetetlen góllá 2:1. Már csak két perc van hátra a mérkőzésből, amikor váratlan öbúdnai támadás következik és Egri kiegyenlít. 2:2. Az öbúdnak örülnék, hogy a már elvesztettnek hitt mérkőzés döntetlenőn tudták tenni. A közönség pedig várja a derbyt...

Turai kék-fehér dresszen

Gyenge taps fogadja a Hungáriát, amikor a pályára lép. Egyesek még gúnyolódnak is. Úgy beszélnek róluk, mint az áldozatokról. A Fradi-tábor Turait nézi. Az

egykori Ferencváros-játékos most lép először kék-fehér dresszenben az üllői pályára, hogy régi egyesülete ellen mérkőzzék. Turai... A szécsúdnán egyike volt a legmegbízhatóbb, tisztességtudó zsákhordóknak, míg egy szép napon felfedték a futballúdsát, s leszerződtek a Ferencvárosához. Ott is kötelességtudó, lelkes futballharcos volt, aki pár héttel aztán, hogy otthagya a szécsúdnát, vég gátazta má-odszálynon, éjjel halókocsin, s felvilágolt. Párizstól Kairóig, Berlinből Montevídióig, mindenütt mint futballszárt ünnepezték és Turai akkor sem bizakodott el, amikor a franciáországi túrán

megnyílt előtte a káprázatos pompájú Trais Bleu, a dollármilliomosok kék expressze.

Szorgalmasan gyűjtögette a pénzt, kis házat vett Angyalföldön és aztán az évegek szorgalmas és szerény futballharcosból egyszer csak — elkapott primadonna lett. A többi már magától jött... Turai kényeskedni kezdett, többször összeközebe került klubja vezetőszével és a nyáron a Ferencváros — detengete át a Hungáriának. Így került az egykori ferencvárosi futballszár kék-fehér dresszbe. De amint már csak ömlék az egyiptomi szifux, Dél-Amerika sok csodája, ugyanúgy a múlté lett Turai futballúdsája is. De hagyjuk a múltat...

Az ötödik percben lött góllal győz a Hungária

Pályára lép a Ferencváros is. Kórusban felhangzik: — Hajrá Fradi!

Közöddik a meccs. A Hungária indul támadásra, de Moóré elveszi a labdát Turaitól és máris megindul a ferencvárosi csatárgépezet. Egymásnak adogatják a labdát, de Táncos szerelik. Mingyárt utána Sárosi Toldihöz továbbít, aki húsz méterről akar bombázni, de a labda messze a kapu mellett sávit el. Támad a Fradi. Toldi egymásután kétszer messziről bombáz — sikertelenül. Kis szereli Takácsot. Négyperces ferencvárosi ostrom...

Az 5-ik percben Kis szerel, előre adja a labdát, amelyet Kalmar elfog és Lyka mellett erősen előre rúgja. Titkos rohan a labdára... Nincs akadály. Csak Háda áll a kapuban, de hirtelen kifut, ekkor már késő és Titkos 16 méterről megvágja a labdát, amely gurul-gurul és a Hungária közönsége egyszerre csak örömjungásban örökl: a labda a baloldali kapufáról bepattan a hálóba.

— Góóóóó! — kiáltják a kék-fehérek, a játékosok összecsokolják Titkóst. A Hungária vezet 1:0-ra...

A ferencvárosi tábor viszont nyugodt. Az egyik drukkerek folyósen magyarizálja a tribünön:

— Erre a másis gótra öbít fog kapni a Hungária... Ugyis nőz ki a dolog. A Ferencváros folytatja a támadást. Toldi is folytatja a kapu mellé való lövést. Kemény szépen megy előre, aztán beadja a labdát, de

Sárositól Mándi elveszi.

Moóré úrra a csatárokat küldi előre, de Toldi mellé 15. Most Sebesnél a labda és máris Kalmar, meg Turai mennek előre. Már ekkor látni a helyzetet: a ferencvárosi csatáros kombinatív támadását létre-halába meg akarja éhasztani a Hungária védelem, amint p dig előrefut a labda, munkába lép Hun ária-csatársor és mingyárt vesséyes 1-sz a helyzet, mert a Ferencváros védelme sokszor megpáng... Hányzük Korányi. A Hungária emiatt többször jut szóhoz és a huszadik percben Titkos L futásából márdépen megint gól lesz... A kis Hoffmann tisztázta a helyzetet. Egymásután két Hungária-támadás leállása akad meg... Ismét crüteljes ferencvárosi ostrom indul meg.

Sárosit kézzel-lábbal szerelik.

Takács sikertelen akciója után fellöki Kisét. Bekiabálják hozzá: »Groszláné. A ferencvárosi bombák a kapu mellett süvitenek el, vagy pedig Újvári kapus kaparintja el a labdát. Mintha a levegőben lógna a Ferenc-

város kiegyenlítő gólja, állandóan támadnak s a Hungária védekezik. Sebes egymásután háromszor kapus módjára kézzel fogja el a labdát. Ezért a sportszerű-lenségért bírói megintésben részesül. Egy pillanatra felszabadul a Hungária-kapu az ostrom alól és akkor Cseh végigriblizi a felpályát. Zúg a Hungária-tömeg. Az utolsó pillanatban Hoffmann elveszi a labdát Csehtől.

— Ugy küzd a Hungária mintha egyszerre kérp/á tolni akarnd magát az elveszett 12 pontért — szólal meg a tribünön egy öblös hang.

Sárosi és Toldi adogatják egymásnak a labdát, amelyet azután Keményhez továbbítanak.

A fiatal balszerencsés nagy erővel lö és a labda a kapufáról pattan vissza. Mingyárt utána Táncos lövi kapu fölé a labdát azután Moóré huszonöt méterről küldött bombája pattan vissza a kapufáról. Nincs góll...

Ahogy felszabadult a Hungária a védekezéséből, máris veszélyt jelent a ferencvárosi kapura. Újból Titkos rohan előre és a labdát a kapu oldalába vágja — kitévűről. Pár perc múlva Sebes messziről fölé lö Aztán megint a Ferencváros támad. Akelő akció után, lövés lövés után. A labda ide-oda cikázik a Hungária kapuja előtt, emberrel-emberre, kapufáról-kapufára, míg végül Újvári szákmánya tesz a labda. Mind a két csapat játékosai idegesek. Sebes remeg az izgalomtól, Sárosi pedig indiszponált.

Második félidő: verduni ostrom...

A szünetben a Hungária közönsége örül, a ferencvárosi tábor pedig még mindig bízik.

— Most jövünk mi — mondogalják. De a szemükben már ott ül az aggodalom. Hátha mégsem...

És a második félidőben megkezdődik a Ferencváros szakadatlan ostroma. Minden háda. Az ostrom — verduni ostrom marad. Szárazföldi torpedóként süvitenek a Ferencváros bombái a Hungária kapuja felé. Attak attackot követ. Toldi, a Ferencváros megyenketlen ügyija minden helyzetből bombáz. Aztán Takács II. a szépfegyvereket ropgattolja, de Sárosi haducseri tevékenységét megbénítja a Hungária ügyesen felépített védekezése.

A Hungária védekezik, a Ferencváros támad.

Ez volt nagyrészt az egész második félidő.

Sárosit megint kézzel lökik el a kapu előtt. Tizenegyesre gyanus helyzet, de a bíró nem lát okot a közlelésre. Táncos beadásából Kemény újra kapufának lövi a labdát.

Takács lőtör, holtbiztosnak látszik a helyzet, a labdát azonban a kapus fejének lövi, ahonnan visszapattan.

A Ferencvárosnak minden rosszul sikerül. Öt csatár — öt lövés, de mind az öt emberre, vagy kapufára pattan.

Megint Takács fut előre, lövi a labdát, amely a jobboldali kapufáról rápattan a baloldálra és onnan ki a mezőnybe.

Viharzik a ferencvárosi tábor és fergetegszerően csap le a játéktérre a csatakiáltás: »Hajrá Fradi. A Hungária védelem tömörül. Ugy küzdenek, mint ahogyan egyetlenegy ember sem a szezonban. Sárosit hárman is fogják — a szó való értelmében. Mándi Kemény háttára ugrik. Sárosi megint közel lökik el a kapu előtt. Toldi és Egri összekaszkodnak.

— Ennyi balszerencse után itt már nem lesz Fradi-gól — állapítják meg nagy búsan mellettünk. Utolsó tíz perc.

Sárosi helyet cserél Moóréval.

Szét akarják húzni a tömörülő Hungária-védelmet. Es sikerül is, de a labda mégsem megy a Hungária kapujába, inkább nekিপattan a kapufának. Két ellentámasz Sz gő ügytelenségén h usul meg. Az utolsó pillanatban Titkos löfött és lövése a Ferencváros kapufáját sűrölva — a kapu fölé perdül. Még egy pillant és Gombos Géza mecsvezető sípja a mérkőzés végét jelzi. A Hungáriai játékosai egymást csókolják. Mándit ölelgetik. A Hungária 1:0 arányban győzött!...

Epilógus...

A nézők mennek hzafele... Az egyik elkezeredettten vitatkozik a másikkal:

— Ez lefekvés... Profitbirközds... Jaagó legyőzte Olveitvát... Ki volt szüdnés...

— Ugyan kérem — szól izgatottan a másik — nem szabad ilyent mondani... Csak nem hisz k-mo'yan, hogy akár a Hungária vagy a Ferencváros magha, ynd termi magát.

— Csak nem gondolja — veszi át a szót a harmadik — hogy a Takács II. olyan nagy művész, hogy egymásután kétszer a kapuját találja el. Be akarja ő a labdát rúgni.

Fuchs Géza jön hozzánk boldogságtól sugárzó arccal: — *Egyzer nekünk is lehet szerencsénk... Remekül harcoltak a fiúk, ügyesek voltak, megérdemlik a dícséretet...*

Kisfalvi István dr., a Hungária főtitkára nyilatkozik:

— *Bevádt a taktikánk. Az volt a jelszó, berúgni egy gólt és azután védekezni. A másik taktikánk pedig az volt, hogy semlegesítsük Sárosit. Ez is sikerült. Annak ellenére, hogy különösen a második félidőben a Ferencváros átdadott többel, az eredményt mégis redliának lehet tartani.*

Klement Sándor, a Ferencváros igazgatója ezeket mondja:

— *Nem a Hungária nyerte meg a meccset, hanem a Ferencváros veszítette el. A szerencsés gól után a Hungária minden erejét a védekezésre fektette és nekünk, ha néha-néha sikerült is áttörni a védelmet, nem volt*

szerecsénk a góllövésben!
— *Nem futball, amit a Hungária játszott — veszi át a szót az egyik stíbalattudós. — Ezzel lehet pillanatszerű sikereket elérni, de nem maradandót. Hasznos volt a Hungária taktikája, és rendkívül szerencsés, de nem volt szép a kézzel-lábbal való védekezés. Ez máskor meg is bocsúlhatja magát... Időt húzni, labdát trükkre rugni, lökdösödni és nyerni, ez valószínű nyeremény...*

Székeley Mihály, az Operaház művésze véleményét ebben a kérdésben foglalja össze:

— *Ugyan mi történhetett, hogy az állandan támadó Ferencváros nem tudott gólt löni! Érhethetlen...*

Malocszi Oszkár a Varázsfutvola népszerű Papagója mingyárt meg is adja a választ:

— *Hányzolt Korányi. És a védelemben történő bizonytalanságok idegesen hatottak a csatárokra — ezért nem akart a labda bemenni a Hungária kapujába... És a vita eltart még pár napig. Az örökderby problémája... A fontos az, hogy a versengésből a magyar futballsport tovább fejlődjék.*

Pataky Károly.



Megyeri lóversenyek

Az átázott pályán sorra verték a favoritokat

(A Reggel tudóstíjójától.) A Pestvidéki Versenyegylet vasárnap délután kezdte meg háromnapos záróműsorát a megyeri versenypályán. Az akadályversenytől és a hadseregi gátversenytől eltekintve, a délutáni sportja elég élénk és változatos volt. A mélyen átázott pályán töképpen a sártaposó lovak érvényesültek a s legjobban fogadott lovak általában az egész vonalon eselődést hoztak. A kísérleti versenyben a két-éves korabeli formájával egész évben elő, maradt **Babieka II.** minden pónálítás nélkül valósággal lelépte olentelét. A Handicap **Martinsberg** győzelme révén vaskos meglepetést hozott. **Kellemes** és **Szelim pasa** befutója pedig kisebb meglepetést jelentett. A versenyeket, bár egészen kora délután kezdték, az utolsó futamra már teljes sötétségben került a sor. A Pestvidéki Versenyegylet szorgosan folytatja műsorát és jövő vasárnap fejezi be, az lesz egyúttal az idei galopp-szezón zárónapja is.

Részletes eredmény:

- I. Akadályverseny handicap, 1500 P. 3500 m. I. Ignád (p). 2. Mecies (p). Im.: Mornig, Csalfa. Tot.: 10.24.
- II. Hadseregi gátverseny-handicap, 1300 P. 2800 m. 1. Elole Filante (2). Im.: Bokros, Bonnetable. Tot.: 10.29. Befutó: 5:39.50.
- III. Gátverseny handicap, 1500 P. 2500 m. I. Robinson (4). 2. Houvéd (16). 3. Missiő (5). Im.: Feldherr, Sós-kövi, Vaktúrk, Rih, Napfány, Kolibri, Vakmerő, Leila, Aida. Tot.: 10.59. 24. 69. 40.
- IV. Kísérleti verseny, 1500 P. 1100 m. I. Babieka II. (6). 2. Minek! (5). 3. Tiro (p). Im.: Gyöngyike, Charming, Forrás, Haramia, Fonóány, Kitáblázás, Bácska. Tot.: 10.84. 22. 15.
- V. Handicap, 1500 P. 1600 m. I. Martinsberg (10). 2. Biri (10). 3. Hetty (3). Im.: Nem haj, Közéken, Allagra, Cselepatá, San Remo, Suhano, Pipiske, Sylva, Bona, Marmont, Atropos, Madár. Tot.: 10.24. 39. 20. 19.
- VI. Kétféves handicap, 1500 P. 1100 m. I. Kellemes (6). 2. Dánia (2). 3. Charles (4). Im.: Életke, Domello, Retyezát, Pythia, Maeska, Ostoba, Gay-Marika, Bánk bán, Effenád, Balzna, Giralba, Rubicon, Poetica, Poprád-Felka. Tot.: 10.83. 25. 24. 23.
- VII. Weller handicap, 1200 P. 1000 m. I. Szelim Pasa (2). 2. Tuzok (1/4). 3. Papusheő (6). Im.: Bakais, Africanus, Zsivány, Sonnenschein, Blue-Cyprus, Galiba, Rebecca. Tot.: 10.90. 27. 17. 19.

Bécsi lóversenyek

A galopp-szezón záró napján futott Abschieds-Handicapet Feirefiz nyerte Star ellen

(A Reggel bécsi tudóstíjójának telefonjelentése.) Vasárnap befejezték a Freudenauuban az idei szeönt. Az utolsó napon a 3000 schillinges Abschieds Handicapet futottak, melyben a leendő német Tramp-je is résztvevett, de a hároméves Pázmán-csikót nagy súlya elnyomta a s vert mélyenben végzett. A győztes Feirefiz lett gróf Sellen C. H. pejmónje, melyet Klimesha lovagolt. Második a híen futó Star, harmadik Grey hope. A vasárnapi zárónapon egy magyar lovágélméről számolhatunk be. A Tovább Handicap-ben Végrehajtó aratott félgőzelmet. Holversenyben érte el a célt Herbival. A St. Hubertus gátverseny óriási meglepetést hozott, a győztes Ecarle 10:37-et fizetett.

Részletes eredmény:

- I. Maiden-Handicap der Zweijährigen. 2000 Sch. 1100 m. 1. Victor (5). 2. Spleen (5). 3. Aviator (8). Im.: Bengall, Brughler, Vergissmeinnicht, Joek, Glückstern, Gertrude. Tot.: 10.74. 27. 23. 16.
- II. Danure-Handicap. 2000 Sch. 2000 m. 1. Vaterland (5). 2. Samson (5). 3. Bellator (8) Im.: Deritő, Nordwind, Passat, Sen Martino, Csempész, Beurivage, Rumba, Casendo. Tot.: 10.49. 19. 22. 86.
- III. Verkauf-Handicap der Zweijährigen. 1500 Sch. 1200 m. 1. Nicolas (2). 2. Sacherbar (8). 3. Ruth (2). Im.: Vajk, Nöhe, Georgritter, Delphin, Favoritin, Edith. Tot.: 10.35. 18. 22. 16.
- IV. Abschieds-Handicap. 3000 Sch. 1300 m. 1. Feirefiz (8). 2. Star (2/4). 3. Grey hope (10). Im.: Tramp, Benvenuto, Tannin, Leicester, Vilja, Dagger, Inlay. Tot.: 10.73. 22. 16. 24.
- V. Stk. Hubertus Hürdenrennen. 2000 Sch. 2300 m. 1. Eonre (10). 2. Flying Fifty Five (1/4). 3. Fatalist (10). Im.: Kamerad, Happy Horse, Parsifal, Tizian. Tot.: 10:35. 43. 17. 80.
- VI. Tovább Handicap. 1500 Sch. 1600 m. 1. Végrehajtó (2). Herba (10) holtv. 3. Bonny Boy (4). Im.: Dager, Csatlós, Raitrano, Mágnás, Bares, Türelen, Sovrana, Sphinx. Tot.: 10:28. 27. hely 26. 21. 20.

Eltörött a kapufa — félbeszakadt a meccs

Az I. osztályú amatőrmeérkőzések eredményei

(A Reggel tudóstíjójától.) A BLASz túsája ellenre simán lejátszották az I. osztályú amatőrmeérkőzéseket. Kár volt tehát a sok „hú-hő-sért... Alttalában a favoritok győztek, nagyobb meglepetés nem történt. Eredmények:

Pártos-csoport:

MÁV-EMTK 4:4 (2:2). Reális eredmény, bár a MÁV némi fölényben játszott. Góllövők: Anfal (8) és Pldvics, illetve Takács (2) és Nagy (2). BMTÉ-Per. Vasutas 2:0 (1:0). Megérdemelt, biztos győzelem. Mindkét gólt Varga rúgta. Wekerletelepi SC-MTK 2:1 (1:1). Fair, szép játék. megérdemelt győzelem. Góllövők: Szabó (2), illetve Huska (11-esből).

Bíró-csoport.

BSE-TLK 1:0. Az első félidő 26. percében eltört a kapufa és a mérkőzés félbeszakadt. Góllövő: Ardal. — Testvérség-Turul TE 2:1 (1:1). A Testvérség fölényben játszott és megérdemelten győzött. Góllövők: Linke I. és II., illetve Patinás (11-esből). — Postás-UTAK 5:2 (3:2). Főlényes győzelem. Góllövők: Kertész (3), Madly és Bobrik, illetve Vajda. — UTE-Hermánmező AC 5:1 (2:0). Az UTE biztosan győzött. Góllövők: Róna II. (3), Aranycsász és Kállal. — BSZKRT-VI. ker. FC 3:0 (1:0). A BSZKRT szép játékkal biztosan győzött. Góllövők: Héjjas (2) és Szabó (11-esből).

A bajnokság állása:

| | | | | | | | | |
|-----------------|----|---|---|---|----|----|----|------|
| 1. Ferencváros | 8 | 7 | — | 1 | 30 | 9 | 14 | (2) |
| 2. Kispest | 8 | 5 | 2 | 1 | 23 | 9 | 12 | (4) |
| 3. Újpest | 8 | 5 | 2 | 1 | 22 | 10 | 12 | (4) |
| 4. Bocskai | 8 | 4 | 1 | 3 | 17 | 12 | 9 | (7) |
| 5. Phöbus | 8 | 3 | 2 | 3 | 14 | 14 | 8 | (8) |
| 6. Somogy | 10 | 4 | — | 6 | 13 | 8 | 8 | (12) |
| 7. Attila | 9 | 3 | 1 | 5 | 16 | 22 | 7 | (11) |
| 8. III. ker. FC | 6 | 2 | 2 | 2 | 14 | 15 | 6 | (6) |
| 9. Szeged FC | 8 | 3 | — | 5 | 18 | 20 | 6 | (10) |
| 10. Hungária | 8 | 3 | — | 5 | 12 | 25 | 6 | (10) |
| 11. Budai „11. | 8 | 2 | 1 | 5 | 16 | 22 | 5 | (11) |
| 12. Nemzeti | 7 | 1 | 1 | 5 | 10 | 26 | 3 | (12) |

A fekete-fehérek ezután újból néhány komoly támadást vezetnek, de a vezetős érzése nagyon biztonságos és teszi az újpesti védőket. A 25-ik percben végleg bebiztosítódik a lila-fehér győzelem.

Szalay Ivel szabadrúgást Puzstal a kapufa omel. (3:1).

A 41-ik percben Serecs szabadrúgása a kapufáról pattan vissza. Félpelcerre a befejezés előtt az Újpest nevelhető a gólarányt. Ugyanis Fekete a 16-oson belül elbuktatja Tamásyt, de a 11-es P. Szabó gyöngén a kapu mellé gurítja.



Soroksár a Szürketaxi csapatát is legyőzte. A második liga bajnoki mérkőzéseinek során a Soroksár 1:0 (1:0) arányban a Szürketaxi csapata felőlt is diadalmasodott és így biztosan vezet a bajnokságban. A többi eredmény: Budafok-Vac FC 2:1 (0:0), Etc FC-Vác Remény 3:0 (2:0), Millenáris FC-Nagytétény 4:0 (2:0), Bak FC-Budaltétény 3:1 (0:1), Csepel-Drogisták 1:0 (0:0), Vasas-SzNEC 1:1 (0:0).

Sporthétk. A ceglédi MOVE vasárnap országos junior birkózóversenyt rendezett. Győztesek: Gadjács (Lajosmizse), Gőnczö (Cegléd), Bobis (Cegléd), Borsos (Cegléd), Nagy János (Cegléd). — A Fedett Uszodában folytatták a Komádi kupa vízilóplómérkőzéseket. Eredmények: MAC-III. ker. TVE 2:1 (1:1), UTE-MTE 11:2 (4:2), BSE-MUE 12:0 (3:0). — Németország és Norvégia válogatott futballcsapatát Magdeburgban mérkőztek. Eredmény 2:2. — A bécsi futballbajnokságban a Donau-udvarallam 2:0 arányban legyőzte az Austrit. WAC-FAC 3:1, FC Wien-Libertas 3:1, Admira-Hakoah 2:0, Rapid-Wacker 6:3, WSC-Vienna 3:3. — Domgörgen Hamburgban pontozással győzött Boeltz ellen. Domgörgen ezzel megvédte Németország nevelésű öklívó bajnokságát. — Szabó Tibor, a BITE atlétaja, akit hetekkel ezelőtt egy diszkosz megsebesített, vasárnap gyógyultan elhagyta a kórházat. — Imrédy Magda vasárnap délelőtti nagy sikerrel szerepelt a londoni műjégpálya bemutatóján. — A csikagólt hatnapos páros kerékpárversenyt Wisel (Németország)—Walthour (USA) nyerte.

Pap László startolt és győzött a szabadflúsz birkóságban. Vasárnap kora reggel kezdődtek és a késő esti órákban fejeződtek be Magyarország 1933. évi szabadflúsz birkózóbajnoksága. A verseny a közeléző párizsi Európa-bajnokság válogatási szempontjából is jelentős volt. A szabkioltság keretét fog összcállítani és csak ezután jelöli ki a Párizsba küldendő versenyzőket. Az OTT áldozatkészségétől mindenesetre nagyon sok függ: érdemes volna nyerni teljes csapattal résztvenni az Európa-bajnokságokon, mivel versenyzőink nagyszerep formában vannak. Eredmények a következők: Légűsúly: I. Szell (MAC), 2. Arányi (MTE), 3. Hevyi (MTE). Pehelysúly: I. Próka (Dorogi AC), 2. Tóth (UTE), 3. Fecskó (MTE). Könyűsúly: I. Beke (Dorogi AC), 2. Sáp (MÁVAG), 3. P. Papp (MAC). Kisközűsúly: I. Tassódi (MAC), 2. Finyák (GyAC), 3. Csissár (FTC). Nagyközűsúly: I. Rihecsky (MÁVAG), 2. Péterffy (FTC), 3. Faragó (MÁV Előre). Kisnehűsúly: I. Dr. Pap (MAC), 2. Barborits (B. Vas.), 3. Somos (MÁV Előre) és Fülatis (Dorogi AC). Nehűsúly: I. Tarányi (MTE), 2. Sásdy (MAC), 3. Varga (BSZKRT).

Egy félidőn át a Budai „11” vezetett...

Újpest-Budai „11” 3:1 (0:1)

(Megyeri út. — 3000 néző. — Bíró: Szell.) Az Újpestet majdnem baleset érte a Budai „11” részéről. Nemesok az első félidőben, de a második félidő nagy részében is vesztésre dőlött a kékűnben játszó budatakkal szemben, akik okosan alkalmazták a »W«-formációt. A lila-fehérek csak a második félidő 15-ik percében eszméltek rá a helyzet komoly voltára, ekkor azonban tíz perc elég volt nekik a mérkőzés megfordítására. A Budai „11» ez a meőny legjobbjá Polgár volt, aki a neki szokatlan centerhalf helyén is nagy játékot mutatott.

Az Újpest kezdi a játékok és Kiss azonnal nagyszerű helyzetbe kerül, de a labda kornerra perdül. Ebből Jávor lövését Fábán kibokszolja. Serecs éles lövése a felső kapufáról Puzstal elé pattan, akinek lövését Fábán Jávor elé üti, a center lövése azonban a kapu fölé kerül.

A tempó nagyon lanyha. Polgár érős lövése a kapufáról pattan Hegyes elé, akinek lövése célt téveszt. A 20. percben a Budai „11» megszerezi a vezetést.

Polgár mintaszerű labdát ad Rökknek, aki szépen elfut, Hóri a szélső elé indul, Rökk azonban a kifutó kapus mellett a hálóba gurítja a labdát (0:1).

A budaiak fölényre tovább tart. Magda, majd Varga lövése kerül ki a hajlékonyra az újpesti kapu.

A 35-ik percben budai kornerből Rökk a kapu mellé lö. Pozsonyi futdóbló leadott éles lövését Hóri kiejti, a ráfutó Hegyes elől azonban még van ideje javítani. Most igen változatos a játék. Puzstal biztos gólnak látszó lövését Fábán szerencsésül lábbal menti.

A második félidő első percei heves budai támadásokkal telnek el. Pozsonyi ravasz lövése az újpesti kapu előtt megsúzik el. A 15-ik percben egyenlít az Újpest.

Tamásy a kornervonalig szalad a labdával, onnan Jávor elé gurít, aki a későn vetődő Fábán mellett gólt lö. (1:1).

Az Újpest ezután sokkal nyugodtabban játszik. A 19-ik percben ismét a lila-fehérek lönek gólt.

Puzstal headáát Kiss kapásból bombázza a budai kapuba. (2:1).

Svábhegyi Szanatórium

legidősebb magaslati gyógyhely. Már napi 15.- pengőért tőkletes sanatóriumi ellátást nyújt — Morsékelt week-end és heti pánsl árak.

Az MTK vízipólócsapata 7:4-re győzött Bécsben

Bécs, november 5.
(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Az EWASC nemzetközi úszóversenyének második napján, vasárnap, újabb magyar sikerek voltak. A 400 m gyorsúszásban Lengyel győzött, a 100 m hölgy gyorsúszásban Mallász Gitta második lett, míg a vízipólómérkőzés az MTK a vendéglátó EWASC ellen 7:4-re nyerte. Eredmények:
400 m gyorsúszás: 1. Lengyel (BEAC) 15 p 10.8 mp. 2. Pader (EWASC). 100 m hölgy gyorsúszás:

1. Wagnér (Danubia) 1 p 16.8 mp. 2. Mallász Gitta (FTC) 1 p 18 mp. 3x100 m vegyesfajta: 1. EWASC I. csapata 3 p 42.4 mp. az MTK stafétája a harmadik lett 3 p 46.8 mp-vel. Múgrás: 1. Hoff (EWASC) 126.37 pont, Hódi (MTK) harmadik lett 118.10 ponttal.
3x100 m hölgy vegyesfajta: 1. Danubia 4 p 25 mp. 2. FTC (Csányi, Mallász, Babel Zsófi) 4 p 27.8 mp. 4x100 m gyorsúszófajta: 1. EWASC 4 p 24.4 mp. 2. MTK (Brandt, Laky, Pálok, Rajki) 4 p 28 mp. Vízipóló: MTK—EWASC 7:4 (3:2).

Izgalmas futballmérkőzés Nyiregyháza, Salgótarjánban és Dorogon Közép-Magyarország az élre került a Szent Korona Kupában

(A Reggel tudósítójától.) A vidéki amatőr alszövetségek részére kiírt Szent Korona Kupa vasárnapi küzdelmei során Dél csapata kikapott, míg Közép győzött. A tabellán ezek után Közép csapat vezet. Eredmények:
Keletmagyarország—Délmagyarország 3:1 (1:1).

Nyiregyháza, a várakozásnak megfelelően. Keletmagyarország válogatott csapata biztosan győzte le a délmagyarikat. Szünet előtt Délnyugat még egyenlő ellenfeleket látzott, de a második féldobban Kelet pompás csatájára és biztosan működő fedezetora révén egyik támadását a másik után vezette s ellenfele a gólarányt még kedvezőnek is tekintheti. A vezetőgólt Kelet érte el Köszterlő révén. Délnyugat Huszti góljával egyenlített. Szünet után Kelet fölénybe került. A sorozatos támadá-

sok a 24-ik peroben Gerda, a 39-ik peroben pedig Szabó révén két keleti góllal végződtek.

Észak-Magyarország—Dél-Magyarország 3:1 (0:0).
Nagy meglepetésre a vezető Dél-Magyarország csapata megérdemelt vereséget szenvedett Salgótarjánban Északtól, amelynek csapata nem respektálta ellenfelének tudását, hanem lelkesedésével és a kapu előtti határozottságával jobbnak bizonyult, mint ellenfele. Az északiak góljait Baló (2) és Podányi, a déliekét Solti rúgta.

Középmagyarország—Nyugatmagyarország 3:2. (3:1).
A Dorogon lejátszott mecca izgalmas küzdelmet hozott. A gyengén összeállított nyugati csapat ellen Közép megérdemelten került ki győztesként. A gólokat Zentai (2), Réti, illetőleg Neumann és Keleti rúgta.

A MAC távollétében az UTE csapata nyerte a mezei futóbajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Atlétikai Szövetség vasárnap délután rendezte Budapest kerület 1933. évi szenior és ifjúsági mezei futóbajnoki versenyt, melynek startja délelőtt fél 11 órakor a BTC-pályán volt. A száraz, hűvös időben lefutott szenior mezei bajnoki versenyen a MAC nem indult és így a favorit UTE csaknem küzdelem nélkül győzött. Az egyéni verseny startjától Kelen távolmaradt s a bajnokságot Szilágyi (MTK) nyerte. A szenior mezei bajnoki verseny távja körülbelül nyolc kilométer volt. Az ifjúsági mezei bajnoki versenyt is az UTE csapata nyerte, mely kettős győzelmevel ritka rekordot állított fel. Egyéni bajnok Izsóf (MTK) lett. Az ifjúsági verseny távja négy kilométer volt. Részletes eredmények:
Budapest kerület 1933. évi szenior mezei futóbajnoksága: Csapatbajnok: UTE (Esztergomi 3, Sárosi 4, Pálfi 6, Juhász 7, Sárvári 8) 28 ponttal, 2. Törökvs (Hermann 1, Ligeti 11, Albert 13, Kővári 14, Gomola 16) 55 pont, 3. MTE (Németh 5, Gauland 9, Braun 15, Sádi 17, Lenkhard 30) 76 pont, 4. ESC (2—12—22—25—28) 89 pont.

Egyéni bajnok: Szilágyi Jenő (MTK) 24 p 55.8 mp. 2. Hermann Ferenc (Törökvs) 25 p 15.6 mp. 3. Epör Imre (ESC) 25 p 16.4 mp. 4. Esztergomi (UTE), 5. Sárosi (UTE), 6. Németh (MTE), 7. Pálfi (UTE), 8. Juhász (UTE), 9. Sárvári (UTE), 10. Gauland (MTE). A célba harminnyolc versenyző érkezett.

Budapest kerület 1933. évi ifjúsági mezei futóbajnokságában: Bajnoksapat: UTE (Kósa 1, Barabás 2, Beregi 3, Halász 4, Jávör 8) 18 ponttal, 2. MTE (Zsilka 5, Tóth 6, Szilágyi 9, Trebnik 10, Landberg 15) 45 pont, 3. KAOE (Bihari 7, Szabó 8, Szabó 11, Sándor 12, Szirtesi 13) 51 pont. Egyénileg bajnok: Izsóf Lajos MTK 15 p 26.6 mp. 2. Kósa Sándor UTE 15 p 39 mp. 3. Barabás Adolf UTE 15 p 51 mp. 4. Beregi UTE, 5. Halász UTE, 6. Zsilka MTE, 7. Tóth MTE, 8. Bihari KAOE, 9. Jávör UTE, 10. Szabó KAOE. A célba 20 versenyző érkezett.



Ügetőverseny:
November 7-én és 11-én d. u. fél 3

Ne fázzon még 25.- pengőért
már folytonégó kályhát kap. Öröme és melege lesz, ha vesz
SEILLER VASÚZLET
Budapest, József körút 49. Tel. 316-13

Az ifjúsági bokszbajnokságok. Az ifjúsági öklívívó-bajnoki verseny selejtező mérkőzéseit vasárnap este kezdték a MÁV Golgota úti tornacsarnokában. A verseny keretében válogatómérkőzés volt a nehézsúlyban a szegedi Szabó és Országóly BTK között. A verseny Szabó pontosos győzelmével végződött. Így tehát a nehézsúlyban a prágai mérkőzésen 6 lesz a magyar színek képviselője. Egyébként valamennyi súlycsoportban pontosos győzelmek voltak.

Mező Ferenc előadása a Gyopár Turista Egyesületben. A magyar turistáknak egyik legszorgalmasabb egyesülete a Gyopár, amelyik tervbevette, hogy a télen időközönként érdekes előadásokat rendez tagjainak. Az első előadás esütőrkön, november 9-én lesz az egyesület helyiségében. Mező Ferenc dr. realgimnáziumi tanár, az amsterdami olimpász irodalmi részének világbajnoka Egyet-mást a sportról címen előadást tart. Az előadás pontosan fél 10 órakor kezdődik. A világbajnokot nagy érdeklődéssel várják.



A téli szezon új amerikai stágere: csipke estélyruha, kabátlat.

Kikaptak a budapesti bokszolók Varsóban. A Budapesti Vasutas SC és az NSO öklívívóinak kombinált csapata a lengyelországi töróján másodszor szerepelt, ahol az ottani Skoda öklívívóval mérte össze az erejét. A mérkőzést a varsóiak nyerték meg 10:6 arányban. Részletes eredmények: Légsúly: Enekes II. pontozással győzött Czarneczki ellen. Bantamsúly: Kubinyi főlényesen dolgozott lengyel ellenfelével szemben, amíg meg nem sérült, amikor a mérkőzést orvosi beavatkozásra félbeszakították. A két pontot a magyar öklívívó javára írták. Pehelysúly: Cyran pontozással győzött Enekes I. ellen. Könnyűsúly: Frigyes pontozással győzött Matuszevzski ellen. Weltersúly: Bonkowszki pontozással győzött Andorfer ellen. Középsúly: Sovoryniak pontozással győzött Fekete ellen. Kisnehézsúly: Pisarik pontozással győzött Simó ellen. Nehézsúly: Antozak pontozással győzött Gyórfi ellen.

A Nemzeti Torna Egylet jubiláris tornaversenye. A Nemzeti Torna Egylet hetvenes évi fennállása alkalmából vasárnap országos tornaversenyt rendezett. A verseny keretében döntésre került az egyéni függeszkedő bajnokság is, amelyet Francia József (UTE) nyert meg.

A VAC vezet a kézilabdabajnokságban. Vasárnap délután a VAC kézilabda bajnoki mérkőzést játszott az Elektromosok ellen. A VAC 6:5 (2:3) arányban győzött és ezzel három ponttal a bajnokság élére került.

Takarékoskodjunk óvatosan. Mindnyájunk érdeke, hogy havi Aramszámlánk a téli hónapok folyamán se növekedjen túlságosan. A nagy gyárak bökéletes minőségű izólámpáikat világszabványokkal többszörösen vésett új táblamányok és gyártási eljárások alapján különleges precíziós gépek segítségével állítják elő. E tökéletesen megszervezett gyártási berendezéseknek és ellenőrzéseknek köszönhető, hogy a Tungstamm-Mivok izólámpái, gazdaságosabbak és egyenletes fényerejük révén az egész világon elterjedtek. Az izólámpavásárlásnál pár fillér különbséget takarékosági szempontból nem szabad figyelembe venni, mert megakasztást nem a lámpa beavatkozásánál, hanem csupán használatánál érhetünk el. A havi Aramszámla pontosan megmutatja, mi a különbség egy tökéletes minőségű izólámpa és egy ismeretlen gyár terméke között.

Hétfőn, november 6-án indul meg az Esti Kurir-ban A NAGY ÖSSZEOMLÁS TITKAI

című cikksorozat, amely a történelem legmegrázóbb és legizgalmasabb fejezetének: a négyéves világháború elvesztésének kulisszák mögötti eseményeit tárja az olvasó elő

Hogyan és miért veszítettük el a háborút?

erre a kérdésre adnak áttekinthető és hiteles választ azok a dokumentumok, amelyeknek összeállításán hónapok óta valóságilag külön szerkesztőség dolgozik, hogy a titkos okmánytárakból és a történelem szereplőinek legilletékesebb nyilatkozataiból

hűséges képet adjon arról a ma is felderítetlen folyamatról,

amely az 1918-as összeomlás igazi tartalmát és hátterét megvilágítja — A hatalmas, teljesen új anyag feldolgozására **Csergő Hugó**, a kiváló író és publicista vállalkozott

Hétfőtől, november 6-tól kezdve vegye meg mindenki mindennap az Esti Kurirt és olvassa el ezt a minden eddiginél szenzációsabb új cikksorozataunkat, hogy okuljon és tanuljon a másfél évtizeddel ezelőtti ránszakadt katasztrófából

Halló, kérem a portást...

Az elmúlt héten Budapestre érkezett külföldiek és belföldiek közül megszálltak:

A DUNAPALOTÁBAN: Paul Ruedemann geológus, Tulsa, Bóth Róbert gyáros, Páris, Raymond Payrot orvosprofesszor, Argentói, Max Hermannovérth gyáros, Wien, dr. Stern Fritz orvos, Berlin, Hugó Márkusz bankigazgató, Prága.

A HUNGARIÁBAN: Raymond de Villardi Moulaur nagybirtokos, Jaliqui, Viktor Schuster ny. miniszter, Prága, Conte de Hauteford Ulrik nagyparas, Párizs, Draskovich György gróf, Pozsonyispöki, dr. Müller Aichholz nagyparas, Wien, Franz Kraseny bankár, Wien, dr. Balogh Andor orvos, Arad, Ralph Scheinplug író, Newyork.

A GELLÉRTBEN: Niels Ankararona főhadnagy, Göteborg, Mikecz Ödön főispán, Nyíregyháza, dr. Riesz Frigyes egyetemi tanár Szeged, gróf Baththyány Ernő földbirtokos, Kustány, Thomas Daly katonai attasé, London, Héry András követ, Róma, Bernáth Aurél festőművész, Kaposvár, dr. Krisztics Sándor egyetemi tanár, Pécs, Rudnay Lajos követ, Szófia.

A CARLTONBAN: Söpkéz Richárd vezérigazgató, Bukarest, báró Bánffy Dező nagybirtokos, Davos, gróf Wrosciszky Károly nyug. konzul, Wien, Louis Castellis főkonzul, Buenos-Aires, Magyary-Kossa István nagybirtokos, Tiszaroff, gróf Úszküll Ába nagybirtokos, Tiszaroff.

A VADÁSZKÜRTBEN: báró Kende György földbirtokos, Csegénydányád, dr. Schneller Imre ügyvéd,

Losone, Hans Leinkauf nagykereskedő, Wien, Kövér Viktor földbirtokos, Belezna, Gátsboro Kasumatu egyetemi tanár, Tokió, dr. Shigeni Tamura egyetemi tanár, Tokió, dr. Pereszényi Géza ügyvéd, Nyitra.

A ROYALBAN: vitéz dr. Shvoy Kálmán altábornagy, Szeged, Dela Lipinkaja énekesnő, Wien, gróf Nemes László nagybirtokos, Konjatice, Daróczy József alezredes, Berlin, Max Neufeld filmrendező, Berlin, Hargittay Bertalan vezérigazgató, Kolozsvár, Jean Kuntz vezérigazgató, Zürich.

A BRITANNIÁBAN: Walker Dávid kereskedő, London, Daldi Fiacomo igazgató, Róma, Both László ezredes, Hódmezővásárhely, dr. Gáspár János járásbíró, Adony, Gayer Frigyes mérnök, Detroit, Schumann Louis bankár, Luxemburg, Lauer Richard vezérigazgató, Győr, Sülelman Jümin bej tanár, Istanbul, Ferraguti Enrico grórigazgató, Milánó, Tobescu Constantin ezredes, Bukarest, Mészáros László szobrászművész, Róma, Egged Károly földbirtokos, Orkény.

* Népszerű operaelőadások a Városi Színházban. Márkus Dező, a Városi Színház főzeneigazgatója, e hó 26-tól kezdve minden vasárnap este *népszerű operaelőadásokat tart a Városi Színházban*. Az előadásokon a Budapesti Hangverseny Zenekar ötventagú kütűn együttese működik közre, időnként egy-egy világhírű külföldi énekes vendégszerelésével. Az első előadásra a Sevillai borbély kerül színre Sz. dő Miklós fellépésével. A 20. operaelőadásra előre bérletet is hirdetnek.

MŰVÉSZETI NOTESZ

Fiatal festő az Ernst múzeumban

A fiatal festő négy teremnyi képet állított ki, évek komoly termését a most ott lapul az egyik sarokban, vékonyan és haloványan, kerék pápaszem mögött teli nagy drakkal. Nem jó ma piktornak lenni, még tehetsége, piktornak lenni sem jó, *Biai Füglet* István pedig lébb, mint talentumos. Ott áll a nagyszerű fiatalságával nagyszerű képei között, ebben a kisszerű életben, amelyben mindennek a világon van inkább visszhangja, csak a művészetnek nem. Ha futballista lenne és ilyen talentumos lenne...



Biai Füglet írta a Reggel számára

Igy legfeljebb belenéz egy nagy tükörbe, észreveszi pápaszemes arcát benne, reggeli papucsait, színes, bekötött könyveit, műtermének nagy, világos ablakait — és képet fest belébe. *Még pedig olyan kitűnő képet, hogy negyvenezer tenyérnek kellene taposni hozzá, akár egy jól a kapura célozt mesteri gólnak. Hiába...*

Hiába, ez a fiatalember a festőktubusok szerelmese, imádja az ecsetet, amellyel fest, a szép biedermeierasztalkát, könyvespolcát a könyveket, a színes bazárjátékokat, a karfiolt — azt, amit lefest. *Ugy temetkezik belé a festésbe, mint a gyerek a mesébe* — vele álmodik, vele gyötördik, általa lesz boldoggá, vagy boldogtalan — hisz benne.

Nincsenek problémái.

Nem örvöng, nem akarja fenntartani sarkából a világot, se megváltani — csak festeni, jól, szépen festeni akar. Öszintén. Derűsen.

Az ember főfrissül ettől az őszinteségtől, ettől a derültől és hinni kezd... a művészetben. Az örökké élő művészetben. Az örökké élő tehetségben. Az örökké élő fiatalságban.

Biai Füglet Istvánban.

(b. j.)

KERESZTREJTVÉNY

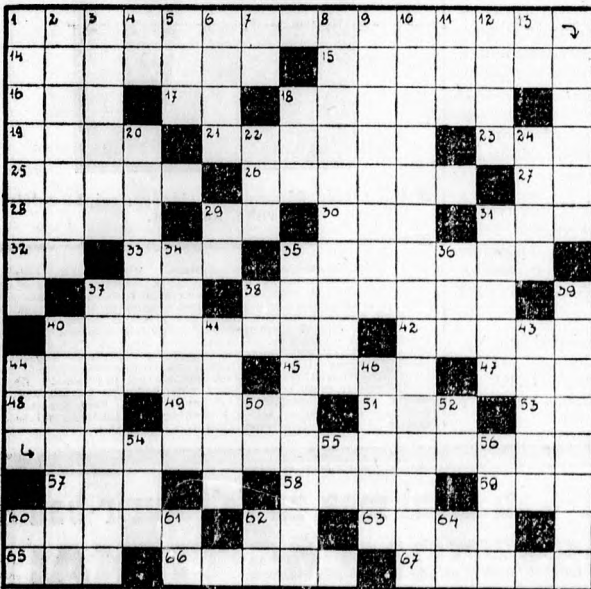
Rovatvezető: Kende Hilda

KARÁCSONYI VERSENY MAGYAR KÖLTEMÉNYEK. V.

Karácsonyi versenyünk 10 rejtvényből áll, melyek mindegyikében egy-egy híres magyar költő

ismert versének első és utolsó sora, valamint a költő születési és halálozási helye található. Feladat: I. A rejtvény helyes megfejtése. II. A vers címének és költőjének megnevezése.

A keresztrejtvény megfejtését csak akkor pontozzuk, ha a 2-ik oldalon lévő „Rejtvényszelvény”-t kivágva a rejtvényrel együtt tisztelt olvasóink beküldik



FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Aki nem tövődik a dolgot.
2. Hova esk a macska?
3. Hirtelen küls behatás orvosi neve.
4. Kézt fogja.
5. Szagpótló alaszul.
6. Doppler opera.
7. Helyhatározó rag.
8. A költő születési helye.
9. Svájcban sok van.
10. Ámikor a tolvaj beosonhat (8 szó).
11. Katonai egység.
12. Sajtója.
13. Mély magánhangzók.
14. ... danyó (dán).
15. Líres vaj.
16. Közlekedési vállalat röv.
17. Cserzival is készülhet.
18. Kötés.
19. Erdélyi magyar mai neve (névelővel).
20. Betegség (névelővel).
21. Néha a lelki sem ért.
22. Ipo a névmóddal együtt.
23. Mészki költője.
24. Magyar költő monogramja.
25. Hangszer.
26. Velencei danc-család.
27. A költő halálának helye.
28. Semmi.
29. A női irányban megtérve: a vers utolsó sora.
30. Nemes.
31. Azonos mássalhangzók.
32. Római szám.
33. Buda — franciául.
34. Szerszám.
35. Szeret — latinul.
36. Olom vegyüle.
37. Azonos magánhangzók.
38. Olasz folyó.
39. Ludolf-fole szdm.

Fejtó neve: Címe:
A vers címe és költője?
Itt levágandó!

VIZSZINTES SOROK:

1. A nyíl irányában megtérve: a vers első sora.
2. Kétféle pipa.
3. Víz lehat nyen.
4. Költői műfaj 2. és 8. betűsével.
5. Az Operaház elhunyt fűvészdíjének monogramja.
6. Tampon röv.
7. Mű — latinul.
8. . . . kis baba mellé veszik fel.
9. Pusztító ipo.
10. Délamerikai állatok.
11. A pusztító dát (ford.).
12. Mély magánhangzók.
13. Kínostár — idegen szóval.
14. Angol szemleges névadás.
15. Mű röv.
16. Ára röv.
17. Inulatazó.
18. Vármequs.
19. Désztyághoz használják fel (régai használat).
20. Ipo és főd.
21. Petőfi-vers alakja.
22. Középső Bihar megyében.
23. Költő dímese.
24. Idegen főnév.
25. Azmai lét.
26. Hónap röv.
27. Pimonda keresztneve.
28. Tóth — más néven.
29. Beteg — angolul (ford.).
30. 150 római számmal.
31. Arany — ószul.
32. Házast — idegen neve (fonat).
33. Rossz — franciául.
34. Alvilági isten.
35. Kőgöndös.
36. Anadon.
37. Dikona dímese.
38. Nemzet.
39. Mitológiai alak.

Az ábrát olvasható betűkkel kitöltve és a lapból kivágva kell beküldeni. Cím „A Reggel” szerkesztősége. A borítékra feltüntetett: „Rejtvényposta” irandó. Beküldési határidő csütörtök este!

Magyar keltémények IV. megfejtése: Víz: 1. Multadban nincs gróm. 4. Elnesleges. 13. Hívó. 16. Utah. 17. Iram. 18. Nekem. 19. Sr. 20. Ein. 22. Megere. 24. Aero. 26. Msc. 27. U. 29. Emma. 30. Alm. 31. Lob. 32. Az. 34. La. 35. Nomin. 38. Hith. 40. Ore. 41. Ma. 42. Oidone. 41. 1st. 46. Panna. 48. Im. 49. Kneipp S. 51. Ail. 53. Lei. 55. Trianon. 57. Arad. 59. Luter. 61. Allg. 63. 65. Del. 66. Tichy. 68. Rivo. 71. Jel. 73. Ki. 74. Anabasis. Fugr. 82. Szelesi. 49. Kulij egy remegységű. 64. Pest.

Rejtőposta: M. L. Miskolc: Lehet egy borítékban. Edig hibát ar. Pusán megy. — L. Eva: Minden rendben. — G. Janos: Pontosan érkezett. — H. J.: Feladás helye. — Dr. I. G.: Lehet. — F. Gábor: Hibát an. — B. L.: Pécs 85. — Többször: Elő rejtvényünkhez még nem kellett szelvény, s így azok nélkül is pontozva lettek. — B. Gábor: Nincs hibás. — Dr. P. J.: Megint úgy lesz. Elismertetés házon közzéjük. — K. L.: Pontosan érkezett, eddig teljes. — M. L.: Rejtvényünket 30 pont eddig hibátlan.

Filmhíradó a hét új filmjeiről

Adolph Menjou, a legelegánsabb filmszínész, hosszú ideig nem filmezett. Világkörűl úton volt, bejárta az egzotikus országokat, miközben hollywoodi ügyvédek nehéz valópörét próbálták békésen elintézni. Hazatérése után a *Tiltott utakon* főszerepét játszotta el, amelyben Barbara Stanwyck és Dorothy Peterson a jamaica két vezető női szerepet. Mindkét hölgy arról is nevezetes, — hogy ex-magasszonya Adolph Menjounak. — Érdekes jubileumot ünnepelhet *Liane Haid* a *Ketten az éjszakában* primadonnaszerével. Ez a századik filmszerepe. Ezt a nagy szerep-kvantumot elég fiatalon érte el a széke színésznő, aki 17 éves korában került a filmhez és volt olyan év, amikor huszonegy némafilmben játszott. Híres, nagy szerepe volt *Lady Hamilton*, amelynek 11 év eótt volt a premierje. — *Pirandello* írta az új *Graha Garbo*-filmet: *Az vagyok, akit szeretsz!* Pirandellót évek óta ostromolják a gyárak filmkézíratért, de az olvasó ír semmi pénzért sem akart filmkézíratnak dolgozni. Végre a Metro Graha Garbo részére kért tőle szerződést és ennek a körmekek még Pirandello sem tudott ellentmondani. Ötven ezer dollárt kapott a kézírásért — a reklám szerint. Valószínűleg reklám nélkül kapott érte — *huss-nőt!* Ez sem megvetendő honorárium.

Küldje: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.
A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.